Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/5451

10.10.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ετήσιοι λογαριασμοί του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2023

(C/2024/5451)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 2

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 3

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 7

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 9

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ 50

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2023 51

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2023 58

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ 65

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 70

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2023 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που καθορίζονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Αναγνωρίζω την ευθύνη μου για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 18 του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Από τον διατάκτη και την ΕΤΕπ, που εγγυώνται την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Διά της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις εν λόγω πληροφορίες και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Υπόλογος

19 Ιουνίου 2024

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΕΕ) έχει σχέσεις συνεργασίας με μεγάλο αριθμό αναπτυσσόμενων χωρών. Βασικός στόχος είναι η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης με πρωταρχικό σκοπό τη μείωση και την εξάλειψη της φτώχειας σε μακροπρόθεσμη βάση, με την παροχή αναπτυξιακών ενισχύσεων και τεχνικής βοήθειας στις δικαιούχες χώρες. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ, σε συνεργασία με τις χώρες-εταίρους, καταρτίζει στρατηγικές συνεργασίας και κινητοποιεί τους οικονομικούς πόρους για την εφαρμογή τους. Οι πόροι που χορηγεί η ΕΕ για την αναπτυξιακή συνεργασία προέρχονται από τρεις πηγές:

— τον προϋπολογισμό της ΕΕ,

— το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, και

— την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το ΕΤΑ δεν χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ιδρύθηκε με εσωτερική συμφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, και τελεί υπό τη διαχείριση ειδικής επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) είναι υπεύθυνη για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πράξεων που υλοποιούνται με πόρους ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ) διαχειρίζεται την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Το ΕΤΑ αποτελείται από επιμέρους ΕΤΑ. Κάθε ΕΤΑ έχει διάρκεια περίπου πέντε ετών και διέπεται από τον οικείο δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος απαιτεί την κατάρτιση ειδικών οικονομικών καταστάσεων. Επιπλέον, αυτές οι οικονομικές καταστάσεις συγκεντρώνονται ώστε να παρέχεται συνολική εικόνα της οικονομικής κατάστασης των πόρων για τους οποίους έχει την ευθύνη η Επιτροπή.

Έως το 2021, όταν το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης έφθασε στο τελικό του στάδιο, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΤΑ) ήταν το κύριο μέσο για την παροχή βοήθειας με σκοπό την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (στο εξής: ΑΚΕ) και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (στο εξής: ΥΧΕ). Ωστόσο, από το 2021 και μετά, η συνεργασία της ΕΕ με τις χώρες ΑΚΕ και τις ΥΧΕ χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ–ΕΕ δημιουργήθηκε η Επενδυτική Διευκόλυνση, υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ, και χρησιμοποιείται για τη στήριξη της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα στα κράτη ΑΚΕ με τη χρηματοδότηση ιδίως —αλλά όχι αποκλειστικά— ιδιωτικών επενδύσεων. Η Διευκόλυνση έχει σχεδιαστεί με τη μορφή ανανεώσιμου κεφαλαίου, έτσι ώστε οι αποπληρωμές δανείων να επανεπενδύονται σε άλλες πράξεις με αποτέλεσμα να λειτουργεί ως αυτοανανεώσιμη και οικονομικά ανεξάρτητη διευκόλυνση. Δεδομένου ότι η Επενδυτική Διευκόλυνση δεν τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής, δεν έχει ενοποιηθεί στο πρώτο μέρος των ετήσιων λογαριασμών (στις οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ και στη σχετική έκθεση δημοσιονομικής εκτέλεσης). Οι οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης καταρτίζονται από την ΕΤΕπ, περιλαμβάνονται ως χωριστό μέρος των ετήσιων λογαριασμών (μέρος ΙΙ) και παρέχουν πλήρη εικόνα των αναπτυξιακών ενισχύσεων του ΕΤΑ.

2. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

Το Συμβούλιο της 2ας Δεκεμβρίου 2013 εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 [1] για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε ότι η γεωγραφική συνεργασία με τα κράτη ΑΚΕ δεν θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται μέσω των υφιστάμενων διακυβερνητικών ΕΤΑ.

Σε αντίθεση με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, το ΕΤΑ είναι ένα ταμείο που λειτουργεί σε πολυετή βάση. Κάθε ΕΤΑ θεσπίζει συνολικό κεφάλαιο που διατίθεται για την εφαρμογή της αναπτυξιακής συνεργασίας κατά τη διάρκεια περιόδου συνήθως πέντε ετών. Δεδομένου ότι οι πόροι χορηγούνται σε πολυετή βάση, τα διαθέσιμα ποσά μπορούν να χρησιμοποιηθούν καθ' όλη την περίοδο του ΕΤΑ. Η μη ετήσια διάρκεια του προϋπολογισμού υπογραμμίζεται στην κατάρτιση των οικονομικών εκθέσεων, στις οποίες η εκτέλεση του προϋπολογισμού κάθε ΕΤΑ μετράται σε σχέση με το σύνολο των πόρων του ταμείου.

[1] Κανονισμός (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1311/oj).

Οι πόροι ΕΤΑ συνίστανται σε συνεισφορές ad hoc από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Περίπου κάθε πέντε έτη, αντιπρόσωποι των κρατών μελών συναντώνται σε διακυβερνητικό επίπεδο για να αποφασίσουν για το συνολικό ποσό που θα χορηγηθεί στο ταμείο και να εποπτεύσουν την εκτέλεσή του.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται το ΕΤΑ σύμφωνα με την πολιτική της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία. Δεδομένου ότι, παράλληλα με την πολιτική της Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν τις δικές τους αναπτυξιακές πολιτικές και πολιτικές ενισχύσεων, οι πολιτικές τους πρέπει να συντονίζονται με τις πολιτικές της ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητά τους.

Εκτός από τις συνεισφορές που προαναφέρθηκαν, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συνάπτουν συμφωνίες συγχρηματοδότησης ή να καταβάλλουν εθελούσιες οικονομικές συνεισφορές στο ΕΤΑ.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Ενώ το 8ο ΕΤΑ έκλεισε επίσημα το 2021, με την περάτωση όλων των συμβάσεων και των αποφάσεων χρηματοδότησης, το κλείσιμο αυτό δεν αποτυπώθηκε πλήρως στους λογαριασμούς του 2021, καθώς εκκρεμούσαν ακόμη αρκετά εντάλματα είσπραξης, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών υποθέσεων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το καθαρό ενεργητικό του ΕΤΑ ανερχόταν σε 180 εκατ. EUR. Το κεφάλαιο και τα αποθεματικά χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη των σωρευτικών ζημιών του 8ου ΕΤΑ, ενώ τα υπόλοιπα μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του μέρους 3 του δημοσιονομικού κανονισμού ([2]) ο οποίος εφαρμόζεται στο 9ο ΕΤΑ.

Η Επιτροπή εργάζεται επί του παρόντος για το κλείσιμο του 9ου ΕΤΑ. Επί του παρόντος, εξακολουθούν να υπάρχουν 10 υπό εξέλιξη συμβάσεις οι οποίες αναμένεται να περατωθούν καταρχήν το 2024. Οι συμβάσεις αυτές, οι οποίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ, εξακολουθούν να είναι ενεργές και θα καταλήξουν στην περάτωσή τους εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος, συμβάλλοντας στην ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων και των έργων που συνδέονται με το 9ο ΕΤΑ. Το πλήρες κλείσιμο του 9ου ΕΤΑ μπορεί να επιτευχθεί μόνο μετά την περάτωση όλων των συμβάσεων και μετά την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων και των ελέγχων τους.

Το κλείσιμο του 10ου ΕΤΑ προχωρεί ικανοποιητικά, καθώς το 96,1 % των συμβάσεών του έχει ήδη περατωθεί. Ωστόσο, το επιχειρησιακό και οικονομικό κλείσιμο των υπόλοιπων συμβάσεων απαιτεί κάποιο χρονικό διάστημα. Το οικονομικό κλείσιμο απαιτεί τη δρομολόγηση και την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων αξιολογήσεων, ελέγχων και ανακτήσεων.

Το 11ο ΕΤΑ έχει φτάσει στο τελικό του στάδιο, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η εν λόγω ρήτρα ορίζει την καταληκτική ημερομηνία για τις αναλήψεις υποχρεώσεων, πράγμα που σημαίνει ότι από το 2021 δεν μπορούν να υπογραφούν περαιτέρω συμφωνίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Ωστόσο, η υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων που χρηματοδοτούνται από το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης θα συνεχιστεί μέχρι την οριστική ολοκλήρωσή τους.

Στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, η συνεργασία της ΕΕ με τις χώρες ΑΚΕ ενσωματώνεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη. Ομοίως, η συνεργασία με χώρες και εδάφη ΥΧΕ καλύπτεται πλέον από την απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ–ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι, ενώ έως το 2021 τα προγράμματα του ΕΤΑ χρηματοδοτούνταν από τις εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών της ΕΕ, από το 2021 τα αναπτυξιακά προγράμματα θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται επίσης ότι η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ότι οι συναλλαγές πρέπει να συμμορφώνονται με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ, όπως ισχύει και για τα υπόλοιπα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα.

4. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ

4.1. ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού του ΕΤΑ, οι οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι οποίοι βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS). Οι εν λόγω κανόνες λογιστικής που υιοθετήθηκαν από την υπόλογο της Επιτροπής εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύνολο κανόνων όσον αφορά τη λογιστική μεταχείριση, την αποτίμηση και την παρουσίαση των λογαριασμών με στόχο την εναρμόνιση των διαδικασιών κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Αυτοί οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ εφαρμόζονται επίσης από το ΕΤΑ, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της ειδικής φύσης των δραστηριοτήτων του.

Η κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών του ΕΤΑ έχει ανατεθεί στην υπόλογο της Επιτροπής, η οποία είναι επίσης η υπόλογος του ΕΤΑ και εξασφαλίζει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ αποδίδουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης του ΕΤΑ.

([2]) ΕΕ L 83 της 1.4.2003, σ. 27.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί περιέχουν τα εξής στοιχεία:

Μέρος Ι: Κεφάλαια που διαχειρίζεται η Επιτροπή

i) Οικονομικές καταστάσεις και επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΤΑ

ii) Οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ ενοποιημένων στο ΕΤΑ

iii) Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ και των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ

iv) Έκθεση δημοσιονομικής εκτέλεσης του ΕΤΑ

Μέρος ΙΙ: Ετήσια έκθεση εκτέλεσης — Κεφάλαια που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ

i) Οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης

Το μέρος «Οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ ενοποιημένων στο ΕΤΑ» περιλαμβάνει τις οικονομικές καταστάσεις των δύο καταπιστευματικών ταμείων που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΤΑ: του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ (βλ. ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις του καταπιστευματικού ταμείου "Bêkou" της ΕΕ») και του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική (βλ. ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική»). Οι μεμονωμένες οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων συντάσσονται υπό την ευθύνη της υπολόγου της Επιτροπής και υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο που διεξάγεται από ελεγκτή του ιδιωτικού τομέα. Τα στοιχεία για τα καταπιστευματικά ταμεία που περιλαμβάνονται στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς είναι προσωρινά.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή το αργότερο έως την 31η Ιουλίου του έτους που έπεται της ημερομηνίας του ισολογισμού και να υποβληθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για απαλλαγή.

5. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

5.1. ΕΛΕΓΧΟΣ

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ ελέγχονται από τον εξωτερικό ελεγκτή του, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (στο εξής: ΕΕΣ), το οποίο καταρτίζει ετήσια έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

5.2. ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Η απαλλαγή είναι ο τελικός έλεγχος της δημοσιονομικής εκτέλεσης των πόρων του ΕΤΑ για ένα δεδομένο οικονομικό έτος. Μετά τον έλεγχο και την οριστικοποίηση των ετήσιων λογαριασμών εναπόκειται στο Συμβούλιο να συστήσει και, στη συνέχεια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποφασίσει τη χορήγηση απαλλαγής στην Επιτροπή για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πόρων του ΕΤΑ για ένα δεδομένο οικονομικό έτος. Η απόφαση απαλλαγής βασίζεται στην εξέταση των λογαριασμών και της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ (η οποία περιλαμβάνει επίσημη δήλωση αξιοπιστίας) και στις απαντήσεις της Επιτροπής σε ερωτήσεις και αιτήσεις περαιτέρω πληροφοριών από την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ 2023

* Καθαρό ποσό, μόνο για το 10ο και το 11ο ΕΤΑ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2023 πραγματοποιήθηκαν επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων και καθαρές πληρωμές ύψους 720 εκατ. EUR και 2 053 εκατ. EUR, αντίστοιχα, στο πλαίσιο του 10ου και του 11ου ΕΤΑ. Το συνολικό ποσό των ακαθάριστων πληρωμών για το ΕΤΑ ανήλθε σε 2 103,48 εκατ. EUR, το οποίο αντιπροσωπεύει το 105,17 % του στόχου των 2 000 εκατ. EUR που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη.

Το 2022 το Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα να επαναχρησιμοποιήσει αποδεσμευμένα κεφάλαια ύψους 600 εκατ. EUR από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ, με σκοπό τη χρηματοδότηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης επισιτιστικής ασφάλειας και των οικονομικών κλυδωνισμών στις χώρες ΑΚΕ μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Η Επιτροπή είχε ήδη δεσμεύσει το εν λόγω ποσό των 600 εκατ. EUR και εκταμίευσε 221 εκατ. EUR το 2022 και στη συνέχεια 87 εκατ. EUR το 2023.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

— προχρηματοδότηση (βλ. σημείωση 2.2): μείωση κατά 356 εκατ. EUR κυρίως ως αποτέλεσμα των μειωμένων προκαταβολών που καταβλήθηκαν. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση του αριθμού των νέων συμβάσεων που υπογράφηκαν από το 2021. Το 2021 οι νέες συμβάσεις ανήλθαν σε 2 118 εκατ. EUR, ποσό που μειώθηκε σημαντικά στα 853 εκατ. EUR το 2022. Το 2023 οι νέες συμβάσεις παρέμειναν σε αυτό το επίπεδο, δηλαδή στα 860 εκατ. EUR, ως αποτέλεσμα της απόφασης του Συμβουλίου να ανακατευθύνει μη χρησιμοποιηθέντα κεφάλαια από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ για την παροχή βοήθειας σε χώρες ΑΚΕ ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας·

— ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους (βλ. σημείωση 2.5): μείωση κατά 426 εκατ. EUR κυρίως λόγω της μείωσης των συνεισφορών από δωρητές, οι οποίες μειώθηκαν από 2 500 εκατ. EUR το 2022 σε 1 800 εκατ. EUR το 2023·

— δεδουλευμένα έξοδα (βλ. σημείωση 2.8): μείωση κατά 147 εκατ. EUR ως αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων στο τέλος του έτους για τις οποίες δεν επικυρώθηκαν δηλώσεις δαπανών έως το τέλος του έτους· και

— λειτουργικά έξοδα (βλ. σημείωση 3.4): συνολική μείωση των λειτουργικών εξόδων κατά 608 εκατ. EUR κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης των δαπανών που σχετίζονται με προγραμματίσιμες ενισχύσεις, έργα εντός ΑΚΕ και συνεισφορές στα καταπιστευματικά ταμεία. Παρ' όλα αυτά, οι δαπάνες που συνδέονται με την επείγουσα βοήθεια αυξήθηκαν, καθώς τα αποδεσμευμένα κεφάλαια από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ επαναχρησιμοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις χώρες ΑΚΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 9
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 10
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΤΑ 13
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΤΑ 13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑ 15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΤΑ 16
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 19
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ 50
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2023 51
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 55
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 56
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 57
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2023 58
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 62
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 63
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 64
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ 65
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 66
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 67
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 67
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 69
ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 70

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ([3])

([3]) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	*87*	*67*
Προχρηματοδότηση	2.2	*574*	*488*
Συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου	2.3	*216*	*254*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	*5*	*7*
		883	**816**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	*3*	*3*
Προχρηματοδότηση	2.2	*954*	*1 396*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	*24*	*27*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.5	*601*	*1 027*
		1 583	**2 454**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**2 466**	**3 270**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.6	*(5)*	*(7)*
		(5)	**(7)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές	2.7	*(391)*	*(426)*
Δεδουλευμένα έξοδα	2.8	*(984)*	*(1 131)*
		(1 375)	**(1 558)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(1 380)**	**(1 565)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**1 086**	**1 705**
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ	2.9	*54 566*	*65 100*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	2.9	*2 252*	*2 252*
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις		*(53 484)*	*(62 834)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		*(2 249)*	*(2 813)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**1 086**	**1 705**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023	2022
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Δραστηριότητες είσπραξης	3.1	*14*	*18*
		14	**18**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.2	*9*	*2*
Άλλα έσοδα	3.2	*43*	*77*
		52	**80**
Σύνολο εσόδων		**65**	**98**
ΕΞΟΔΑ			
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.3	*(3)*	*(1)*
Μέσα ενίσχυσης	3.4	*(2 181)*	*(2 789)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	3.5	*(8)*	*4*
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.6	*(7)*	*(6)*
Λοιπά έξοδα	3.7	*(116)*	*(119)*
Σύνολο εξόδων		**(2 315)**	**(2 911)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**(2 249)**	**(2 813)**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023	2022
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		*(2 249)*	*(2 813)*
Λειτουργικές δραστηριότητες			
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές (καθαρές)		*1 630*	*2 458*
(Αύξηση)/μείωση των συνεισφορών του καταπιστευματικού ταμείου		*37*	*128*
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων		*356*	*239*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		*4*	*5*
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων		*2*	*1*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων		*(3)*	*(1)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών		*(35)*	*(75)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων		*(148)*	*123*
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές		—	—

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023	2022
Επενδυτικές δραστηριότητες			
*(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος**		*(20)*	*(31)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ		**(426)**	**34**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους		*(426)*	*34*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	2.5	*1 027*	*994*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	2.5	*601*	*1 027*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Αποθεματικό εύλογης αξίας (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε) +(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	—	**2 061**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	—	—		*2 457*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—	—	*(2 813)*	—		*(2 813)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	—	**1 705**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*	—	—		*1 630*
Κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ	*(12 164)*		*(12 164)*	*12 164*	—		*(0)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—	—	*(2 249)*	—		*(2 249)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 732)**	**2 252**	—	**1 086**

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023					31.12.2022				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	—	—	*14*	*73*	*87*	—	—	*(1)*	*67*	*67*
Προχρηματοδότηση	2.2	—	—	*447*	*127*	*574*	—	—	*221*	*267*	*488*
Συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου	2.3	—	*31*	*9*	*176*	*216*	—	*31*	*9*	*213*	*254*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	—	—	—	*5*	*5*	—	—	—	*7*	*7*
		—	**31**	**470**	**381**	**883**	—	**31**	**229**	**555**	**816**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	—	—	—	*3*	*3*	—	—	—	*3*	*3*

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023					31.12.2022				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Προχρηματοδότηση	2.2	—	*5*	*113*	*835*	*954*	—	*14*	*427*	*954*	*1 396*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	—	—	*10*	*14*	*24*	—	—	*10*	*16*	*27*
Λογαριασμοί μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ		—	*(200)*	*426*	*(226)*	—	*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	—
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.5	—	—	—	*601*	*601*	—	—	—	*1 027*	*1 027*
		—	**(195)**	**549**	**1 229**	**1 583**	**180**	**(355)**	**1 240**	**1 389**	**2 454**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		—	**(163)**	**1 020**	**1 610**	**2 466**	**180**	**(324)**	**1 469**	**1 945**	**3 270**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ											
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.6	—	—	—	*(5)*	*(5)*	—	—	*(0)*	*(7)*	*(7)*
		—	—	—	**(5)**	**(5)**	—	—	**(0)**	**(7)**	**(7)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						—					
Οφειλές	2.7	—	—	*(63)*	*(328)*	*(391)*	—	*(0)*	*(34)*	*(391)*	*(426)*
Δεδουλευμένα έξοδα	2.8	—	—	*(129)*	*(855)*	*(984)*	—	*(7)*	*(119)*	*(1 006)*	*(1 131)*
		—	—	**(192)**	**(1 183)**	**(1 375)**	—	**(7)**	**(153)**	**(1 397)**	**(1 558)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		—	—	**(192)**	**(1 188)**	**(1 380)**	—	**(7)**	**(153)**	**(1 404)**	**(1 565)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		—	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**	**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ	2.9	—	*10 442*	*20 834*	*23 290*	*54 566*	*12 164*	*10 450*	*20 960*	*21 527*	*65 100*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	2.9	—	*2 252*	—	—	*2 252*	*627*	*1 625*	—	—	*2 252*
Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ	2.9	—	*(509)*	*(120)*	*628*	—	*(2 513)*	*2 010*	*(38)*	*541*	—
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις		—	*(12 350)*	*(19 607)*	*(21 527)*	*(53 484)*	*(10 098)*	*(14 410)*	*(19 325)*	*(19 001)*	*(62 834)*

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023					31.12.2022				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		—	*1*	*(280)*	*(1 970)*	*(2 249)*	—	*(6)*	*(282)*	*(2 526)*	*(2 813)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**—**	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**	**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023					2022				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
ΕΣΟΔΑ											
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές											
Δραστηριότητες είσπραξης	3.1	—	—	*2*	*12*	*14*	—	*(1)*	*(8)*	*28*	*18*
		—	—	**2**	**12**	**14**	—	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές											
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.2	—	—	*(1)*	*10*	*9*	—	—	*2*	*1*	*2*
Άλλα έσοδα	3.2	—	*2*	*4*	*37*	*43*	—	*3*	*8*	*66*	*77*
		—	**2**	**4**	**46**	**52**	—	**3**	**10**	**67**	**80**
Σύνολο εσόδων		**—**	**2**	**5**	**58**	**65**	**—**	**1**	**2**	**94**	**98**
ΕΞΟΔΑ											
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.3	—	—	—	*(3)*	*(3)*	—	—	—	*(1)*	*(1)*
Μέσα ενίσχυσης	3.4	—	*1*	*(276)*	*(1 906)*	*(2 181)*	—	*(5)*	*(295)*	*(2 489)*	*(2 789)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	3.5	—	—	—	*(8)*	*(8)*	—	—	*22*	*(18)*	*4*
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.6	—	*1*	*(2)*	*(6)*	*(7)*	*1*	*2*	*(3)*	*(5)*	*(6)*

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023					2022				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Λοιπά έξοδα	3.7	—	*(3)*	*(8)*	*(106)*	*(116)*	—	*(5)*	*(8)*	*(107)*	*(119)*
Σύνολο εξόδων		—	**(1)**	**(286)**	**(2 028)**	**(2 315)**	**1**	**(7)**	**(284)**	**(2 620)**	**(2 911)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		—	**1**	**(280)**	**(1 970)**	**(2 249)**	**1**	**(6)**	**(282)**	**(2 526)**	**(2 813)**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

8ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε) +(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**12 164**	—	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			—			*(1)*	*(1)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**12 164**	—	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 513)**	**180**
Κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ	*(12 164)*		*(12 164)*	*10 098*	*(627)*	*2 513*	*(180)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	—	—	—	—	—	—	—

(σε εκατ. EUR)

9ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε) +(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**10 507**	**15**	**10 492**	**(14 410)**	**1 625**	**2 018**	**(274)**
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ		—	—				—
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			—			*(8)*	*(8)*

(σε εκατ. EUR)

9ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*(6)*			*(6)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές		*(15)*	*15*				*15*
Μεταφορές προς/από το 10ο και 11ο ΕΤΑ			—			*(4)*	*(4)*
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(22)*		*(22)*				*(22)*
Κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ				*2 066*	*627*	*(2 514)*	*179*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*1*		—	*1*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**10 442**	**—**	**10 442**	**(12 348)**	**2 252**	**(509)**	**(163)**

(σε εκατ. EUR)

10ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**20 960**	**—**	**20 960**	**(19 324)**	**101**	**1 737**
Μεταφορές προς/από το 8ο και 9ο ΕΤΑ			—		*9*	*9*
Μεταφορές προς/από το 11ο ΕΤΑ			—		*(148)*	*(148)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*(282)*		*(282)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**20 960**	**—**	**20 960**	**(19 606)**	**(38)**	**1 315**
Μεταφορές προς/από το 8ο και 9ο ΕΤΑ			—		*6*	*6*
Μεταφορές προς/από το 11ο ΕΤΑ		—	—		*(87)*	*(87)*
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(126)*	—	*(126)*		—	*(126)*

(σε εκατ. EUR)

10ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		—	—	*(280)*	—	*(280)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**20 834**	—	**20 834**	**(19 886)**	**(120)**	**827**

(σε εκατ. EUR)

11ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)+(Ζ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**29 367**	**10 340**	**19 027**	**(19 002)**	—	**394**	**419**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές		*(2 500)*	*2 500*			*148*	*2 648*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*(2 526)*		—	*(2 526)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	—	**541**	**541**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές		*(1 800)*	*1 800*			*87*	*1 887*
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(36)*		*(36)*				*(36)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*(1 970)*		—	*(1 970)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**29 331**	**6 040**	**23 290**	**(23 498)**	—	**628**	**422**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5451/oj

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ [4]

[4] Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

1. **ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ**

1.1. **ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Στόχος των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες σε ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας.

Οι γενικές κατευθύνσεις (ή οι λογιστικές αρχές) που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων ορίζονται στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ «Οικονομικές καταστάσεις» και είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στο IPSAS 1: πιστή παρουσίαση, δεδουλευμένη βάση, συνέχεια της δράσης, συνεκτικότητα της παρουσίασης, σημαντικότητα, συγκεντρωτική παρουσίαση, συμψηφισμός και συγκριτικές πληροφορίες. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η συνάφεια, η πιστή απεικόνιση (αξιοπιστία), η σαφήνεια, η έγκαιρη πληροφόρηση, η συγκρισιμότητα και η επαληθευσιμότητα.

1.2. **ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

1.2.1. *Περίοδος αναφοράς*

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ετήσια βάση. Η λογιστική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

1.2.2. *Νομίσματα και βάσεις μετατροπής*

Οι ετήσιες καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας της ΕΕ. Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την εκ νέου μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής για τα ενσώματα πάγια και άυλα στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποτιμώνται σε ευρώ κατά την ημέρα της αγοράς τους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) της 31ης Δεκεμβρίου.

Συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ

Νόμισμα	31.12.2023	31.12.2022	Νόμισμα	31.12.2023	31.12.2022
BGN	**1,9558**	1,9558	**PLN**	**4,3395**	4,6808
CZK	**24,724**	24,1160	**RON**	**4,9756**	4,9495
DKK	**7,4529**	7,4365	**SEK**	**11,096**	11,1218
GBP	**0,86905**	0,88693	**CHF**	**0,926**	0,9847
NOK	**11,2405**	10,5138	**JPY**	**156,33**	140,6600
HUF	**382,8**	400,8700	**USD**	**1,105**	1,0666

1.2.3. *Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων*

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, αναγκαστικά, ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά: ποσά για υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί εισπρακτέων λογαριασμών και τα ποσά που ανακοινώνονται στις σημειώσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, η πρόβλεψη απομείωσης για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και για υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, προβλέψεις, ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων, η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι λογικές εκτιμήσεις αποτελούν ουσιώδες συστατικό στοιχείο της κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και δεν βλάπτουν την αξιοπιστία τους. Μια εκτίμηση ίσως πρέπει να αναθεωρηθεί, αν υπάρχουν μεταβολές σχετικά με τις συνθήκες στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση ή ως αποτέλεσμα νέων πληροφοριών ή ευρύτερης εμπειρίας. Από τη φύση της, η αναθεώρηση μιας εκτίμησης δεν σχετίζεται με προγενέστερες περιόδους και δεν αποτελεί διόρθωση λάθους. Το αποτέλεσμα της μεταβολής μιας λογιστικής εκτίμησης αναγνωρίζεται στο πλεόνασμα ή έλλειμμα των περιόδων στις οποίες γίνεται γνωστό.

1.2.4. *Εφαρμογή νέων και αναθεωρημένων λογιστικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EAR)*

Νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2023 ή αργότερα

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι να ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2023 ή αργότερα

Νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2023

Δεν εγκρίθηκε κανένας νέος λογιστικός κανόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάρκεια του 2023.

1.3. **ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**

1.3.1. *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού*

Ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση. Με βάση το μοντέλο διαχείρισης και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού / ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

i) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος*

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που πληρούν δύο προϋποθέσεις: 1) Η οντότητα τα διακρατεί για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. 2) Σε συγκεκριμένες ημέρες, υπάρχουν συμβατικές ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει:

— τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους·

— δάνεια (συμπεριλαμβανομένων προθεσμιακών καταθέσεων αρχικής διάρκειας άνω των τριών μηνών)·

— απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, με εξαίρεση εκείνα με λήξη άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

ii) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού / ιδίων κεφαλαίων*

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου. Επιπλέον, το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η οντότητα δεν κατείχε τέτοια στοιχεία ενεργητικού στο τέλος του έτους.

iii) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*

Η οντότητα ταξινομεί τα παράγωγα και τις επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος διότι οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του κεφαλαίου.

Επιπλέον, η οντότητα ταξινομεί τους χρεωστικούς τίτλους που κατέχει στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, διότι η διαχείριση και η αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων χρεωστικών τίτλων γίνεται με βάση την εύλογη αξία χαρτοφυλακίου.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η οντότητα αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς του στοιχείου ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν κατατίθενται μετρητά σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής προστίθεται στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής, εκτός εάν η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται σε καθαρά εμπορική βάση, δηλαδή έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος για σκοπούς δημόσιας πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του χρηματοοικονομικού μέσου και της τιμής συναλλαγής αποτελεί μη ανταλλακτικό στοιχείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για άμεσα ισοδύναμο μέσο. Εάν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για το μέσο, η εύλογη αξία προκύπτει από τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί διαθέσιμα δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημίες από μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από μετατροπή συναλλάγματος και τυχόν δεδουλευμένους τόκους) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Εύλογη αξία κατά την επακόλουθη επιμέτρηση

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), η ΕΕ υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων οι οποίες δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά αποτιμώνται στην καθαρή αξία ενεργητικού, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με την εύλογη αξία τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η ΕΕ αναγνωρίζει και επιμετρά μια ζημία απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού / ιδίων κεφαλαίων.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία είναι η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που αναμένει να λάβει η ΕΕ. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ενσωματώνει εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Για στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, μειωθεί το ποσό της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αντιλογίζεται μέσω της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων.

α) *Απαιτήσεις*

Η οντότητα αποτιμά τη ζημία απομείωσης στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, χρησιμοποιώντας πρακτικές λύσεις (π.χ. πίνακα προβλέψεων).

β) *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Η οντότητα τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας έως 3 μηνών. Τα ταμειακά διαθέσιμα διακρατούνται σε τράπεζες με πολύ υψηλές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, με αποτέλεσμα να έχουν πολύ χαμηλές πιθανότητες αθέτησης. Δεδομένης της μικρής διάρκειας και των χαμηλών πιθανοτήτων αθέτησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα ταμειακά ισοδύναμα.

γ) *Δάνεια*

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία αποτιμάται με ένα μοντέλο τριών σταδίων το οποίο λαμβάνει υπόψη τα σταθμισμένα βάσει πιθανοτήτων γεγονότα αθέτησης κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και την εξέλιξη του πιστωτικού κινδύνου από την έκδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Όσον αφορά τα δάνεια, η έκδοση είναι η ημερομηνία ανάληψης της αμετάκλητης δανειακής δέσμευσης.

Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 1), η ζημία απομείωσης είναι η αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά τους 12 μήνες που έπονται της ημερομηνίας του ισολογισμού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου). Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 2) ή εάν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν πιστωτική απομείωση (στάδιο 3), η ζημία απομείωσης ισούται με την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία καθ' όλη τη διάρκεια ζωής).

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή όταν η οντότητα έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη κυριότητας σε άλλο μέρος. Οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

1.3.2. *Προχρηματοδοτήσεις*

Η προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε σύμβαση, απόφαση, συμφωνία ή βασική νομική πράξη. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Αν οι δικαιούχοι δεν πραγματοποιήσουν επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούνται να επιστρέψουν την προχρηματοδότηση στην οντότητα. Συνεπώς, δεδομένου ότι η οντότητα διατηρεί τον έλεγχο επί της προχρηματοδότησης και δικαιούται επιστροφή του μη επιλέξιμου τμήματος, το ποσό αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού.

Η προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται αρχικά στον ισολογισμό κατά τη μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον αποδέκτη. Επιμετράται στο ποσό που χορηγείται. Στις επόμενες περιόδους, η προχρηματοδότηση επιμετράται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τις επιλέξιμες δαπάνες (περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών, κατά περίπτωση) που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

1.3.3. *Απαιτήσεις και εισπρακτέα ποσά*

Οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν χωριστή παρουσίαση των ανταλλακτικών και μη ανταλλακτικών συναλλαγών. Για τη διάκριση μεταξύ των δύο κατηγοριών, χρησιμοποιείται ο όρος «απαιτήσεις» για τις ανταλλακτικές συναλλαγές, ενώ για τις «μη ανταλλακτικές συναλλαγές», δηλαδή όταν η ΕΕ λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δίνει απευθείας σχεδόν ίση αξία σε αντάλλαγμα, χρησιμοποιείται ο όρος «εισπρακτέα ποσά» (π.χ. τα εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη που αφορούν τους ιδίους πόρους).

Οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ανταποκρίνονται στον ορισμό των χρηματοοικονομικών μέσων. Η οντότητα τα ταξινόμησε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και τα επιμέτρησε αναλόγως.

Τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές καταχωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κτήσης μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η οντότητα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των αρχικών όρων των εισπρακτέων ποσών. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και του εισπρακτέου ποσού. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

1.3.4. *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

1.3.5. *Οφειλές*

Στους πληρωτέους λογαριασμούς περιλαμβάνονται τόσο τα ποσά που αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές, όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών, όσο και τα ποσά που αφορούν μη ανταλλακτικές συναλλαγές π.χ. δηλώσεις δαπανών από δικαιούχους, επιχορηγήσεις ή άλλου είδους ληφθείσα ενωσιακή χρηματοδότηση ή προχρηματοδότηση (βλ. σημείωση **1.4.1**).

Στην περίπτωση παροχής επιχορήγησης ή άλλου είδους χρηματοδότησης στους δικαιούχους, οι δηλώσεις δαπανών καταχωρίζονται ως οφειλές για το αιτηθέν ποσό κατά την παραλαβή της δήλωσης δαπανών. Μετά τον έλεγχο και την αποδοχή των επιλέξιμων δαπανών, οι οφειλές αποτιμώνται στο αποδεκτό και επιλέξιμο ποσό.

Οι οφειλές που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό. Τα σχετικά έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την οντότητα.

1.3.6. *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις*

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που καταχωρίζονται λογιστικά στο αποσβεσμένο κόστος, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ή ως υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία, συμπεριλαμβανομένου του κόστους συναλλαγής που προκύπτει και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Παύουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης όταν και μόνον όταν εκπληρωθεί, διαγραφεί, ακυρωθεί ή εκπνεύσει η υποχρέωση.

Στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος περιλαμβάνονται παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία είναι αρνητική. Όταν η σύμβαση εγγύησης επιβάλλει στην οντότητα να καταβάλλει πληρωμές ως απάντηση σε μεταβολές των τιμών των χρηματοοικονομικών μέσων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών, το συμβόλαιο εγγύησης συνιστά παράγωγο. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Η οντότητα αναγνωρίζει υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης όταν συνάπτει συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές για την αποζημίωση του δικαιούχου της εγγύησης λόγω ζημίας που υφίσταται διότι συγκεκριμένος οφειλέτης δεν κατέβαλε πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Οι υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Η επακόλουθη μέτρηση εξαρτάται από την εξέλιξη της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο από την οικονομική εγγύηση. Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 1), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση. Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η οντότητα έχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.3.7. *Δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και έξοδα*

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την οντότητα ή υφίσταται συμβατική σχέση (π.χ. βάσει σύμβασης) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις οικονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

Τα έξοδα καταλογίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων ακολουθεί λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της υπολόγου, οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή εικόνα των οικονομικών και λοιπών φαινομένων που έχουν σκοπό να παρουσιάσουν. Κατ' αναλογία, εάν έχει πληρωθεί προκαταβολή για αγαθά ή υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη ληφθεί, η δαπάνη μεταφέρεται και αναγνωρίζεται στην επόμενη λογιστική περίοδο.

1.4. **ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

1.4.1. *Έσοδα*

Τα έσοδα αποτελούνται από μεικτές εισροές οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν από την οντότητα και αντιπροσωπεύουν αύξηση του καθαρού ενεργητικού, εκτός από τις αυξήσεις που συνδέονται με συνεισφορές από ιδιοκτήτες.

Ανάλογα με τη φύση της υποκείμενης συναλλαγής, στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων τα έσοδα διακρίνονται σε:

Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές είναι φόροι και μεταβιβάσεις, δεδομένου ότι ο μεταβιβάζων παρέχει πόρους στην αποδέκτρια οντότητα χωρίς εκείνη να παρέχει άμεσα περίπου την αντίστοιχη αξία σε αντάλλαγμα. Οι μεταβιβάσεις είναι εισροές μελλοντικών οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές, εκτός από φόρους. Όσον αφορά τις οντότητες της ΕΕ, οι μεταβιβάσεις περιλαμβάνουν κυρίως κεφάλαια που έλαβε η Επιτροπή (π.χ. επιδότηση εξισορρόπησης στους παραδοσιακούς οργανισμούς, επιδότηση λειτουργίας για τις συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων).

Η οντότητα αναγνωρίζει ένα στοιχείο ενεργητικού που έχει σχέση με μεταβιβάσεις όταν η οντότητα ελέγχει τους πόρους λόγω παρελθόντος γεγονότος (η μεταβίβαση) και αναμένει να λάβει μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή δυνητικές υπηρεσίες από τους πόρους αυτούς, και όταν η εύλογη αξία μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Εισροή πόρων από μη ανταλλακτική συναλλαγή που αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού (δηλαδή ταμειακό διαθέσιμο) αναγνωρίζεται επίσης ως έσοδο, εξαιρουμένης της περίπτωσης στην οποία η οντότητα διατηρεί υφιστάμενη υποχρέωση σε σχέση με την εν λόγω μεταβίβαση (προϋπόθεση), η οποία πρέπει να ικανοποιηθεί προτού καταστεί δυνατή η αναγνώριση του εσόδου. Μέχρι να εκπληρωθεί η προϋπόθεση, το έσοδο θεωρείται προεισπραχθέν και αναγνωρίζεται ως υποχρέωση.

Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεόμενα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

α) *Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων*

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή εξόδων υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς.

β) *Έσοδα από μερίσματα*

Τα έσοδα από μερίσματα και παρόμοια στοιχεία αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

γ) *Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*

Πρόκειται για κέρδη (έσοδα) και ζημίες (έξοδα) στην εύλογη αξία από τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη μετατροπή συναλλάγματος. Όσον αφορά τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβάνονται και οι τόκοι.

δ) *Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων*

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων (προσαύξηση εγγύησης) αναγνωρίζονται με την πάροδο του χρόνου κατά τον οποίο η οντότητα είναι έτοιμη να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης για την πιστωτική ζημία που ενδέχεται να υποστεί.

1.4.2. *Έξοδα*

Τα έξοδα είναι μειώσεις των οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς με τη μορφή εκροών ή κατανάλωσης στοιχείων ενεργητικού ή γένεση υποχρεώσεων που έχουν ως αποτέλεσμα μειώσεις του καθαρού ενεργητικού. Περιλαμβάνουν τόσο έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές όσο και έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές.

Τα έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές που προέρχονται από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση των προμηθειών στην οντότητα και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό ποσό του τιμολογίου. Επιπροσθέτως, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, τα έξοδα που αφορούν υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί ή εγκριθεί το τιμολόγιο, αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: δικαιώματα, μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, συνεισφορές και δωρεές. Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από κάποια κανονιστική ρύθμιση ή εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία που επιτρέπει τη μεταβίβαση· εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, πραγματοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες οφειλόμενες στους δικαιούχους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

1.5. **ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

1.5.1. *Ενδεχόμενες απαιτήσεις*

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η οντότητα. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.5.2. *Ενδεχόμενες υποχρεώσεις*

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι είτε ένα πιθανό στοιχείο παθητικού του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η οντότητα, είτε μια παρούσα υποχρέωση όταν δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση.

Ενδεχόμενη υποχρέωση προκύπτει επίσης στις σπάνιες περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα υποχρέωση αλλά δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στους λογαριασμούς. Καταχωρίζονται εκτός αν το ενδεχόμενο εκροής πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης είναι πολύ μακρινό.

1.6. **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ**

Τα κράτη μέλη του ΕΤΑ παρέχουν συνεισφορές στο Ταμείο για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΕΤΑ, όπως ορίζεται στην εσωτερική συμφωνία κάθε ΕΤΑ. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομική βάση, οι προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, δηλαδή οι αιτήσεις χρηματοδότησης για ένα δεδομένο έτος Ν, αποφασίζονται με απόφαση του Συμβουλίου κατά το έτος Ν-1, ενώ οι πόροι που πρόκειται να ληφθούν χορηγούνται σαφώς σε συγκεκριμένες μελλοντικές περιόδους.

Οι συνεισφορές πληρούν τα κριτήρια της συνεισφοράς από ιδιοκτήτες (κανόνας EAR 1) και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζονται ως κεφάλαιο του ταμείου στις οικονομικές καταστάσεις των ΕΤΑ. Το κεφάλαιο του ταμείου αντιπροσωπεύει το συνολικό ποσό των συνεισφορών από τα κράτη μέλη του ΕΤΑ. Δεδομένου ότι το μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου αφαιρείται ανοικτά από το συνολικό κεφάλαιο του ταμείου (βλ. κατάσταση μεταβολών καθαρού ενεργητικού), στον ισολογισμό αναγνωρίζεται μόνο το αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου.

Δεδομένου ότι οι συμφωνηθείσες συνεισφορές κατανέμονται σε συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς, με τη νομική απαίτηση του ΕΤΑ έναντι των κρατών μελών του ΕΤΑ να προκύπτει μόνο σε αυτές τις περιόδους, τυχόν ποσά που εισπράττονται εκ των προτέρων αναγνωρίζονται στις οφειλές ως προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο και όχι ως αιτηθέν κεφάλαιο.

1.7. **ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**

Οι εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδότησης εξομοιώνονται με έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και παρουσιάζονται ως οφειλές προς κράτη μέλη, τρίτες χώρες και άλλους. Το ΕΤΑ πρέπει να χρησιμοποιεί τις συνεισφορές για την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ή, διαφορετικά, πρέπει να επιστρέψει τα στοιχεία ενεργητικού (τις καταβεβλημένες συνεισφορές). Οι εκκρεμούσες οφειλές που αφορούν συμφωνίες συγχρηματοδότησης αντιπροσωπεύουν τις εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδότησης μείον τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το έργο. Το αποτέλεσμα στο καθαρό ενεργητικό είναι μηδενικό.

Τα έξοδα που αφορούν τη συγχρηματοδότηση έργων αναγνωρίζονται όπως αυτά προκύπτουν. Το αντίστοιχο ποσό συνεισφορών αναγνωρίζεται ως λειτουργικό έσοδο και έχει μηδενικό αποτέλεσμα στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους.

2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι κάθε στοιχείο ενεργητικού που αφορά:

α) μετρητά·

β) συμμετοχικό τίτλο άλλης οντότητας·

γ) συμβατικό δικαίωμα: για λήψη μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού από άλλη οντότητα· ή για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά ευνοϊκούς για την οντότητα· ή

δ) συμβόλαιο που θα διακανονιστεί ή δύναται να διακανονιστεί με ιδίους συμμετοχικούς τίτλους της οντότητας.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος», «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» και «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού / ιδίων κεφαλαίων». Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση και επανεκτιμάται την ημερομηνία κάθε ισολογισμού.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του ΕΤΑ περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος και δάνεια, και έχουν ως εξής:

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)	*70*	*61*
Δάνεια	*16*	*5*
	87	**67**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)	*3*	*3*
	3	**3**
Σύνολο	**89**	**69**

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ύψους 70 εκατ. EUR αφορούν επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στους ακόλουθους τομείς:

— βιώσιμη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές μέσω των Climate Investor One, ElectriFI και GEEREF·

— προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς χρηματοδότησης μικροπαραγωγών και αγροτικών ΜΜΕ μέσω του ABC FUND·

— χρηματοπιστωτική ένταξη στην Ουγκάντα μέσω της aBi Finance· και

— δημιουργία θέσεων εργασίας και βιώσιμη ανάπτυξη στην Αφρική μέσω της πρωτοβουλίας Boost Africa.

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια ύψους 16 εκατ. EUR αφορούν δύο βασικούς τομείς: βιώσιμη γεωργία μέσω της AgriFI και πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της επενδυτικής διευκόλυνσης ElectriFI.

Ποσό ύψους 3 εκατ. EUR στον τομέα των κυκλοφορούντων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αφορά εξ ολοκλήρου επένδυση μετοχικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου ElectriFI, η οποία αποσκοπεί στη χρηματοδότηση μικρού μεγέθους έργων σε αρχικό στάδιο με επίκεντρο την πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιώσιμες πηγές ενέργειας σε αναδυόμενες αγορές, με ιδιαίτερη έμφαση στην υποσαχάρια Αφρική.

2.2. **ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**

Οι περισσότερες συμβάσεις προβλέπουν την πληρωμή προκαταβολών πριν από την έναρξη των εργασιών, την παράδοση προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών. Μερικές φορές, τα χρονοδιαγράμματα πληρωμών σχετικά με τις συμβάσεις προβλέπουν πληρωμές δόσεων με βάση τις εκθέσεις προόδου των εργασιών. Η προχρηματοδότηση καταβάλλεται κανονικά στο νόμισμα της χώρας ή του εδάφους όπου εκτελείται το έργο.

Το κατά πόσον μια προχρηματοδότηση εγγράφεται ως τρέχουσα ή μη τρέχουσα προσδιορίζεται από τη χρονική στιγμή κατά την οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Η χρήση ορίζεται από τη συμφωνία που διέπει το έργο. Κάθε χρήση που πρέπει να γίνεται εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού δηλώνεται ως τρέχουσα προχρηματοδότηση. Δεδομένου ότι πολλά από τα έργα ΕΤΑ είναι μακρόπνοα, είναι απαραίτητο οι αντίστοιχες προκαταβολές να είναι διαθέσιμες για περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους. Κατά συνέπεια, ορισμένες προχρηματοδοτήσεις εμφανίζονται ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις	2.2.1	—	—	*447*	*127*	*574*	*488*
Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις	2.2.2	—	*5*	*113*	*836*	*954*	*1 396*
Σύνολο		—	**5**	**560**	**963**	**1 529**	**1 884**

Η μείωση του συνόλου των προχρηματοδοτήσεων κατά 356 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν στους δικαιούχους στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ, οι οποίες μειώθηκαν από 1 221 εκατ. EUR το 2022 σε 963 εκατ. EUR το 2023. Αυτό συνάδει με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και συνδέεται επίσης με την εξέλιξη του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων. Το 11ο ΕΤΑ έφθασε σε επίπεδο ωριμότητας, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στο τέλος του 2020. Ως εκ τούτου, από την 1η Ιανουαρίου 2021 δεν μπορούσαν να υπογραφούν περαιτέρω συμφωνίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Ωστόσο, μπορούν ακόμη να υπογραφούν ειδικές συμβάσεις για τις υφιστάμενες συμφωνίες. Αυτό οδήγησε σε μείωση των νέων συμβάσεων που υπογράφηκαν από 2 118 εκατ. EUR το 2021 σε 853 εκατ. EUR το 2022 και 860 εκατ. EUR το 2023.

Η προχρηματοδότηση από το 10ο ΕΤΑ μειώθηκε από 648 εκατ. EUR το 2022 σε 560 εκατ. EUR το 2023, κάτι που ευθυγραμμίζεται με τη συνήθη τάση που παρατηρήθηκε το 2021 και συνάδει με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ.

Μη τρέχουσα προχρηματοδότηση ύψους 427 εκατ. EUR αφορά την εκκρεμή προχρηματοδότηση για δύο συμβάσεις στο πλαίσιο του καταπιστευματικού ταμείου υποδομών της ΕΕ για την Αφρική (στο εξής: AITF). Στόχος αυτού του καταπιστευματικού ταμείου είναι η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης με επιχορηγήσεις σε έργα υποδομής, παράλληλα με μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση η οποία διατίθεται από χρηματοδότες των έργων. Η παροχή των εν λόγω επιχορηγήσεων αξιοποιεί την παροχή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης από τα συμμετέχοντα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά τον χρόνο υπογραφής των συμβάσεων, το είδος των δράσεων του καταπιστευματικού ταμείου θεωρήθηκε ότι καλυπτόταν επαρκώς από τη συμφωνία (δεν υπήρχε ακόμη διαθέσιμο υπόδειγμα για τα χρηματοδοτικά μέσα ούτε ο κανονισμός ανέφερε το εν λόγω είδος μέσου). Κατά συνέπεια, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών καταχωρίστηκαν ως προχρηματοδότηση και όχι ως στοιχείο χρηματοδοτικού μέσου. Λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των πράξεων που υλοποιήθηκαν από το καταπιστευματικό ταμείο, ο ετήσιος συμψηφισμός των παλαιών προχρηματοδοτήσεων του AITF είναι πολύ περιορισμένος και κατανέμεται στη διάρκεια των ετών. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται καλύτερα οι όροι των έργων, η εκκρεμής προχρηματοδότηση ύψους 427 εκατ. EUR ταξινομήθηκε εκ νέου ως μακροπρόθεσμη (βλ. σημείωση **3.4**).

2.2.1. *Μη τρέχουσα προχρηματοδότηση ανά μέθοδο διαχείρισης*

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*15*	*11*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*2*	*10*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*7*	*7*
	24	**28**

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*436*	*181*
διεθνείς οργανισμούς	*74*	*221*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*16*	*16*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*17*	*25*
τρίτες χώρες	*7*	*16*
όργανα της ΕΕ και σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	—	*1*
	550	**460**
Σύνολο	**574**	**488**

2.2.2. *Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Προχρηματοδότηση (μεικτή)	—	*7*	*749*	*4 150*	*4 906*	*5 616*
Εκκαθάριση μέσω διαχωρισμού	—	*(2)*	*(636)*	*(3 314)*	*(3 952)*	*(4 220)*
Σύνολο	**—**	**5**	**113**	**835**	**954**	**1 396**

2.2.3. *Τρέχουσα προχρηματοδότηση ανά μέθοδο διαχείρισης*

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*55*	*85*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*3*	*10*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*82*	*105*
	140	**200**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*87*	*209*
διεθνείς οργανισμούς	*431*	*642*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*78*	*96*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*98*	*116*

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
τρίτες χώρες	*119*	*131*
όργανα της ΕΕ και σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	*1*	*2*
	814	**1 196**
Σύνολο	**954**	**1 396**

2.2.4. *Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις*

Οι εγγυήσεις αυτές αποσκοπούν στην εξασφάλιση προχρηματοδοτήσεων και αποδεσμεύονται μόλις καταβληθεί η τελική πληρωμή στο πλαίσιο ενός έργου.

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Εγγυήσεις προχρηματοδότησης	*32*	*37*

Το ποσό των 32 εκατ. EUR περιλαμβάνει εγγυήσεις που προορίζονται για την εξασφάλιση προχρηματοδοτήσεων οι οποίες καταβάλλονται στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, με το ΕΤΑ να είναι ο δικαιούχος της εγγύησης. Ωστόσο, η πλειονότητα των προχρηματοδοτήσεων καταβάλλεται με τη μέθοδο της έμμεσης διαχείρισης, όπου ο δικαιούχος της εγγύησης δεν είναι το ΕΤΑ αλλά η αναθέτουσα αρχή. Μολονότι το ΕΤΑ δεν είναι ο δικαιούχος, οι εν λόγω εγγυήσεις εξασφαλίζουν τα στοιχεία ενεργητικού του. Το 2023 η συνολική αξία των εν λόγω εγγυήσεων ανερχόταν σε 426 εκατ. EUR.

2.3. **ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ**

Ο τομέας αυτός αντιπροσωπεύει το ποσό που καταβλήθηκε ως συνεισφορά στο καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική και στο καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ. Οι συνεισφορές εμφανίζονται μετά την αφαίρεση των εξόδων με τα οποία επιβαρύνθηκαν τα καταπιστευματικά ταμεία και καταλογίζονται στο ΕΤΑ.

Οι συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου εκτελούνται από το ΕΤΑ με τη μέθοδο της άμεσης διαχείρισης.

(σε εκατ. EUR)

	Καθαρή συνεισφορά στις 31.12.2022	Καταβληθείσες συνεισφορές το 2023	Κατανομή καθαρών εξόδων του καταπιστευματικού ταμείου για το 2023	Καθαρή συνεισφορά στις 31.12.2023
Αφρική	*243*	*231*	*(287)*	*186*
Bêkou	*11*	*43*	*(24)*	*30*
Σύνολο	**254**	**274**	**(311)**	**216**

Η μείωση των καταβληθεισών συνεισφορών από 330 εκατ. EUR το 2022 σε 274 εκατ. EUR το 2023 απορρέει από τη μείωση των δαπανών των καταπιστευματικών ταμείων λόγω της εκκαθάρισης και των δύο ταμείων. Στο τέλος του 2021, οι δραστηριότητες του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική και του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ είχαν κορυφωθεί, καθώς τα ταμεία έφτασαν στο τέλος της περιόδου σύναψης συμβάσεων. Η εκκαθάριση των καταπιστευματικών ταμείων που ξεκίνησε στη συνέχεια οδήγησε σε μείωση του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων και συνεπώς σε μείωση των δαπανών.

2.4. **ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

Οι ανταλλακτικές συναλλαγές είναι συναλλαγές στις οποίες η οντότητα λαμβάνει στοιχεία ενεργητικού ή υπηρεσίες ή έχει εξοφλήσει υποχρεώσεις, και αποδίδει απευθείας στο άλλο μέρος περίπου ίση αξία (κυρίως με τη μορφή αγαθών, υπηρεσιών ή χρήσης στοιχείων ενεργητικού) σε αντάλλαγμα. Μη ανταλλακτικές είναι οι συναλλαγές κατά τις οποίες μια οντότητα είτε λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δώσει κατευθείαν αντάλλαγμα περίπου ίσης αξίας είτε δίδει αξία σε άλλη οντότητα χωρίς να λάβει κατευθείαν αντάλλαγμα ίσης περίπου αξίας.

2.4.1. *Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές*

Στις 31.12.2023, το ΕΤΑ διέθετε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ύψους 5 εκατ. EUR, οι οποίες περιλάμβαναν κυρίως προεισπραχθέντα έξοδα που προκύπτουν από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα.

2.4.2. *Τρέχουσες απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές*

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4.2.1	*13*	*15*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4.2.2	*12*	*12*
Σύνολο		**24**	**27**

2.4.2.1. Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Πελάτες	—	*3*	*44*	*9*	*55*	*56*
Δημόσιοι οργανισμοί	—	*4*	*13*	*2*	*19*	*19*
Τρίτες χώρες	—	*1*	*4*	*1*	*6*	*7*
Μειώσεις αξίας	—	*(7)*	*(55)*	*(6)*	*(68)*	*(67)*
Σύνολο	—	**1**	**7**	**5**	**13**	**15**

2.4.2.2. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Δεδουλευμένα έσοδα	—	—	—	*1*	*1*	*1*
Λογαριασμοί μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ	—	*(200)*	*426*	*(225)*	—	*1*
Λοιπά	—	—	*4*	*7*	*11*	*10*
Σύνολο	—	**(200)**	**430**	**(218)**	**12**	**12**

Για λόγους αποτελεσματικότητας, τα ενιαία ταμειακά διαθέσιμα που καλύπτουν όλα τα ΕΤΑ αποδίδονται στο 11ο ΕΤΑ. Αυτό συνεπάγεται πράξεις μεταξύ των διαφόρων ΕΤΑ οι οποίες ισοσκελίζονται με τους λογαριασμούς μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ μεταξύ των ισολογισμών των διαφόρων ΕΤΑ.

Ο τομέας «Λοιπά» περιλαμβάνει κυρίως απαιτήσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικά μέσα. Από τις λοιπές απαιτήσεις ύψους 11 εκατ. EUR, ποσό 4 εκατ. EUR αφορά απαίτηση από το Παγκόσμιο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (GEEREF) και ποσό 7 εκατ. EUR αφορά απαίτηση από το Climate Investor One.

2.5. **ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ** ([5])

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά μέσα στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης (όπως λογαριασμοί όψεως και λογαριασμοί ταμιευτηρίου) και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Ειδικοί λογαριασμοί						
Κεντρικές τράπεζες	—	—	—	*341*	*341*	*835*
	—	—	—	**341**	**341**	**835**
Λογαριασμοί όψεως						
Εμπορικές τράπεζες	—	—	—	*193*	*193*	*161*
Ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν σε χρηματοδοτικά μέσα	—	—	—	*67*	*67*	*31*
	—	—	—	**260**	**260**	**192**
Σύνολο	—	—	—	**601**	**601**	**1 027**

Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους κατά 426 εκατ. EUR οφείλεται κυρίως στη μείωση των ταμειακών αποθεματικών που τηρούνται σε κεντρικές τράπεζες. Η μείωση αυτή μπορεί να αποδοθεί στη μείωση των συνεισφορών που ζητήθηκαν, οι οποίες μειώθηκαν από 2 500 εκατ. EUR το 2022 σε 1 800 εκατ. EUR το 2023. Επιπλέον, τα κράτη μέλη έλαβαν επιστροφή ύψους 43 εκατ. EUR από το 9ο ΕΤΑ για την πρώτη δόση του 2023, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο ζήτησε να συμψηφιστούν οι συνεισφορές του για τη δεύτερη και την τρίτη δόση του 2023, ύψους 154 εκατ. EUR, από το ανεξόφλητο μερίδιό του στο 10ο και 11ο ΕΤΑ (βλ. σημείωση **2.9.1**).

Όπως και τα προηγούμενα έτη και προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου, διατηρούνται περισσότερα ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμούς που τηρούνται σε κεντρικές τράπεζες απ' ό,τι σε εμπορικές τράπεζες (βλ. σημείωση **5.1**).

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

2.6. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι κάθε υποχρέωση που αφορά:

α) συμβατική δέσμευση: για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μια άλλη οντότητα· ή για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά μη ευνοϊκούς για την οντότητα· ή

β) συμβόλαιο που θα διακανονιστεί ή δύναται να διακανονιστεί με ιδίους συμμετοχικούς τίτλους της οντότητας.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: «χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος», «άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος» ή «υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων».

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Δημοσιονομικές προβλέψεις	2.2.62.6.1	*3*	*1*
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	2.6.2	*1*	*1*

([5]) Σύμφωνα με το άρθρο 53 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, τα ταμειακά διαθέσιμα περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του 11ου ΕΤΑ. Η φύση των διαφόρων τραπεζικών λογαριασμών περιγράφεται στο κεφάλαιο 5 «Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου».

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.6.3	*1*	*2*
Οφειλές συγχρηματοδότησης	2.6.4	*1*	*3*
Σύνολο		**5**	**7**

2.6.1. *Δημοσιονομικές προβλέψεις*

Αυτές οι προβλέψεις αντιπροσωπεύουν τις πιστωτικές ζημίες που εκτιμάται ότι θα προκύψουν σε σχέση με τα δάνεια που χορηγούνται βάσει των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Δημοσιονομικές προβλέψεις	—	—	—	*3*	*3*	*1*

Το ποσό των 3 εκατ. EUR αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία σε σχέση με τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο των ακόλουθων χρηματοδοτικών μέσων: ElectriFI CW και ElectriFI CW II και AgriFI Regional ACP.

2.6.2. *Οικονομικές εγγυήσεις*

Αυτές οι προβλέψεις αντιπροσωπεύουν τις ζημίες που εκτιμάται ότι θα προκύψουν σε σχέση με τις εγγυήσεις που παρέχονται βάσει των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων, όπου οι εντεταλμένες οντότητες έχουν την εξουσία να χορηγούν εγγυήσεις εξ ονόματός τους, αλλά για λογαριασμό και με κίνδυνο του ΕΤΑ. Έχουν τεθεί ανώτατα όρια ως προς τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο του ΕΤΑ που συνδέεται με τις εγγυήσεις και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τροφοδοτούνται σταδιακά για να καλύψουν τις μελλοντικές καταπτώσεις εγγυήσεων.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	—	—	—	*1*	*1*	*1*

Το ποσό του 1 εκατ. EUR αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία σε σχέση με την εγγύηση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου Euritz ύψους 11 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **3.2.1**).

2.6.3. *Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	—	—	—	*1*	*1*	*2*

Το ποσό ύψους 1 εκατ. EUR αφορά κυρίως τις οφειλές που προκύπτουν από το χρηματοδοτικό μέσο ABI Finance.

2.6.4. *Οφειλές συγχρηματοδότησης*

Οι οφειλές συγχρηματοδότησης αντιπροσωπεύουν κεφάλαια που έχει λάβει το ΕΤΑ σε σχέση με τις συμφωνίες συγχρηματοδότησης. Το ΕΤΑ απαιτείται να χρησιμοποιεί τις συνεισφορές αυτές για την παροχή συμφωνημένων υπηρεσιών σε τρίτους και για την επιστροφή των μη χρησιμοποιηθέντων κεφαλαίων στους συνεισφέροντες. Το χρονοδιάγραμμα για τη χρήση των ποσών συγχρηματοδότησης καθορίζει αν θα παρουσιαστούν ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης.

Στο τέλος του έτους διενεργείται κατά περίπτωση αξιολόγηση όλων των οφειλών συγχρηματοδότησης και όλα τα ποσά τα οποία δεν είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν στους επόμενους 12 μήνες θεωρούνται μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης. Τα τρέχοντα ποσά εμφανίζονται στη σημείωση **2.7.2**.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης	—	—	—	*1*	*1*	*3*
Βραχυπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης	—	—	*18*	*23*	*41*	*46*
Σύνολο	—	—	**19**	**24**	**42**	**49**

2.7. **ΟΦΕΙΛΕΣ**

Οι οφειλές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν παραληφθεί ή παρασχεθεί και —σε αντίθεση με τα δεδουλευμένα έξοδα— έχουν ήδη τιμολογηθεί ή τυπικά συμφωνηθεί με τον προμηθευτή. Οι οφειλές είναι δυνατό να αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές (όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών) και μη ανταλλακτικές συναλλαγές (π.χ. δηλώσεις δαπανών από δικαιούχους επιχορηγήσεων, προχρηματοδότηση ή άλλου είδους ενωσιακή χρηματοδότηση).

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Βραχυπρόθεσμες οφειλές	2.7.1	—	—	*50*	*210*	*260*	*230*
Διάφορες οφειλές	2.7.2	—	*0*	*14*	*118*	*132*	*196*
Σύνολο		—	**0**	**63**	**328**	**391**	**426**

2.7.1. *Βραχυπρόθεσμες οφειλές*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Προμηθευτές	—	*2*	*7*	*89*	*98*	*63*
Τρίτες χώρες	—	—	*3*	*29*	*32*	*126*
Δημόσιοι οργανισμοί	—	—	*19*	*110*	*129*	*41*
Άλλες βραχυπρόθεσμες οφειλές	—	*(2)*	*20*	*(18)*	—	—
Σύνολο	—	—	**50**	**210**	**260**	**230**

Οι οφειλές περιλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται από το ΕΤΑ σχετικά με επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν στους δικαιούχους. Εγγράφονται μόλις υποβληθεί η κατάσταση δαπανών και για ολόκληρο το ποσό της κατάστασης δαπανών. Μετά από έλεγχο επιλεξιμότητας, καταβάλλονται στους δικαιούχους μόνο τα επιλέξιμα ποσά. Στο τέλος του έτους αναλύονται οι εκκρεμείς δηλώσεις δαπανών και τα ποσά που εκτιμώνται επιλέξιμα και σχετίζονται με τις εν λόγω δηλώσεις δαπανών αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Τα εκτιμώμενα μη επιλέξιμα ποσά εμφανίζονται ως άλλες βραχυπρόθεσμες οφειλές.

Η αύξηση των οφειλών προς δημόσιους φορείς και προμηθευτές οφείλεται στον μεγαλύτερο όγκο παραληφθέντων τιμολογίων που δεν είχαν ακόμη εξοφληθεί πριν από το τέλος του έτους. Αντιθέτως, οι οφειλές προς τρίτες χώρες μειώθηκαν πρωτίστως επειδή το 2023 ακυρώθηκε τιμολόγιο συνολικού ύψους 60 εκατ. EUR για δημοσιονομική στήριξη προς την Αιθιοπία. Το τιμολόγιο αυτό είχε ανασταλεί από τον Νοέμβριο του 2020 λόγω της κατάστασης που επικρατεί στη χώρα.

2.7.2. *Διάφορες οφειλές*

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Οφειλές συγχρηματοδότησης	2.6.4	—	—	*18*	*23*	*41*	*46*
Προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο	2.7.2.1	—	—	—	*88*	*88*	*147*
Άλλες διάφορες οφειλές		—	—	*(5)*	*7*	*3*	*2*
Σύνολο		—	—	**14**	**117**	**132**	**196**

2.7.2.1. Προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο

Από τις προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο, ποσό 7,8 εκατ. EUR αφορά μια επιστροφή στα κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο από αποδεσμευμένα ή αχρησιμοποίητα κεφάλαια έργων στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ (βλ. σημείωση **2.9.1**). Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να συμψηφιστεί η επιστροφή με τις συνεισφορές του 11ου ΕΤΑ κατά την πρώτη πρόσκληση καταβολής συνεισφορών το 2024.

Εκτός από την επιστροφή, ποσό ύψους 80 εκατ. EUR αφορά την 1η δόση του 2024 που προκαταβλήθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο. Από το ποσό αυτό, 8 εκατ. EUR αφαιρέθηκαν από το εναπομένον μερίδιο μη χρησιμοποιηθέντων κεφαλαίων του Ηνωμένου Βασιλείου από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 152 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει συμβαλλόμενο μέρος του ΕΤΑ έως το κλείσιμο του 11ου ΕΤΑ και όλων των προηγούμενων ΕΤΑ που παραμένουν ανοικτά και αναλαμβάνει, εν προκειμένω, τις ίδιες υποχρεώσεις με τα κράτη μέλη (βλ. σημείωση **2.9.1**).

2.8. **ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ**

Τα δεδουλευμένα είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν παραληφθεί ή παρασχεθεί αλλά —σε αντίθεση με τις οφειλές— δεν έχουν ακόμη τιμολογηθεί ή τυπικά συμφωνηθεί με τον προμηθευτή. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων βασίζεται στο εκκρεμές ποσό των δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους. Το μέρος των εκτιμώμενων δεδουλευμένων εξόδων που σχετίζονται με καταβληθείσες προχρηματοδοτήσεις έχει καταχωριστεί ως μείωση των ποσών των προχρηματοδοτήσεων.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Δεδουλευμένα έξοδα	—	—	*129*	*854*	*983*	*1 130*
Άλλα δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	—	—	—	*1*	*1*	*2*
Σύνολο	—	—	**129**	**855**	**984**	**1 131**

Τα δεδουλευμένα έξοδα αποτελούνται από τα εκτιμώμενα λειτουργικά έξοδα για συνεχιζόμενες συμβάσεις ή συμβάσεις που έχουν λήξει χωρίς επικυρωμένες δηλώσεις δαπανών, όπου τα επιλέξιμα έξοδα που επιβάρυναν δικαιούχους εκτιμήθηκαν βάσει των βέλτιστων διαθέσιμων πληροφοριών κατά τον χρόνο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Επισημαίνεται ότι οι πληροφορίες από καθημερινές δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας, όπως οι παρατάσεις συμβάσεων που υπογράφηκαν μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, δεν εξετάζονται συστηματικά και ο δυνητικός αντίκτυπος στα δεδουλευμένα έξοδα δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Το μέρος των εκτιμώμενων δεδουλευμένων εξόδων που αφορά καταβληθέντα ποσά προχρηματοδότησης έχει καταχωριστεί ως μείωση των ποσών προχρηματοδότησης (βλ. σημείωση 2.2 παραπάνω).

Η μείωση των δεδουλευμένων εξόδων κατά 147 εκατ. EUR εξηγείται από τη μείωση του αριθμού των συμβάσεων για τις οποίες έπρεπε να εκτιμηθούν και να συνυπολογιστούν τα έξοδα. Η μείωση αυτή συνάδει με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και τον υποκείμενο αριθμό των εκκρεμών συμβάσεων.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.9. **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ**

Τα κράτη μέλη του ΕΤΑ παρέχουν συνεισφορές στο Ταμείο για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΕΤΑ, όπως ορίζεται στην εσωτερική συμφωνία κάθε ΕΤΑ. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομική βάση, οι προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, δηλαδή οι αιτήσεις χρηματοδότησης για ένα δεδομένο έτος Ν, αποφασίζονται με απόφαση του Συμβουλίου κατά το έτος Ν-1, ενώ οι πόροι που πρόκειται να ληφθούν χορηγούνται σαφώς σε συγκεκριμένες μελλοντικές περιόδους.

Οι συνεισφορές πληρούν τα κριτήρια της συνεισφοράς από ιδιοκτήτες (κανόνας EAR 1) και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζονται ως κεφάλαιο του ταμείου στις οικονομικές καταστάσεις των ΕΤΑ. Το κεφάλαιο του ταμείου αντιπροσωπεύει το συνολικό ποσό των συνεισφορών από τα κράτη μέλη του ΕΤΑ. Δεδομένου ότι το μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου αφαιρείται από το συνολικό κεφάλαιο του ταμείου (βλ. κατάσταση μεταβολών καθαρού ενεργητικού), στον ισολογισμό αναγνωρίζεται μόνο το αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου.

Δεδομένου ότι οι συμφωνηθείσες συνεισφορές κατανέμονται σε συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς, με τη νομική απαίτηση του ΕΤΑ έναντι των κρατών μελών του ΕΤΑ να προκύπτει μόνο σε αυτές τις περιόδους, τυχόν ποσά που εισπράττονται εκ των προτέρων αναγνωρίζονται στις οφειλές ως προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο και όχι ως αιτηθέν κεφάλαιο.

2.9.1. *Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Κεφάλαιο του ταμείου	*12 164*	*10 464*	*20 960*	*29 367*	*72 955*
Μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου	—	*(15)*	—	*(7 840)*	*(7 855)*
Αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου την 31.12.2022	**12 164**	**10 450**	**20 960**	**21 527**	**65 100**
Κεφάλαιο του ταμείου	—	*10 442*	*20 834*	*29 331*	*60 607*
Μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου	—	—	—	*(6 040)*	*(6 040)*
Αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου την 31.12.2023	—	**10 442**	**20 834**	**23 290**	**54 566**

Τα μη αιτηθέντα κεφάλαια αντιπροσωπεύουν ποσά που δεν έχουν ακόμη ζητηθεί από τα κράτη μέλη. Τα αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου αντιπροσωπεύουν τις συνεισφορές που ζητήθηκαν από το ΕΤΑ και μεταφέρθηκαν στους ταμειακούς λογαριασμούς από τα κράτη μέλη (βλ. κατωτέρω σημείωση **2.9.2.**).

Βάσει της απόφασης (ΕΕ) 2023/2586 του Συμβουλίου ([6]), οι συνεισφορές των κρατών μελών που ορίζονται στις εσωτερικές συμφωνίες του 8ου και του 9ου ΕΤΑ μειώθηκαν αναλόγως για ποσό ύψους 7,8 εκατ. EUR από κεφάλαια που αποδεσμεύτηκαν στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ. Οι επιστροφές που προέκυψαν από τη μείωση αυτή αντισταθμίστηκαν με συμπληρωματικές προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίων στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Πράγματι, η επιστροφή θα χρησιμοποιηθεί για την πρώτη δόση του 2024 (βλ. σημείωση **2.7.2.1**).

Ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει συμβαλλόμενο μέρος του ΕΤΑ έως ότου κλείσουν όλα τα προγράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 153 της συμφωνίας αποχώρησης, δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί το μερίδιό του στα μη δεσμευμένα και αποδεσμευμένα κεφάλαια από το 8ο, 9ο και 10ο ΕΤΑ. Το 2023 το Ηνωμένο Βασίλειο ζήτησε να αντισταθμιστούν η δεύτερη και η τρίτη δόση του για το έτος με χρήση του ανεξόφλητου μεριδίου του στο αποθεματικό του 10ου και του 11ου ΕΤΑ. Επιπλέον, άλλα 8 εκατ. επιστράφηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο για την 1η δόση του 2024 (βλ. σημείωση **2.7.2.1**). Ως εκ τούτου, το κεφάλαιο του ταμείου του 10ου και του 11ου ΕΤΑ μειώθηκε κατά 126 εκατ. EUR και 36 εκατ. EUR, αντίστοιχα.

Το κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ πραγματοποιήθηκε επιτυχώς το 2021, με την ολοκλήρωση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων και την περάτωση όλων των αποφάσεων χρηματοδότησης. Παρ' όλα αυτά, το κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ δεν είχε αποτυπωθεί πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις του 2021. Η συγκεντρωτική κατάσταση των μεταβολών καθαρού ενεργητικού αποτυπώνει το κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ ως γεγονός του 2023. Το 2023 το καθαρό ενεργητικό του 8ου ΕΤΑ, συνολικού ύψους 180 εκατ. EUR, μεταφέρθηκε στο 9ο ΕΤΑ, ολοκληρώνοντας έτσι το λογιστικό κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ. Τυχόν ανεξόφλητα υπόλοιπα από το αιτηθέν κεφάλαιο και τα αποθεματικά χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη του οικονομικού αποτελέσματος προηγούμενων ετών, ενώ τα υπόλοιπα ποσά μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του μέρους 3 του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος εφαρμόζεται στο 9ο ΕΤΑ.

([6]) Απόφαση (ΕΕ) 2023/2586 του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2023, για τον καθορισμό των χρηματοδοτικών συνεισφορών που πρέπει να καταβάλουν τα συμβαλλόμενα μέρη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για τη χρηματοδότηση του εν λόγω ταμείου, με προσδιορισμό του ανώτατου ορίου για το 2025, του ετήσιου ποσού για το 2024, του ποσού της πρώτης δόσης για το 2024 και ενδεικτικής μη δεσμευτικής πρόβλεψης για τα αναμενόμενα ετήσια ποσά των συνεισφορών για τα έτη 2026 και 2027 (ΕΕ L, 2023/2586, 15.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2586/oj).

2.9.2. *Αιτηθέν και μη αιτηθέν κεφάλαιο ταμείου ανά κράτος μέλος και στο Ηνωμένο Βασίλειο*

(σε εκατ. EUR)

Συνεισφορές 11ου ΕΤΑ	%	Μη αιτηθέν κεφάλαιο την 31.12.2022	Αιτηθέν κεφάλαιο το 2023	Μη αιτηθέν κεφάλαιο την 31.12.2023
Αυστρία	*2,40*	*188*	*(43)*	*145*
Βέλγιο	*3,25*	*255*	*(58)*	*196*
Βουλγαρία	*0,22*	*17*	*(4)*	*13*
Κροατία	*0,23*	*18*	*(4)*	*14*
Κύπρος	*0,11*	*9*	*(2)*	*7*
Τσεχία	*0,80*	*63*	*(14)*	*48*
Δανία	*1,98*	*155*	*(36)*	*120*
Εσθονία	*0,09*	*7*	*(2)*	*5*
Φινλανδία	*1,51*	*118*	*(27)*	*91*
Γαλλία	*17,81*	*1 397*	*(321)*	*1 076*
Γερμανία	*20,58*	*1 614*	*(370)*	*1 243*
Ελλάδα	*1,51*	*118*	*(27)*	*91*
Ουγγαρία	*0,61*	*48*	*(11)*	*37*
Ιρλανδία	*0,94*	*74*	*(17)*	*57*
Ιταλία	*12,53*	*982*	*(226)*	*757*
Λετονία	*0,12*	*9*	*(2)*	*7*
Λιθουανία	*0,18*	*14*	*(3)*	*11*
Λουξεμβούργο	*0,26*	*20*	*(5)*	*15*
Μάλτα	*0,04*	*3*	*(1)*	*2*
Κάτω Χώρες	*4,78*	*375*	*(86)*	*289*
Πολωνία	*2,01*	*157*	*(36)*	*121*
Πορτογαλία	*1,20*	*94*	*(22)*	*72*
Ρουμανία	*0,72*	*56*	*(13)*	*43*
Σλοβακία	*0,38*	*29*	*(7)*	*23*
Σλοβενία	*0,22*	*18*	*(4)*	*14*
Ισπανία	*7,93*	*622*	*(143)*	*479*
Σουηδία	*2,94*	*230*	*(53)*	*178*
Ηνωμένο Βασίλειο	*14,68*	*1 151*	*(264)*	*887*
Σύνολο	**100,00**	**7 840**	**(1 800)**	**6 040**

Δεδομένου ότι το κεφάλαιο του 8ου, του 9ου και του 10ου ΕΤΑ είχε ζητηθεί να καταβληθεί και είχε εισπραχθεί εξ ολοκλήρου τα προηγούμενα έτη, το 2023 ζητήθηκε να καταβληθεί ποσό 1 800 εκατ. EUR, το οποίο αφορά αποκλειστικά το 11ο ΕΤΑ. Το αιτηθέν κεφάλαιο μειώθηκε από 2 500 εκατ. EUR το 2022 σε 1 800 εκατ. EUR το 2023.

2.9.3. *Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 31.12.2021	**(2 512)**	**2 018**	**101**	**394**	—
Μεταφορά ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	*(1)*	*(8)*	*9*	—	—
Μεταφορά ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 11ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	—	—	*(148)*	*148*	—
Υπόλοιπο στις 31.12.2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	—
Μεταφορά ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 8ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	*2 762*	*(2 762)*		—	—
Μεταφορά ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	*427*	*(432)*	*6*	—	—
Μεταφορά ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 11ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	*(676)*	*676*	*(87)*	*87*	—
Υπόλοιπο στις 31.12.2023	—	**(509)**	**(120)**	**628**	—

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται οι πόροι που μεταφέρθηκαν μεταξύ ενεργών ΕΤΑ.

Από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας του Κοτονού, όλα τα κονδύλια που δεν χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενα, ενεργά ΕΤΑ, μετά την αποδέσμευσή τους, μεταφέρονται στο τελευταίο ΕΤΑ που τέθηκε σε ισχύ. Οι πόροι που μεταφέρονται από άλλα ΕΤΑ αυξάνουν τις πιστώσεις του ταμείου προορισμού και μειώνουν τις πιστώσεις του ταμείου προέλευσης. Τα κεφάλαια που μεταφέρονται στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου και 11ου ΕΤΑ μπορούν να δεσμευτούν μόνον υπό συγκεκριμένους όρους, οι οποίοι ορίζονται στις εσωτερικές συμφωνίες.

Παρότι το 8ο ΕΤΑ έκλεισε επίσημα το 2021, το κλείσιμο αυτό δεν αποτυπώθηκε στους λογαριασμούς του 2021. Το 2023 τυχόν αποθεματικά και ζημίες από προηγούμενα ΕΤΑ μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ (βλ. σημείωση **2.9.1** ανωτέρω).

3. **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

ΕΣΟΔΑ

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	2023	2022
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	3.1	*14*	*18*
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	3.2	*52*	*80*
Σύνολο		**65**	**98**

3.1. **ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αφορούν συναλλαγές όπου ο μεταβιβάζων παρέχει πόρους στην αποδέκτρια οντότητα χωρίς εκείνη να παρέχει άμεσα περίπου την αντίστοιχη αξία σε αντάλλαγμα. Ο τομέας περιλαμβάνει κυρίως ποσά που εισέπραξε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του έτους και ανακτήσεις επιχειρησιακών δαπανών.

(σε εκατ. EUR)

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Είσπραξη εξόδων		—	—	*1*	*4*	*6*	*17*
Έσοδα συγχρηματοδότησης	3.1.1	—	—	—	*8*	*8*	*(4)*
Σύνολο		—	—	**2**	**12**	**14**	**18**

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές μπορούν να αναλυθούν ανά μέθοδο διαχείρισης ως εξής:

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	—	*1*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*5*	*(3)*
	5	**(2)**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
τρίτες χώρες	*6*	*13*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	—	*(3)*
διεθνείς οργανισμούς	*3*	*7*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	—	*3*
	9	**20**
Σύνολο	**14**	**18**

3.1.1. *Έσοδα συγχρηματοδότησης*

Οι εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδοτήσεων πληρούν τα κριτήρια εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επηρεάζουν την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων όταν εισπράττονται. Οι συνεισφορές παραμένουν στα στοιχεία παθητικού (βλ. σημείωση **2.6.4** και **2.7.2**) έως ότου εκπληρωθούν οι όροι που αφορούν τα προσφερόμενα κεφάλαια, δηλαδή πραγματοποιηθούν επιλέξιμες δαπάνες (βλ. σημείωση **3.5**). Το αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται στη συνέχεια στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων ως έσοδο από μη ανταλλακτική συναλλαγή συγχρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, η επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους είναι μηδενική.

3.2. **ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Χρηματοοικονομικά έσοδα	—	—	*(1)*	*10*	*9*	*3*
Άλλα έσοδα	—	*2*	*4*	*37*	*43*	*77*
Σύνολο	—	**2**	**4**	**46**	**52**	**80**

Το ποσό των 9 εκατ. EUR στο πλαίσιο του τομέα «χρηματοοικονομικά έσοδα» περιλαμβάνει κυρίως δεδουλευμένους τόκους μη καταβληθέντων ενταλμάτων είσπραξης, τόκους προχρηματοδοτήσεων και έσοδα από χρηματοδοτικά μέσα.

Τα άλλα έσοδα αφορούν κυρίως συναλλαγματικά κέρδη. Οι αντίστοιχες συναλλαγματικές ζημίες καταγράφονται στα λοιπά έξοδα (βλ. σημείωση **3.7**).

ΕΞΟΔΑ

3.3. **ΕΞΟΔΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ**

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Έξοδα για τεχνική βοήθεια	—	—	—	*3*	*3*	*1*

Το ποσό ύψους 3 εκατ. EUR περιλαμβάνει έξοδα για τεχνική βοήθεια που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων.

3.4. **ΜΕΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Προγραμματίσιμες ενισχύσεις	—	—	*33*	*808*	*841*	*1 307*
Μακροοικονομική στήριξη	—	*7*	—	—	*7*	*4*
Τομεακή πολιτική	—	*(1)*	—	—	*(1)*	—
Έργα εντός ΑΚΕ	—	—	*128*	*651*	*779*	*896*
Επείγουσα βοήθεια	—	*(7)*	*113*	*124*	*230*	*118*
Θεσμική στήριξη	—	—	—	*12*	*12*	*6*
Συμψηφισμός εισπράξεων από εξαγωγές	—	—	*2*	—	*2*	—
Συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία	—	—	—	*311*	*311*	*458*
Σύνολο	—	**(1)**	**276**	**1 906**	**2 181**	**2 789**

Οι επιχειρησιακές δαπάνες του ΕΤΑ καλύπτουν διάφορα μέσα ενίσχυσης και λαμβάνουν διάφορες μορφές, ανάλογα με τον τρόπο κατανάλωσης και διαχείρισης των πιστώσεων.

Το 2023 η μείωση των επιχειρησιακών δαπανών κατά 608 εκατ. EUR οφειλόταν κυρίως στη μείωση των δαπανών στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ (από 2 489 εκατ. EUR το 2022 σε 1 906 εκατ. EUR το 2023). Η μείωση αυτή μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των δαπανών που σχετίζονται με προγραμματίσιμες ενισχύσεις, έργα εντός ΑΚΕ και τις συνεισφορές στα καταπιστευματικά ταμεία (βλ. σημείωση **2.3**). Παρ' όλα αυτά, οι δαπάνες που συνδέονται με την επείγουσα βοήθεια αυξήθηκαν κατά 105 εκατ. EUR. Η αύξηση αυτή ακολουθεί την απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022 για την επαναχρησιμοποίηση κεφαλαίων από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ με σκοπό τη χρηματοδότηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης επισιτιστικής ασφάλειας και των οικονομικών κλυδωνισμών σε χώρες ΑΚΕ ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

Η μείωση των δαπανών που σχετίζονται με έργα εντός ΑΚΕ εξηγείται από τη μείωση των δεδουλευμένων εξόδων για δύο έργα στο πλαίσιο του AITF. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει τακτική υλοποίηση για τα δύο αυτά έργα και ελλείψει έκθεσης, η εκκρεμής προχρηματοδότηση ταξινομήθηκε εκ νέου ως μακροπρόθεσμη και δεν υπολογίστηκαν δεδουλευμένα έξοδα για τα εν λόγω έργα για το 2023. Ωστόσο, οι δαπάνες που σχετίζονται με έργα εντός ΑΚΕ επηρεάστηκαν από τον αντιλογισμό των δεδουλευμένων του προηγούμενου έτους, τα οποία ανήλθαν σε 130 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **2.2**).

Οι μεταβολές των δαπανών στο πλαίσιο του 9ου και του 10ου ΕΤΑ συνάδουν με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και σχετίζονται επίσης με την εξέλιξη του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων. Πολλές συμβάσεις είχαν ολοκληρωθεί και περατωθεί στο πλαίσιο αυτών των ΕΤΑ το 2023, κάτι που οδήγησε σε μείωση των δαπανών στο πλαίσιο των εν λόγω ΕΤΑ.

Το αρνητικό ποσό στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ που σχετίζεται με το πρόγραμμα επείγουσας βοήθειας οφείλεται στον αντιλογισμό των δεδουλευμένων του 2022 για μια σύμβαση που αποδεσμεύθηκε το 2023.

3.5. **ΕΞΟΔΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Συγχρηματοδότηση	—	—	—	*8*	*8*	*(4)*

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη συγχρηματοδότηση έργων το 2023. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν περιλαμβάνουν εκτιμώμενα ποσά που συνδέονται με τη διαδικασία διαχωρισμού των χρήσεων (και κατά συνέπεια, αντιλογισμούς των εκτιμώμενων ποσών που συνδέονται με το προηγούμενο έτος).

Το 2023 τα έξοδα συγχρηματοδότησης αυξήθηκαν κατά 12 εκατ. EUR, κυρίως επειδή τα έξοδα συγχρηματοδότησης το 2022 ήταν ασυνήθιστα χαμηλά. Η μείωση των εξόδων συγχρηματοδότησης το 2022 οφειλόταν στις βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη μέθοδο καταλογισμού των δαπανών στους δωρητές συγχρηματοδότησης, η οποία λαμβάνει πλέον υπόψη την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες για τις συγχρηματοδοτήσεις, τα σχετικά ποσά δεν είχαν επίπτωση στο αποτέλεσμα του έτους όσον αφορά το ΕΤΑ διότι αναγνωρίστηκαν τόσο στα έξοδα συγχρηματοδότησης όσο και στα έσοδα συγχρηματοδότησης (βλ. επίσης σημείωση **3.1.1**).

Μέσα ενίσχυσης και έξοδα συγχρηματοδότησης ανά είδος διαχείρισης

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*50*	*70*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*16*	*6*
καταπιστευματικά ταμεία	*290*	*431*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*235*	*1 121*
	591	**1 628**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*(45)*	*39*
διεθνείς οργανισμούς	*994*	*(544)*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*201*	*325*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*147*	*99*
τρίτες χώρες	*297*	*1 234*
όργανα της ΕΕ με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	*3*	*4*
	1 597	**1 157**
Σύνολο	**2 189**	**2 785**

3.6. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια και απαιτήσεις	—	*(1)*	*1*	*2*	*2*	*2*
Ζημίες από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	—	—	*1*	*2*	*3*	*2*
Επιδότηση προμηθειών	—	—	—	*1*	*1*	*1*
Ζημίες απομείωσης από οικονομικές εγγυήσεις	—	—	—	—	—	*1*
Σύνολο	—	**(1)**	**1**	**5**	**7**	**6**

Οι καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνουν ζημίες απομείωσης από χρηματοδοτικά μέσα και εκτιμώμενες δαπάνες για μη ανακτήσιμα ποσά που προκύπτουν από τη λήξη ενταλμάτων είσπραξης (σε διάστημα 2 ετών), πτωχεύσεις και απαλλαγές.

Οι χρηματοοικονομικές δαπάνες ύψους 3 εκατ. EUR για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αφορούν κυρίως συναλλαγματικές διαφορές, μεταβολές τόκων και εύλογης αξίας για διάφορα χρηματοδοτικά μέσα.

Το ποσό του 1 εκατ. EUR του τομέα «επιδότηση προμηθειών» αφορά δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου Kulima.

3.7. **ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ**

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξωτερικές υπηρεσίες μη ΤΠ, δαπάνες λειτουργικής μίσθωσης, ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις, δαπάνες κατάρτισης κ.λπ.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2023	2022
Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής	—	—	*2*	*49*	*51*	*56*
Προβλέψεις για κινδύνους και επιβαρύνσεις	—	—	—	*2*	*1*	—
Πραγματοποιηθείσες ζημίες εμπορικών οφειλετών	—	—	—	—	—	*4*
Συναλλαγματικές ζημίες	—	*2*	*5*	*55*	*62*	*60*
Συναλλαγματικές ζημίες από χρηματοδοτικά μέσα	—	—	—	*1*	*1*	—
Σύνολο	—	**3**	**7**	**106**	**116**	**119**

Ο τομέας «Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής» περιλαμβάνει ποσά που βασίζονται στην εσωτερική συμφωνία του ΕΤΑ με την Επιτροπή για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών που προκύπτουν στην κεντρική διοίκηση και στις αντιπροσωπείες σε σχέση με τη διαχείριση των προγραμμάτων του ΕΤΑ.

Η αύξηση των συναλλαγματικών ζημιών οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών από την αναπροσαρμογή υπολοίπων που τηρούνται σε άλλα νομίσματα στο τέλος του έτους.

4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4.1. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι πιθανά στοιχεία ενεργητικού, που προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον από την επέλευση ή τη μη επέλευση ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της οντότητας.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Εγγυήσεις προχρηματοδότησης	—	—	*2*	*30*	*32*	*37*
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	—	—	—	—	—	*1*
Σύνολο	—	—	**2**	**30**	**32**	**38**

Εγγυήσεις προχρηματοδότησης ζητούνται σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους που δεν είναι κράτη μέλη κατά την πληρωμή προκαταβολής.

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης ζητούνται για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΤΑ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι των ΕΤΑ.

Για συμβάσεις που τελούν υπό έμμεση διαχείριση, οι εγγυήσεις ανήκουν σε αναθέτουσα αρχή άλλη από το ΕΤΑ και, ως εκ τούτου, δεν δημοσιοποιούνται από το ΕΤΑ.

4.2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι είτε πιθανές υποχρεώσεις που απορρέουν από παρελθόντα γεγονότα και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον από την επέλευση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της οντότητας, είτε παρούσες υποχρεώσεις που απορρέουν από παρελθόντα γεγονότα, όταν η εκροή πόρων δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να επιμετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο.

4.2.1. *Χορηγηθείσες εγγυήσεις*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	—	—	—	*28*	*28*	*25*

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει το άνοιγμα του ΕΤΑ σε πιθανές μελλοντικές πληρωμές που συνδέονται με εγγυήσεις χορηγούμενες στον όμιλο της ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα ποσά παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών προβλέψεων ή των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναγνωρίζονται για τα εν λόγω προγράμματα.

Το ποσό ύψους 28 εκατ. EUR αφορά εγγυήσεις στο πλαίσιο των ακόλουθων χρηματοδοτικών μέσων: 11 εκατ. EUR στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου EURITZ, 10 εκατ. EUR στο πλαίσιο του KULIMA FUND και άλλα 7 εκατ. EUR στο πλαίσιο της διευκόλυνσης για τη γεωργική αλυσίδα αξίας ZAMBIA.

4.2.2. *Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις*

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	—	—	—	*7*	*7*	*18*

Στο τέλος του 2023 εκκρεμούσαν μόνο δύο υποθέσεις, συνολικού ύψους 7 εκατ. EUR. Στη διάρκεια του έτους περατώθηκαν δύο νομικές υποθέσεις συνολικού ύψους 11 εκατ. EUR.

4.3. **ΑΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

4.3.1. *Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί*

Το κατωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ (Υπόλοιπο προς εκκαθάριση) (RAL — «Reste à Liquider») μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Το δημοσιονομικό ΥΠΕ είναι ποσό που αντιπροσωπεύει τις αναλήψεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη πληρωμές και/ή αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων.

(σε εκατ. EUR)

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2023	31.12.2022
Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	—	*16*	*216*	*3 217*	*3 449*	*4 853*

Η μείωση του ΥΠΕ οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση του δημοσιονομικού ΥΠΕ, η οποία ανήλθε συνολικά σε 5 116 εκατ. EUR (2022: 6 459 εκατ. EUR). Αυτό συνάδει με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και συνδέεται επίσης με την εξέλιξη του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων (βλ. σημείωση **2.2**).

5. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ**

Οι παρακάτω πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου του ΕΤΑ αφορούν τις ταμειακές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή για λογαριασμό του ΕΤΑ με σκοπό την εκτέλεση των πόρων του.

5.1. **ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό του 11ου ΕΤΑ και στην εσωτερική συμφωνία.

Βάσει του ανωτέρω κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

α) Οι συνεισφορές των ΕΤΑ καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε ειδικούς λογαριασμούς οι οποίοι ανοίγονται στην εξουσιοδοτημένη για την έκδοση/κοπή χρήματος τράπεζα εκάστου κράτους μέλους ή σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό που αυτή υποδεικνύει. Τα ποσά των συνεισφορών παραμένουν σε αυτούς τους ειδικούς λογαριασμούς μέχρις ότου οι πληρωμές των ΕΤΑ πρέπει να πραγματοποιηθούν.

β) Οι συνεισφορές των ΕΤΑ καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε ευρώ, ενώ οι πληρωμές των ΕΤΑ πραγματοποιούνται σε ευρώ και σε άλλα νομίσματα.

γ) Δεν επιτρέπεται η υπερανάληψη από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται από την Επιτροπή για λογαριασμό των ΕΤΑ.

Εκτός από αυτούς τους ειδικούς λογαριασμούς, ανοίγονται από την Επιτροπή άλλοι τραπεζικοί λογαριασμοί εξ ονόματος των ΕΤΑ, σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (κεντρικές τράπεζες ή εμπορικές τράπεζες), με σκοπό την εκτέλεση πληρωμών ή την είσπραξη εσόδων άλλων από τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα αυτά και διαχωρισμό καθηκόντων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και των αρχών που διέπουν τις ελεγκτικές διαδικασίες.

Η διαχείριση των ταμειακών πράξεων και των πληρωμών διέπεται από γραπτές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του επιχειρησιακού και του χρηματοοικονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Έτσι καλύπτονται οι διάφοροι τομείς λειτουργίας, ενώ η συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις διαδικασίες ελέγχεται σε τακτική βάση.

5.2. **ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ**

Έκθεση του ΕΤΑ σε συναλλαγματικό κίνδυνο στο τέλος του έτους — καθαρή θέση

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023				31.12.2022			
	USD	EUR	Λοιπά	Σύνολο	USD	EUR	Λοιπά	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	*7*	*7*	3	*17*	—	6	—	*6*
*Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος**	16	49	8	*73*	14	42	9	*65*
*Απαιτήσεις***	*7*	*4*	—	*11*	*6*	*4*	—	*10*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*6*	*595*	—	*601*	*7*	*1 015*	*5*	*1 027*
	36	**655**	**11**	**704**	**27**	**1 067**	**14**	**1 108**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις και προβλέψεις	—	*2*	*2*	*4*	—	*3*	—	*3*
	—	**2**	**2**	**4**	—	**3**	—	**3**
Σύνολο	**36**	**657**	**13**	**706**	**27**	**1 069**	—	**1 110**

Όλες οι συνεισφορές τηρούνται σε ευρώ. Άλλα νομίσματα αγοράζονται όταν αυτό απαιτείται για την εκτέλεση πληρωμών. Κατά συνέπεια, οι ταμειακές πράξεις των ΕΤΑ δεν εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

5.3. **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ**

Το ΕΤΑ δεν δανείζεται χρήματα και, κατά συνέπεια, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου.

Εισπράττονται τόκοι από τα υπόλοιπα των διαφόρων τραπεζικών του λογαριασμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει θεσπίσει, για λογαριασμό του ΕΤΑ, μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι αντανακλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις ενδεχόμενες διακυμάνσεις τους.

Οι συνεισφορές στον προϋπολογισμό του ΕΤΑ πιστώνονται από κάθε κράτος μέλος σε ειδικό λογαριασμό ο οποίος τηρείται στο πιστωτικό ίδρυμα που ορίζει το κράτος μέλος. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου αρνητικών αμοιβών, ο οποίος υπήρχε πριν από μερικά χρόνια, έχουν θεσπιστεί διαδικασίες διαχείρισης μετρητών προκειμένου να ελαχιστοποιούνται τα υπόλοιπα που τηρούνται στους οικείους λογαριασμούς. Επίσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/888 του Συμβουλίου ([7]), τυχόν αρνητικές αμοιβές στους λογαριασμούς αυτούς επιβαρύνουν το οικείο κράτος μέλος.

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών αποφέρουν τόκους σε καθημερινή βάση. Οι τόκοι που αποφέρουν τα υπόλοιπα αυτών των λογαριασμών βασίζονται σε κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται (θετικό ή αρνητικό) συμβατικό περιθώριο. Για τους περισσότερους λογαριασμούς, ο υπολογισμός των τόκων εξαρτάται από ένα επιτόκιο αναφοράς της αγοράς και προσαρμόζεται ανάλογα με τις διακυμάνσεις του εν λόγω επιτοκίου. Κατά συνέπεια, το ΕΤΑ δεν διατρέχει κανέναν κίνδυνο να εφαρμοστούν στα υπόλοιπά του επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς.

5.4. **ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ)**

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα αναφερόμενα ποσά είναι τα καθαρά λογιστικά ποσά και αντιπροσωπεύουν την έκθεση των ΕΤΑ σε πιστωτικό κίνδυνο στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια	*16*	*6*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*601*	*1 027*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές (*)	*11*	*11*
Χορηγηθείσες εγγυήσεις		—
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	*14*	*12*
Σύνολο στις 31.12.2023	**642**	**1 056**

(*) Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων

Δάνεια χρηματοοικονομικών μέσων: πιστωτική ποιότητα

(σε εκατ. EUR)

31.12.2023					
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργη-θέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	—	—	—	—	—
Άνω μεσαίου βαθμού	—	—	—	—	—

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/888 του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης όσον αφορά την καταβολή των δόσεων (ΕΕ L 149 της 7.6.2016, σ. 1).

(σε εκατ. EUR)

31.12.2023					
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργη-θέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	—	—	—	—	—
Μη επενδυτικού βαθμού και βαθμού αθέτησης	*18*	*1*	—	—	*19*
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**18**	**1**	—	—	**19**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	*2*	*1*	—	—	3
Καθαρή λογιστική αξία	**16**	—	—	—	**16**

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους: πιστωτική ποιότητα

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*514*	*724*
Άνω μεσαίου βαθμού	*77*	*299*
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*11*	*4*
Μη επενδυτικού βαθμού και βαθμού αθέτησης	—	—
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**601**	**1 027**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	—	—
Καθαρή λογιστική αξία	**601**	**1 027**

Απαιτήσεις: πιστωτική ποιότητα

(σε εκατ. EUR)

31.12.2023						
	Μη οφειλόμενες	Ληξιπρό-θεσμες 0-30 ημερών	Ληξιπρό-θεσμες 31-90 ημερών	Ληξιπρό-θεσμες 91 ημέρες - 1 έτος	Ληξιπρό-θεσμες > 1 έτος	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία	11	—	—	—	—	*11*
Μείον πρόβλεψη ζημίας	—	—	—	—	—	—
Καθαρή λογιστική αξία	**11**	—	—	—	—	*11*

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος: πιστωτική ποιότητα

Το 2023 τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (βλ. σημείωση **2.1**).

5.5. **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ**

Ανάλυση ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι οφειλές του παρόντος τομέα γνωστοποιούνται ανά λογιστικές αξίες από τον ισολογισμό.

(σε εκατ. EUR)

	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις 31.12.2023	*391*	*2*	—	*393*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις 31.12.2022	*426*	*5*	—	*431*

Οι αρχές του προϋπολογισμού που εφαρμόζονται στο ΕΤΑ εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για την περίοδο προϋπολογισμού είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση των πληρωμών. Πράγματι, το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών ισούται με το συνολικό ποσό των πιστώσεων πληρωμών για τη σχετική περίοδο προϋπολογισμού.

Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών στο ΕΤΑ καταβάλλονται σε τρεις δόσεις ετησίως, ενώ οι πληρωμές μπορεί να έχουν εποχιακό χαρακτήρα.

Για να εξασφαλιστεί ότι οι ταμειακοί πόροι είναι πάντα επαρκείς για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να γίνονται κατά τη διάρκεια ενός δεδομένου μήνα, ανταλλάσσονται τακτικά πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ταμειακών διαθεσίμων μεταξύ του λογιστηρίου της Επιτροπής και των σχετικών υπηρεσιών πληρωμής.

Εκτός των ανωτέρω, στο πλαίσιο των ταμειακών πράξεων του ΕΤΑ, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε κάθε έναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς του ΕΤΑ, σε καθημερινή βάση.

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Τα συνδεδεμένα μέρη του ΕΤΑ είναι το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των συνήθων πράξεων του ΕΤΑ και, στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

Το ΕΤΑ δεν διαθέτει ξεχωριστή διαχείριση, διότι τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής. Τα δικαιώματα των βασικών διοικητικών στελεχών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, δημοσιοποιήθηκαν στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα 7.2 «Δικαιώματα των βασικών διοικητικών στελεχών».

7. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά την ημερομηνία υπογραφής των παρόντων λογαριασμών, δεν περιήλθε στην προσοχή της υπολόγου του ΕΤΑ ούτε αναφέρθηκε σε αυτήν κανένα σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες και αντανακλώνται στα παραπάνω.

8. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όμως, βασίζεται στις αρχές της ταμειακής λογιστικής. Δεδομένου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού λαμβάνουν ως βάση τις ίδιες υποκείμενες επιχειρησιακές πράξεις, είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται η μεταξύ τους συμφωνία. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη συμφωνία αυτή, με τη μορφή κατανομής των στοιχείων συμφωνίας σε έσοδα και δαπάνες. Οι σημειώσεις του πίνακα παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη φύση των βασικών στοιχείων συμφωνίας.

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 249)**	**(2 813)**
Έσοδα		
Απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού	*(11)*	*(5)*

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	*(2)*	*(3)*
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	*12*	*19*
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	*36*	*37*
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	*(54)*	*(82)*
Έξοδα		
Έξοδα του τρέχοντος έτους που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	*(55)*	*16*
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων που καταβλήθηκαν το τρέχον έτος	*(349)*	*(408)*
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	*556*	*244*
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	*59*	*607*
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 056)**	**(2 387)**

8.1. **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ — ΕΣΟΔΑ**

Τα έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη.

Οι **απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού** καταχωρίζονται στο οικονομικό αποτέλεσμα, αλλά από δημοσιονομική άποψη δεν μπορούν να θεωρηθούν έσοδα, δεδομένου ότι το εισπραχθέν ποσό μεταφέρεται σε αποθεματικά και δεν μπορεί να δεσμευθεί εκ νέου χωρίς απόφαση του Συμβουλίου.

Οι **απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί** πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι **απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον** έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Το **καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων** αναφέρεται στον συμψηφισμό των προχρηματοδοτήσεων με ποσά εισπραχθέντα από τους δικαιούχους. Τα εν λόγω έσοδα σε μετρητά αντιπροσωπεύουν έσοδα του προϋπολογισμού, αλλά δεν έχουν αντίκτυπο στο οικονομικό αποτέλεσμα και πρέπει συνεπώς να προστεθούν για λόγους συμφωνίας.

Τα **καθαρά δεδουλευμένα έσοδα** συνίστανται κυρίως σε καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα του προηγούμενου έτους.

8.2. **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ — ΔΑΠΑΝΕΣ**

Τα έξοδα του τρέχοντος έτους που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί πρέπει να προστεθούν για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών διότι περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα, αλλά δεν αποτελούν μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού. Αντίθετα, τα **έξοδα προηγούμενων χρήσεων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους** πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους, αλλά είτε δεν έχουν καμία επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα είτε μειώνουν τα έξοδα σε περίπτωση διορθώσεων.

Τα έσοδα σε μετρητά από **ακυρώσεις πληρωμών** δεν επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα, ενώ αντίθετα επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το **καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων** είναι ο συνδυασμός των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν το τρέχον έτος (τα οποία αναγνωρίσθηκαν ως δαπάνες προϋπολογισμού του έτους) και του συμψηφισμού των ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος ή προηγούμενα έτη με την αποδοχή επιλέξιμων δαπανών. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδα από την άποψη της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση αλλά όχι από την άποψη της λογιστικής του προϋπολογισμού, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δαπάνη του προϋπολογισμού κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Τα **καθαρά δεδουλευμένα έξοδα** περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στα τέλη του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποίησαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΤΑ που δεν έχουν ακόμη δηλωθεί στο ΕΤΑ. Μόνον το καθαρό αποτέλεσμα λαμβάνεται υπόψη, δηλαδή τα δεδουλευμένα έξοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έξοδα του προηγούμενου έτους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2023 ([8])

([8]) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε χιλιάδες ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γενικές πληροφορίες για τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης

Σύσταση

Σύμφωνα με τα άρθρα 234 και 235 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ([9]) και το άρθρο 35 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης ([10]), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να συστήσει καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για εξωτερικές δράσεις (στο εξής: καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ). Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται στο πλαίσιο συμφωνίας που συνάπτεται με άλλους δωρητές για ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης οι οποίες συνιστούν αναγκαία αντίδραση σε μια κρίση ή για θεματικές ενέργειες.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με απόφαση κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή έγκρισης από τα εν λόγω θεσμικά όργανα. Η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει την καταστατική συμφωνία με άλλους δωρητές.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται και εφαρμόζονται μόνον όταν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

— υπάρχει προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της Ένωσης: οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης, ιδίως λόγω της κλίμακας ή των δυνητικών αποτελεσμάτων τους, μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης από ό,τι σε εθνικό επίπεδο και η χρήση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων δεν θα επαρκούσε για την υλοποίηση των στόχων πολιτικής της Ένωσης·

— τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή για την Ένωση και σε διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε βελτιωμένο έλεγχο, από πλευράς της Ένωσης, όσον αφορά τους κινδύνους και τις εκταμιεύσεις των συνεισφορών της Ένωσης και άλλων δωρητών·

— τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης δεν συστήνονται εάν αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα·

— οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του μέσου της Ένωσης ή της θέσης του προϋπολογισμού από όπου χρηματοδοτούνται.

Υφιστάμενα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει ιδρύσει τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ:

— το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, στόχος του οποίου είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της εξόδου της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και τις προσπάθειες ανασυγκρότησής της. Ιδρύθηκε στις 15 Ιουλίου 2014·

— το καταπιστευματικό ταμείο «Madad» της ΕΕ, ένα περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης. Ιδρύθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2014·

— το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, ένα καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική. Ιδρύθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015·

— το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία με σκοπό να στηρίξει την εφαρμογή της ειρηνευτικής συμφωνίας κατά τα πρώτα στάδια της ανάκαμψης και σταθεροποίησης έπειτα από τις συγκρούσεις. Ιδρύθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Αποστολή

Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ συστάθηκε με σκοπό να προωθήσει τη σταθεροποίηση και την ανασυγκρότηση της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας (ΚΑΔ). Κύριος στόχος του ταμείου, όπως ορίζεται στην καταστατική συμφωνία του, είναι «να παρέχει συνεκτική και στοχευμένη βοήθεια για την ανθεκτικότητα των ευάλωτων ομάδων και υποστήριξη για την από κάθε άποψη έξοδο της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και για την ανασυγκρότηση της χώρας, να συντονίζει δράσεις βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καθώς και να βοηθά τις γειτονικές χώρες να αντεπεξέλθουν στις συνέπειες της κρίσης».

([9]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 (ΕΕ L 307 της 3.12.2018, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj).

Κύριες επιχειρησιακές δραστηριότητες

Το καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης συγκεντρώνει πόρους από διάφορους δωρητές για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων με βάση τους συμφωνημένους στόχους. Από τη σύστασή του τον Ιούλιο του 2014, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ έχει εγκρίνει 22 προγράμματα και έχει ωφελήσει περισσότερους από 2,5 εκατομμύρια δικαιούχους. Τα προγράμματα προορίζονται να συνδράμουν την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ) και τον πληθυσμό της μετά την κρίση του 2013. Ειδικότερα, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες (κυρίως στον τομέα της υγείας, της ύδρευσης και της αποχέτευσης), στη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της συμφιλίωσης.

Διακυβέρνηση

Η διαχείριση του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ διασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία λειτουργεί επίσης ως γραμματεία των δύο διοικητικών οργάνων του — του διοικητικού συμβουλίου του καταπιστευματικού ταμείου και της επιχειρησιακής επιτροπής. Το διοικητικό συμβούλιο του καταπιστευματικού ταμείου και η επιχειρησιακή επιτροπή του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ απαρτίζονται από εκπροσώπους των δωρητών, Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έναν εκπρόσωπο των αρχών της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας και παρατηρητές. Οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και τον εσωτερικό κανονισμό του θεσπίζονται στην καταστατική συμφωνία του καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης.

Κύριο καθήκον του συμβουλίου είναι να θεσπίζει και να αναθεωρεί τη συνολική στρατηγική του καταπιστευματικού ταμείου. Το επιχειρησιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιλογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ταμείο και επιβλέπει την υλοποίησή τους. Εγκρίνει επίσης τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις για τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το καταπιστευματικό ταμείο.

Πηγές χρηματοδότησης

Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ χρηματοδοτείται από συνεισφορές δωρητών.

Ετήσιοι λογαριασμοί

Βάση κατάρτισης

Το νομικό πλαίσιο και οι προθεσμίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών καθορίζονται από τη συμφωνία για τη σύσταση του καταπιστευματικού ταμείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ), και του εσωτερικού κανονισμού του (στο εξής: καταστατική συμφωνία). Σύμφωνα με την εν λόγω καταστατική συμφωνία, οι ετήσιοι λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζει η υπόλογος της Επιτροπής (στο εξής: «λογιστικοί κανόνες της ΕΕ» ή «κανόνες EAR»), οι οποίοι βασίζονται σε διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS).

Υπόλογος

Η υπόλογος της Επιτροπής υπηρετεί και ως υπόλογος των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης. Η υπόλογος είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό λογιστικών διαδικασιών και λογιστικού σχεδίου που θα είναι κοινά για όλα τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής, η OLAF και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν τις ίδιες εξουσίες πάνω στα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης όπως και σε σχέση με τις λοιπές ενέργειες που διεξάγει η Επιτροπή. Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης υπόκεινται ετησίως σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο.

Σύνθεση των ετήσιων λογαριασμών

Οι ετήσιοι λογαριασμοί καλύπτουν την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Ενώ οι οικονομικές καταστάσεις και οι συμπληρωματικές σημειώσεις καταρτίζονται βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζονται κατά κύριο λόγο στις ταμειακές μεταβολές.

Διαδικασία από τους προσωρινούς λογαριασμούς έως την απαλλαγή

Οι ετήσιοι λογαριασμοί υπόκεινται σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο. Οι προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί που καταρτίζει η υπόλογος διαβιβάζονται, έως τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, στην επιχειρησιακή επιτροπή, η οποία στη συνέχεια τους διαβιβάζει στην ελεγκτική εταιρεία που επέλεξε η οντότητα μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών. Μετά τον έλεγχο, η υπόλογος καταρτίζει τους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς και τους υποβάλλει στην επιχειρησιακή επιτροπή για έγκριση [άρθρο 8.3.4 στοιχείο γ)].

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ ενοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Επιχειρησιακά σημαντικά γεγονότα

Επιτεύγματα του οικονομικού έτους

Η ΕΕ ίδρυσε το πρώτο καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ, καλούμενο «Bêkou» (που σημαίνει «ελπίδα» στη γλώσσα Sango), τον Ιούλιο του 2014 με σκοπό να βοηθήσει την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ) και τον πληθυσμό της στον απόηχο της κρίσης του 2013. Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες (κυρίως στους τομείς της υγείας και της ύδρευσης και αποχέτευσης), στη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και της οικονομικής ανάκαμψης και στην προώθηση της συμφιλίωσης. Από τότε που συστάθηκε, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ έχει χρηματοδοτήσει 22 προγράμματα και έχει ωφελήσει πάνω από τον μισό πληθυσμό της χώρας.

Το 2023 η κατάσταση της ασφάλειας στην ΚΑΔ χαρακτηριζόταν από αύξηση του αριθμού των περιστατικών που συνδέονται με συγκρούσεις μεταξύ των Κεντροαφρικανικών Ενόπλων Δυνάμεων (FACA) και της Πατριωτικής Συμμαχίας για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (CPC), αλλά ο αριθμός των θανάτων που συνδέονται με την ένοπλη βία μειώνεται. Επιπλέον, από την πλειονότητα των συγκρούσεων που διεξάγονται στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας προκύπτει σημαντική μείωση της βίας κατά των αμάχων.

Σε πολιτικό επίπεδο, τον Αύγουστο εγκρίθηκε νέο Σύνταγμα και έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την καταπολέμηση της ατιμωρησίας που υποστηρίζει ο πρόεδρος TOUADERA. Για παράδειγμα, το Ειδικό Ποινικό Δικαστήριο συνέλαβε και καταδίκασε για εγκλήματα πολέμου τον Abdoulaye HISSENE, επικεφαλής πολέμου και πολιτικό από την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία.

Το 2023 η αποσταθεροποίηση των γειτονικών χωρών αύξησε τις πολιτικές εντάσεις και τις εντάσεις στον τομέα της ασφάλειας στην ΚΑΔ. Η σύγκρουση στο Σουδάν είχε ως αποτέλεσμα τη μαζική εισροή εκτοπισμένων ατόμων στην επαρχία Vakaga. Τέλος, η εγκατάσταση δύο νέων ένοπλων ομάδων του Τσαντ στο βόρειο τμήμα της ΚΑΔ αυξάνει τις εντάσεις μεταξύ των δύο χωρών και προκαλεί μετακινήσεις πληθυσμών.

Σε αυτό το διαρκώς ασταθές περιβάλλον, 3,4 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάστηκαν ανθρωπιστική βοήθεια τον Αύγουστο του 2023, αριθμός που αντιστοιχεί στο 56 % του πληθυσμού της Κεντρικής Αφρικής. Παρότι ανησυχητική, η κατάσταση αυτή είναι σταθερή σε σύγκριση με το 2022. Οι τομείς με τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων που βρίσκονται σε ανάγκη το 2023 είναι το νερό, η υγιεινή και η αποχέτευση (WASH), η ασφάλεια των τροφίμων, η υγεία και η προστασία. Καθώς οι συγκρούσεις απομακρύνονται από τις κύριες αστικές περιοχές της χώρας, ο αριθμός των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων στην ΚΑΔ εξακολουθεί να μειώνεται για τρίτο κατά σειρά έτος. Ως εκ τούτου, ανήλθε στο χαμηλότερο επίπεδό του από το 2016, με 489 000 εκτοπισμένα άτομα στις 31 Αυγούστου 2023 (μείωση σε 515 700 το 2022).

Βασικά επιτεύγματα σε συγκεκριμένους τομείς εστίασης

Τα βασικά επιτεύγματα του 2023 που παρουσιάζονται παρακάτω αντικατοπτρίζουν τους κύριους ειδικούς στόχους/τομείς παρέμβασης του καταπιστευματικού ταμείου.

Στον τομέα της πρόσβασης σε υπηρεσίες, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» συνέχισε να στηρίζει τους τομείς της υγείας και «WASH».

Το 2023 επιπλέον 44 566 άτομα επωφελήθηκαν από τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες ύδρευσης, υγιεινής και αποχέτευσης (EHA — δείκτης 1.1), με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός να ανέρχεται σε 1 068 695 δικαιούχους από την έναρξη λειτουργίας του ταμείου.

Κατά τη διάρκεια του 2023 παρασχέθηκαν 55 289 ιατρικές επισκέψεις και υγειονομικές επεμβάσεις (δείκτης 1.2), σημειώνοντας σημαντική μείωση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη λόγω του κλεισίματος έργων που συνδέονταν με το τρίτο σκέλος του προγράμματος για την υγεία στο τέλος του 2022. Οι ιατρικές επισκέψεις αντιπροσώπευαν το 63 % των υγειονομικών επεμβάσεων που παρασχέθηκαν και το 24 % της ψυχοκοινωνικής στήριξης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των επισκέψεων και των επεμβάσεων που σχετίζονται με την υγεία των μητέρων και των παιδιών και τους εμβολιασμούς μειώθηκε δραματικά το 2023, παρόλο που το ποσοστό τους ήταν σταθερό από το ένα έτος στο άλλο από την έναρξη των έργων στον τομέα της υγείας.

Στον τομέα της κοινωνικής συνοχής, οι περισσότερες από τις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν με τη στήριξη του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπούσαν στη χειραφέτηση των γυναικών και στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, καθώς και στην ενίσχυση των μέσων ενημέρωσης στη χώρα. Το 2023 επωφελήθηκαν 32 529 κορίτσια ή γυναίκες από δραστηριότητες κοινωνικοοικονομικής χειραφέτησης σε 13 από τις 20 επαρχίες της χώρας (δείκτης 2.1), εκ των οποίων περισσότερες από τις μισές δικαιούχες (58 %) έλαβαν οικονομική στήριξη, το 30 % έλαβε κοινωνικοοικονομική στήριξη και το 12 % κοινωνική στήριξη. Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» παρείχε στήριξη σε 4 092 επιζώντες έμφυλης βίας (δείκτης 2.2) με ψυχοκοινωνική στήριξη, ιατρική περίθαλψη, νομική συνδρομή, παροχή συσκευασιών με είδη υγιεινής κ.λπ.

Σε εθνικό επίπεδο, η τεχνική βοήθεια προς το Υπουργείο Γυναικών, Οικογένειας και Προστασίας των Παιδιών και προς τα αρμόδια τομεακά υπουργεία συμβάλλει στην επισημοποίηση, την ενίσχυση και την εναρμόνιση των προσπαθειών ευαισθητοποίησης σχετικά με την έμφυλη βία.

Στον τομέα της στήριξης της ανάκαμψης οικονομικών και παραγωγικών τομέων, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ βοήθησε τόσο την παραγωγική γεωργία όσο και αυτή που εξυπηρετεί σκοπούς επιβίωσης, στηρίζοντας γεωργικές ομάδες και μικροκαλλιεργητές, προωθώντας τη δημιουργία θέσεων εργασίας (εργασία υψηλής έντασης εργατικού δυναμικού, επαγγελματική κατάρτιση, ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποφέρουν εισόδημα) και διευκολύνοντας την πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Το 2023 28 093 άτομα έλαβαν στήριξη για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποφέρουν εισόδημα (δείκτης 3.4), αριθμός που αντιστοιχεί στο 30 % του συνολικού δείκτη από την έναρξη της λειτουργίας του ταμείου. Επιπλέον, 5 551 μικροκαλλιεργητές έλαβαν στήριξη το 2023 προκειμένου να αυξήσουν την παραγωγή τους με βιώσιμο τρόπο (δείκτης 3.3) στο πλαίσιο των αγροτικών έργων RELSUDE ACTED και PAPEUR. Το αγροτικό έργο PAPEUR συνέχισε να στηρίζει τους 35 συνεταιρισμούς που συστάθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη και, στο πλαίσιο αυτό, έφθασε τις 5 498 επιπλέον συνεταιριστικές επιχειρήσεις με διάφορα είδη βοήθειας. Κατά τη διάρκεια του έτους 3 469 άτομα επωφελήθηκαν από δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης (δείκτης 3.6), σημειώνοντας αύξηση κατά 40 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η σταδιακή ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων αποκατάστασης των κέντρων κατάρτισης και «κατάρτισης των εκπαιδευτών» στο πλαίσιο του έργου DEVRUR II επέτρεψε την επιτάχυνση των δραστηριοτήτων κατάρτισης για τους δικαιούχους το 2023.

Προϋπολογισμός και εκτέλεση του προϋπολογισμού

Έως το τέλος του 2023, οι συνεισφορές στο καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ ανέρχονταν σε πάνω από 310 εκατ. EUR. Το καταπιστευματικό ταμείο οριστικοποίησε τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τη σύναψη συμβάσεων για όλες τις ληφθείσες συνεισφορές στις 31 Δεκεμβρίου 2021, με εξαίρεση τα κονδύλια που προορίζονται για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την επικοινωνία, για τα οποία μπορούν ακόμη να συναφθούν συμβάσεις μετά την ημερομηνία αυτή.

Το 2023 συνάφθηκαν πέντε νέες συμβάσεις συνολικού ύψους 128 303 EUR. Οι συμβάσεις αυτές αφορούσαν δραστηριότητες ελέγχου και προβολής.

Το 2023 καταβλήθηκαν περισσότερα από 19 εκατ. EUR· το σύνολο των εκταμιεύσεων έχει ανέλθει σε περισσότερα από 283 εκατ. EUR από τη σύσταση του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

— προχρηματοδότηση: μειώθηκαν κατά 7 420 000 EUR ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου και της επακόλουθης μείωσης του αριθμού των νέων συμβάσεων: το 2023 υπογράφηκαν μόνο 4 συμβάσεις σχετικά με δραστηριότητες ελέγχου, αξιολόγησης και προβολής ύψους 111 000 EUR·

— χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: αυξήθηκαν κατά 18 449 000 EUR, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι συνεισφορές που εισπράχθηκαν από τους δωρητές ήταν υψηλότερες από τις καθαρές δαπάνες που κατανεμήθηκαν στους δωρητές·

— λειτουργικά έξοδα: αυξήθηκαν κατά 4 027 000 EUR λόγω της αύξησης των εκτιμώμενων δαπανών για 3 προγράμματα: βοήθεια για ανασυγκρότηση και αποκατάσταση, βασική υγειονομική περίθαλψη και αστική ανάπτυξη.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(σε χιλιάδες EUR)

		31.12.2023	31.12.2022
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση		—	*336*
		—	**336**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση		*3 745*	*10 829*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		*3 462*	*3 595*

(σε χιλιάδες EUR)

		31.12.2023	31.12.2022
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους		*28 420*	*4 316*
		35 627	**18 740**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**35 627**	**19 076**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		*(31 001)*	*(12 552)*
		(31 001)	**(12 552)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές		*—*	*(4 563)*
Δεδουλευμένα έξοδα		*(4 626)*	*(1 961)*
		(4 626)	**(6 524)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(35 627)**	**(19 076)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		*—*	*—*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(σε χιλιάδες EUR)

		2023	2022
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Έσοδα από δωρεές		*24 550*	*21 504*
Είσπραξη εξόδων		*717*	*42*
		25 268	**21 546**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα		*636*	*40*
		636	**40**
Σύνολο εσόδων		**25 904**	**21 586**
ΕΞΟΔΑ			
Λειτουργικά έξοδα		*(24 278)*	*(20 251)*
Χρηματοοικονομικό κόστος		*—*	*(12)*
Λοιπά έξοδα		*(1 626)*	*(1 323)*
Σύνολο εξόδων		**(25 904)**	**(21 586)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		*—*	*—*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(σε χιλιάδες EUR)

	2023	2022
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*7 420*	*811*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*132*	*851*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*18 450*	*9 385*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*(4 563)*	*1 716*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων	*2 665*	*(12 240)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**24 104**	**524**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	*24 104*	*524*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	*4 316*	*3 792*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	*28 420*	*4 316*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2023 ([11])

([11]) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε χιλιάδες ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Γενικές πληροφορίες για τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης

Σύσταση

Σύμφωνα με τα άρθρα 234 και 235 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ([12]) και το άρθρο 35 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης ([13]), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να συστήσει καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για εξωτερικές δράσεις (στο εξής: καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ). Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται στο πλαίσιο συμφωνίας που συνάπτεται με άλλους δωρητές για ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης οι οποίες συνιστούν αναγκαία αντίδραση σε μια κρίση ή για θεματικές ενέργειες.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με απόφαση κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή έγκρισης από τα εν λόγω θεσμικά όργανα. Η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει την καταστατική συμφωνία με άλλους δωρητές.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται και εφαρμόζονται μόνον όταν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

— υπάρχει προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της Ένωσης: οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης, ιδίως λόγω της κλίμακας ή των δυνητικών αποτελεσμάτων τους, μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης από ό,τι σε εθνικό επίπεδο και η χρήση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων δεν θα επαρκούσε για την υλοποίηση των στόχων πολιτικής της Ένωσης·

— τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή για την Ένωση και σε διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε βελτιωμένο έλεγχο, από πλευράς της Ένωσης, όσον αφορά τους κινδύνους και τις εκταμιεύσεις των συνεισφορών της Ένωσης και άλλων δωρητών·

— τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης δεν συστήνονται εάν αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα·

— οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του μέσου της Ένωσης ή της θέσης του προϋπολογισμού από όπου χρηματοδοτούνται.

Υφιστάμενα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει ιδρύσει τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ:

— το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, στόχος του οποίου είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της εξόδου της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και τις προσπάθειες ανασυγκρότησής της. Ιδρύθηκε στις 15 Ιουλίου 2014·

— το καταπιστευματικό ταμείο «Madad» της ΕΕ, ένα περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης. Ιδρύθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2014·

— το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, ένα καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική. Ιδρύθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015·

— το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία με σκοπό να στηρίξει την εφαρμογή της ειρηνευτικής συμφωνίας κατά τα πρώτα στάδια της ανάκαμψης και σταθεροποίησης έπειτα από τις συγκρούσεις. Ιδρύθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Αποστολή

Οι βασικοί στόχοι του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της σταθερότητας και να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης, καθώς και να αντιμετωπίσει τα βαθύτερα αίτια της αποσταθεροποίησης, του αναγκαστικού εκτοπισμού και της αντικανονικής μετανάστευσης, ιδίως προωθώντας την ανθεκτικότητα, τις οικονομικές ευκαιρίες και τις ίσες ευκαιρίες, την ασφάλεια και την ανάπτυξη και αντιμετωπίζοντας τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

([12]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877.

Κύριες επιχειρησιακές δραστηριότητες

Το καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης συγκεντρώνει πόρους από διάφορους δωρητές για τη χρηματοδότηση δράσεων με βάση τους συμφωνημένους στόχους. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική λειτουργεί σε τρεις βασικές γεωγραφικές περιοχές, δηλαδή στην περιοχή Σαχέλ και στην περιοχή της λίμνης Τσαντ, στο Κέρας της Αφρικής και στη Βόρεια Αφρική. Οι γειτονικές χώρες των επιλέξιμων χωρών μπορούν να επωφεληθούν, κατά περίπτωση, από τα έργα του καταπιστευματικού ταμείου. Το καταπιστευματικό ταμείο έχει θεσπιστεί για περιορισμένη διάρκεια, προκειμένου να ανταποκριθεί βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα στις προκλήσεις των περιοχών αυτών.

Διακυβέρνηση

Η διαχείριση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική διασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία λειτουργεί επίσης ως γραμματεία των δύο διοικητικών οργάνων του — του διοικητικού συμβουλίου του καταπιστευματικού ταμείου και της επιχειρησιακής επιτροπής. Το διοικητικό συμβούλιο και η επιχειρησιακή επιτροπή του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική απαρτίζονται από εκπροσώπους των δωρητών και της Επιτροπής, καθώς και από εκπροσώπους μη συνεισφερόντων κρατών μελών της ΕΕ, αρχών των επιλέξιμων χωρών και περιφερειακών οργανώσεων, με την ιδιότητα του παρατηρητή. Οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και τον εσωτερικό κανονισμό του θεσπίζονται στην καταστατική συμφωνία του καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης.

Κύριο καθήκον του συμβουλίου είναι να θεσπίζει και να αναθεωρεί τη συνολική στρατηγική του καταπιστευματικού ταμείου. Το επιχειρησιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιλογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ταμείο και επιβλέπει την υλοποίησή τους. Εγκρίνει επίσης τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις για τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το καταπιστευματικό ταμείο.

Πηγές χρηματοδότησης

Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική χρηματοδοτείται από συνεισφορές δωρητών.

Βάση κατάρτισης

Το νομικό πλαίσιο και οι προθεσμίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών καθορίζονται από τη συμφωνία για τη θέσπιση του καταπιστευματικού ταμείου έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική και του εσωτερικού κανονισμού του (καταστατική συμφωνία). Σύμφωνα με την εν λόγω καταστατική συμφωνία, οι ετήσιοι λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζει η υπόλογος της Επιτροπής (στο εξής: «λογιστικοί κανόνες της ΕΕ» ή «κανόνες EAR»), οι οποίοι βασίζονται σε διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS).

Υπόλογος

Σύμφωνα με την καταστατική συμφωνία, η υπόλογος της Επιτροπής υπηρετεί και ως υπόλογος του καταπιστευματικού ταμείου.

Σύνθεση των ετήσιων λογαριασμών

Οι ετήσιοι λογαριασμοί καλύπτουν την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Ενώ οι οικονομικές καταστάσεις και οι συμπληρωματικές σημειώσεις καταρτίζονται βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζονται κατά κύριο λόγο στις ταμειακές μεταβολές.

Διαδικασία από τους προσωρινούς λογαριασμούς έως την απαλλαγή

Οι ετήσιοι λογαριασμοί υπόκεινται σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο. Οι προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί που καταρτίζει η υπόλογος διαβιβάζονται, έως τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, στην επιχειρησιακή επιτροπή, η οποία στη συνέχεια τους διαβιβάζει στην ελεγκτική εταιρεία που επέλεξε η οντότητα μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών. Μετά τον έλεγχο, η υπόλογος καταρτίζει τους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς και τους υποβάλλει στην επιχειρησιακή επιτροπή για έγκριση.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ενοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Επιχειρησιακά σημαντικά γεγονότα

Επιτεύγματα του οικονομικού έτους

Με βάση τη λήξη της περιόδου σύναψης συμβάσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, από τον Ιανουάριο του 2022 το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική δεν χρηματοδότησε νέες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις ή συμπληρωματικές δημοσιονομικές ενισχύσεις. Οι χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις που σχετίζονται με διοικητικές δραστηριότητες, όπως οι έλεγχοι, οι αξιολογήσεις, οι δραστηριότητες παρακολούθησης και προβολής, είναι οι μόνες που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεων. Τα προγράμματα του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική θα συνεχίσουν να υλοποιούνται έως το τέλος του 2025.

Κατά τη διάρκεια του 2023, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική απέδειξε περαιτέρω ότι αποτελεί ένα ταχύ και αποτελεσματικό εργαλείο υλοποίησης, το οποίο διευκολύνει τον πολιτικό διάλογο με τις αφρικανικές χώρες-εταίρους, εφαρμόζει καινοτόμες προσεγγίσεις και παράγει απτά αποτελέσματα στις τρεις περιφέρειες (Σαχέλ και λίμνη Τσαντ, Κέρας της Αφρικής και Βόρεια Αφρική).

Στην περιοχή του Κέρατος της Αφρικής, οι παρατεταμένες συνέπειες της κλιματικής αλλαγής συνεχίστηκαν το 2023. Από τις σοβαρές πλημμύρες στη Σομαλία, στην Κένυα, στην Αιθιοπία και στο Νότιο Σουδάν σκοτώθηκαν δεκάδες άνθρωποι και προκλήθηκε ο εκτοπισμός άνω των 2 εκατομμυρίων ανθρώπων, ενώ η κρίση επισιτιστικής ανασφάλειας επιδεινώθηκε σε ολόκληρη την περιοχή. Οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, καθώς και οι προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας είναι μεγάλες και ανεξέλεγκτες, ενώ η ένοπλη σύγκρουση που ξέσπασε στο Σουδάν τον Απρίλιο του 2023 έχει επηρεάσει ολόκληρη την περιοχή. Κατά συνέπεια, το Σουδάν είναι πλέον η χώρα με τον μεγαλύτερο αριθμό εκτοπισμένων ατόμων και τη μεγαλύτερη κρίση εκτοπισμού παιδιών παγκοσμίως σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ωστόσο, η κατάσταση της ασφάλειας στη Σομαλία φαίνεται να βελτιώνεται επιφυλακτικά, ενώ η Κένυα και το Τζιμπουτί συνεχίζουν την πορεία τους προς τη σταθερότητα παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις.

Σε αυτό το δυσχερές περιβάλλον, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ ανέφερε, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023, το υψηλότερο εξαμηνιαίο αποτέλεσμα όσον αφορά τη διατροφική βοήθεια από την έναρξη του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ στο Κέρας της Αφρικής. Πράγματι, κατά τους πρώτους έξι μήνες 433 728 άτομα επωφελήθηκαν από την παροχή διατροφικής βοήθειας από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ, δηλαδή το 15 % του συνόλου των δικαιούχων μέχρι σήμερα (2 833 594 άτομα). Αυτό το επίπεδο αποτελέσματος επιτεύχθηκε κυρίως μέσω της διανομής σκόνης πολλαπλών μικροθρεπτικών συστατικών σε παιδιά κάτω των πέντε ετών και μέσω της επιτόπιας σχολικής σίτισης στο Σουδάν.

Ομοίως, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ ανέφερε κατά το τρέχον εξάμηνο το μεγαλύτερο εξαμηνιαίο αποτέλεσμα για την παροχή βοήθειας ή την προστασία μεταναστών, προσφύγων, επαναπατριζόμενων και εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων (κυρίως για το Σουδάν), 103 436 από τα 198 826 άτομα που έχουν λάβει στήριξη μέχρι σήμερα.

Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ στήριξε επίσης τις προσπάθειες σταθεροποίησης και οικοδόμησης της ειρήνης στην περιοχή, με συνολικά 65 369 υπαλλήλους από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς να επωφελούνται από δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων για δεξιότητες που σχετίζονται με την ειρήνη, την ασφάλεια και τη διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένων 2 392 νέων δικαιούχων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023. Φέτος, τα αποτελέσματα προέρχονται στην πλειονότητά τους από την περιοχή της Γκαμπέλα της Αιθιοπίας και από το Νότιο Σουδάν.

Η περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ βρέθηκε αντιμέτωπη με πολυάριθμες οικονομικές και ανθρωπιστικές προκλήσεις το 2023, όπως ο πληθωρισμός, η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, η κρίση χρέους, η επισιτιστική κρίση, ο εκτοπισμός, η μετανάστευση, η κρίση στον τομέα της ασφάλειας και η βία.

Οι επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο αποτέλεσαν μείζονα προσέγγιση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για τη στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην περιοχή. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ δημιούργησαν ή στήριξαν 11 087 θέσεις εργασίας, οι περισσότερες από τις οποίες ήταν στον Νίγηρα, τη Γουινέα και τη Σενεγάλη. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΤΕΕΚ) και η ανάπτυξη δεξιοτήτων έχουν καθοριστική σημασία για τη βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας, και 23 266 άτομα επωφελήθηκαν από την ΤΕΕΚ και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Επίσης, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ χρηματοδότησε δραστηριότητες που επικεντρώνονταν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την αντικανονική μετανάστευση, καλύπτοντας 2 943 412 άτομα. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ στήριξε 420 εκούσιες επιστροφές και την επανένταξη 509 επαναπατριζόμενων μεταναστών. Από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ, 73 215 επαναπατριζόμενοι μετανάστες έχουν επωφεληθεί από βοήθεια εκούσιας επιστροφής και 91 642 από βοήθεια για την επανένταξη στην περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ.

Εν μέσω μιας πολύ τεταμένης κατάστασης, με την κρίση ασφάλειας στην περιοχή να εντείνεται, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ παρείχαν κατάρτιση σε 11 520 άτομα σχετικά με τη διακυβέρνηση, την πρόληψη των συγκρούσεων και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε ολόκληρη την περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ. Ένα αξιοσημείωτο επίτευγμα του εξαμήνου ήταν η κατάρτιση 8 823 ατόμων στο Μάλι για τη στήριξη της διαδικασίας δημοψηφίσματος που οδήγησε στην έγκριση νέου Συντάγματος τον Ιούνιο. Επιπλέον, 1 397 417 άτομα συμμετείχαν σε δραστηριότητες πρόληψης συγκρούσεων και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τέλος, προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ παρείχαν 10 034 στοιχεία εξοπλισμού σε μη στρατιωτικά όργανα και δυνάμεις ασφαλείας, με σκοπό την ενίσχυση της διακυβέρνησης και της ασφάλειας.

Το 2023, ενώ επηρεάζεται ακόμη από τις συνέπειες του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, χαρακτηρίστηκε από αρκετές απρόβλεπτες κρίσεις που έπληξαν χώρες της Βόρειας Αφρικής και τις γειτονικές χώρες τους, συμπεριλαμβανομένου του Σουδάν, του Νίγηρα και πιο πρόσφατα των παλαιστινιακών εδαφών, με αποτέλεσμα τη συνεχιζόμενη πολιτική και οικονομική ύφεση στην περιοχή, καθώς και περαιτέρω εντάσεις και μεταναστευτικά ρεύματα. Το 2023 οι αντικανονικές διελεύσεις των συνόρων στην οδό της Κεντρικής Μεσογείου, από την Τυνησία και τη Λιβύη προς την Ιταλία και τη Μάλτα, αυξήθηκαν κατά 50 % το 2023 σε σύγκριση με το 2022, με 157 951 αφίξεις συνολικά. Η Τυνησία παραμένει η πρώτη χώρα αναχώρησης προς την Ιταλία (και την ΕΕ) το 2023, και ακολουθεί η Λιβύη. Το 2023 οι αφίξεις στην Ιταλία εξακολουθούσαν να προέρχονται κυρίως από τη Γουινέα και την Τυνησία, με περισσότερες από 17 000 αφίξεις, ενώ ακολουθούν η Ακτή Ελεφαντοστού και το Μπανγκλαντές. Ομοίως, η πίεση στις οδούς της Δυτικής Μεσογείου και του Ατλαντικού αυξήθηκε σημαντικά σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, με 56 039 αφίξεις συνολικά (+ 95 % σε σύγκριση με το 2022).

Προϋπολογισμός και εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2023 δεν πραγματοποιήθηκαν νέα προγράμματα ή συμπληρωματικές δημοσιονομικές ενισχύσεις σε καμία από τις τρεις περιφέρειες του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, με βάση το τέλος της περιόδου σύναψης συμβάσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το συνολικό ποσό που δεσμεύτηκε για επιχειρησιακές και διοικητικές δαπάνες από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ανέρχεται σε 5 053,27 εκατ. EUR. Το ποσό των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων από την έναρξη του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ανέρχεται σε 1 810 εκατ. EUR για την περιοχή του Κέρατος της Αφρικής· 2 217,8 εκατ. EUR για την περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ και 907,3 εκατ. EUR για την περιοχή της Βόρειας Αφρικής.

Το 2023 συνάφθηκαν 28 νέες συμβάσεις συνολικού ύψους 5,08 εκατ. EUR. Οι συμβάσεις αυτές αφορούσαν μόνο διοικητικές δραστηριότητες (έλεγχος, αξιολόγηση, επικοινωνία, παρακολούθηση), καθώς τα επιχειρησιακά προγράμματα ή οι δραστηριότητες δεν μπορούν πλέον να χρηματοδοτηθούν από τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οι πληρωμές το 2023 ανήλθαν σε 332,4 εκατ. EUR, ποσό που ήταν κατά 110 εκατ. EUR μειωμένο σε σύγκριση με το 2022 (442 εκατ. EUR). Οι πληρωμές ήταν χαμηλότερες το 2023, λόγω του ότι αρκετά έργα έφθαναν στο τέλος της περιόδου υλοποίησής τους.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

— **προχρηματοδότηση**: μειώθηκε κατά 122 362 000 EUR ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου και της επακόλουθης μείωσης του αριθμού νέων συμβάσεων: το 2023 υπογράφηκαν μόνο 28 συμβάσεις σε σχέση με διοικητικές δραστηριότητες: έλεγχος, αξιολόγηση, επικοινωνία και παρακολούθηση για ποσό 5,08 εκατ. EUR·

— **χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις**: μειώθηκαν κατά 70 236 000 EUR, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι συνεισφορές που εισπράχθηκαν εντός του έτους ήταν χαμηλότερες από τις καθαρές δαπάνες που κατανέμονται στους δωρητές·

— **λειτουργικά έξοδα**: μειώθηκαν κατά 203 251 000 EUR ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου, η οποία οδήγησε σε μείωση του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων και, ως εκ τούτου, σε μείωση των εξόδων.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(σε χιλιάδες EUR)

		31.12.2023	31.12.2022
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		*3 949*	*1 943*
Προχρηματοδότηση		*18 254*	*14 927*
		22 204	**16 870**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση		*178 366*	*304 055*

(σε χιλιάδες EUR)

		31.12.2023	31.12.2022
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		*22 396*	*35 914*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους		*177 553*	*157 587*
		378 315	**497 556**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**400 519**	**514 426**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		*(264 555)*	*(334 791)*
		(264 555)	**(334 791)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές		*(14 261)*	*(30 975)*
Δεδουλευμένα έξοδα		*(121 704)*	*(148 660)*
		(135 965)	**(179 635)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(400 519)**	**(514 426)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		—	—

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(σε χιλιάδες EUR)

		2023	2022
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Έσοδα από δωρεές		*408 274*	*605 739*
Είσπραξη εξόδων		*179*	*754*
		408 453	**606 493**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα		*4 865*	*251*
Άλλα έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές		*13 446*	*18 902*
		18 311	**19 152**
Σύνολο εσόδων		**426 764**	**625 645**
ΕΞΟΔΑ			
Λειτουργικά έξοδα		*(387 294)*	*(590 545)*
Χρηματοοικονομικό κόστος		*(434)*	*(643)*
Λοιπά έξοδα		*(39 036)*	*(34 457)*
Σύνολο εξόδων		**(426 764)**	**(625 645)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		—	—

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(σε χιλιάδες EUR)

	2023	2022
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—
Λειτουργικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*122 362*	*173 980*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*13 517*	*9 425*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*(70 236)*	*(190 739)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*(16 715)*	*(22 168)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων	*(26 956)*	*9 272*
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αύξηση/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(2 007)*	*(1 943)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**19 966**	**(22 172)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	*19 966*	*(22 172)*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	*157 587*	*179 759*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	*177 553*	*157 587*

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ([14])

([14]) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

(σε εκατ. EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*91*	*69*
Προχρηματοδότηση	*592*	*503*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	*5*	*7*
	689	**580**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*3*	*3*
Προχρηματοδότηση	*1 137*	*1 711*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*50*	*66*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*807*	*1 189*
	1 997	**2 970**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**2 686**	**3 550**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*(85)*	*(101)*
	(85)	**(101)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Οφειλές	*(406)*	*(462)*
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	*(1 110)*	*(1 282)*
	(1 516)	**(1 744)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**(1 600)**	**(1 845)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**1 086**	**1 705**
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ	*54 566*	*65 100*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	*2 252*	*2 252*
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις	*(53 484)*	*(62 834)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(2 249)*	*(2 813)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**1 086**	**1 705**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
ΕΣΟΔΑ		
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		
Δραστηριότητες είσπραξης	*15*	*19*
Έσοδα από δωρεές σε καταπιστευματικά ταμεία	*122*	*169*
	136	**188**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές		
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*14*	*3*
Άλλα έσοδα	*56*	*96*
	70	**99**
Σύνολο εσόδων	**207**	**287**
ΕΞΟΔΑ		
Μέσα ενίσχυσης	*(1 870)*	*(2 331)*
Έξοδα που πραγματοποιήθηκαν από άλλες οντότητες	*(3)*	*(1)*
Έξοδα που πραγματοποιήθηκαν από καταπιστευματικά ταμεία	*(412)*	*(611)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	*(8)*	*4*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*(7)*	*(7)*
Λοιπά έξοδα	*(157)*	*(155)*
Σύνολο εξόδων	**(2 456)**	**(3 100)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 249)**	**(2 813)**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(2 249)*	*(2 813)*
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές	*1 630*	*2 458*
(Αύξηση)/μείωση των συνεισφορών του καταπιστευματικού ταμείου	—	—
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*486*	*414*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*18*	*16*
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων	*2*	*1*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*(18)*	*(54)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*(56)*	*(96)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων	*(172)*	*120*

(σε εκατ. EUR)

	2023	2022
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	—	—
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού διαθέσιμων προς πώληση	*(22)*	*(33)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**(382)**	**12**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	(382)	12
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	1 189	1 177
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	807	1 189

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

(σε εκατ. EUR)

	Κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια — ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου — ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)–(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε) +(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**2 061**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	—	—	*2 457*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	—	—	—	*(2 813)*	—	*(2 813)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**1 705**
Αύξηση του κεφαλαίου — συνεισφορές	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*			*1 630*
Κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ	*(12 164)*		*(12 164)*	*12 164*		—
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			—	*(2 249)*		*(2 249)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 733)**	**2 252**	**1 086**

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 72
   1.1. Προηγούμενα ΕΤΑ 72
   1.2. 10ο και 11ο ΕΤΑ 73
2. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ 74
   2.1. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ 74
   2.2. ΠΟΡΟΙ 79
   2.3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 79
3. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ 90

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το οποίο συστάθηκε το 1959, είναι το κυριότερο μέσο της ΕΕ για την παροχή βοήθειας με σκοπό την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ). Πρωταρχικός στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.

Το ΕΤΑ ιδρύεται με εσωτερική συμφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών και τελεί υπό τη διαχείριση ειδικής επιτροπής. Οι πόροι ΕΤΑ συνίστανται σε συνεισφορές ad hoc από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα οποία αποφασίζουν σχετικά με ένα συνολικό ποσό που θα διατεθεί στο ταμείο (για περίοδο πέντε ετών). Εκτός από τις εν λόγω συνεισφορές, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συνάπτουν συμφωνίες συγχρηματοδότησης ή να καταβάλλουν εθελούσιες οικονομικές συνεισφορές στο ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πράξεων που υλοποιούνται με πόρους ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαχειρίζεται την επενδυτική διευκόλυνση.

Το ΕΤΑ είναι ένα ταμείο που λειτουργεί σε πολυετή βάση. Κάθε ΕΤΑ έχει διάρκεια περίπου πέντε ετών και διέπεται από τον οικείο δημοσιονομικό κανονισμό. Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του 11ου και τελευταίου ΕΤΑ (2014-2020) άρχισε να ισχύει την 1η Μαρτίου 2015. Από το 2021, η συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ περιλαμβάνεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI). Ωστόσο, τα εν εξελίξει έργα, τα οποία χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΤΑ, θα συνεχίσουν να υλοποιούνται βάσει της αντίστοιχης νομικής βάσης του ΕΤΑ.

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου ΕΤΑ ([15]). Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πράξεις εσόδων και εξόδων του ΕΤΑ, με έμφαση σε σημαντικά γεγονότα που είχαν σοβαρό αντίκτυπο στη δημοσιονομική εκτέλεση του έτους.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν πράξεις σε εξέλιξη στο πλαίσιο προηγούμενων ΕΤΑ ([16]), η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία μόνο για το 10ο και το 11ο ΕΤΑ.

1.1. Προηγούμενα ΕΤΑ

6ο ΚΑΙ 7ο ΕΤΑ

Το 6ο ΕΤΑ ολοκληρώθηκε το 2006 και το 7ο ΕΤΑ ολοκληρώθηκε το 2008.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της εσωτερικής συμφωνίας του 9ου ΕΤΑ, τα υπόλοιπα και οι αποδεσμεύσεις προηγούμενων ΕΤΑ μεταβιβάστηκαν στο 9ο ΕΤΑ.

8ο ΚΑΙ 9ο ΕΤΑ

Το 2021 σηματοδότησε το οικονομικό και επιχειρησιακό κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ για συνολικό ποσό δαπανών ύψους 10 374 εκατ. EUR. Η Επιτροπή ανακοίνωσε στα κράτη μέλη το κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ στην ανακοίνωση που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2021.

Στους λογαριασμούς των ΕΤΑ, όλες οι δραστηριότητες του 8ου ΕΤΑ έχουν ολοκληρωθεί, όλες οι εξακριβώσεις και οι δικλίδες έχουν εφαρμοστεί, όλες οι συμβάσεις έχουν περατωθεί και όλες οι αποφάσεις χρηματοδότησης έχουν κλείσει. Όλα τα εντάλματα είσπραξης, τα οποία εξακολουθούσαν να εκκρεμούν μετά το επιχειρησιακό κλείσιμο, εισπράχθηκαν ή ανακλήθηκαν, με εξαίρεση 10 εντάλματα είσπραξης (συμπεριλαμβανομένων 6 δικαστικών υποθέσεων τις οποίες παρακολουθεί η νομική υπηρεσία). Σύμφωνα με την απόφαση C(2003) 19044 της Επιτροπής, τα εν λόγω εντάλματα είσπραξης μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ.

Το κλείσιμο του 9ου ΕΤΑ προχωρεί ικανοποιητικά. Παραμένουν εκκρεμείς 10 συμβάσεις, εκ των οποίων οι 6 αφορούν δράσεις στο Νότιο Σουδάν (απόφαση 2011/315/ΕΕ του Συμβουλίου ([17])). Αυτές αποφασίστηκαν μετά τη ρήτρα λήξης ισχύος του 9ου ΕΤΑ και θα πρέπει, καταρχήν, να περατωθούν κατά τη διάρκεια του 2024.

([15]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877.

([16]) Με εξαίρεση τις πράξεις στο Νότιο Σουδάν.

([17]) 2011/315/ΕΕ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2011 , σχετικά με την κατανομή των κονδυλίων που αποδεσμεύονται από προγράμματα στο πλαίσιο του ένατου και των προηγούμενων Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης για την αναπτυξιακή συνεργασία στο Νότιο Σουδάν (ΕΕ L 142 της 28.5.2011, σ. 61, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/315/oj).

Από το 2015 έως το 2023, η Επιτροπή πραγματοποίησε πέντε επιστροφές πιστώσεων του 8ου και 9ου ΕΤΑ συνολικού ύψους 1 911,1 εκατ. EUR ([18]). Υπόλοιπο ύψους 7,8 εκατ. EUR επιστράφηκε τον Ιανουάριο του 2024 ([19]) στο πλαίσιο της καταβολής της 1ης δόσης των συνεισφορών των κρατών μελών στο ΕΤΑ για το 2024.

1.2. **10ο και 11ο ΕΤΑ**

Η συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ υπογράφηκε την 23η Ιουνίου 2000 στο Κοτονού από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (χώρες ΑΚΕ). Άρχισε να ισχύει την 1η Απριλίου 2003 (σύσταση του 9ου ΕΤΑ). Η συμφωνία του Κοτονού τροποποιήθηκε δύο φορές, πρώτον, με τη συμφωνία που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2005 (σύσταση του 10ου ΕΤΑ) και, δεύτερον, με τη συμφωνία που υπογράφηκε στην Ουαγκαντούγκου στις 22 Ιουνίου 2010 (σύσταση του 11ου ΕΤΑ).

Η απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (ΥΧΕ) με την Ευρωπαϊκή Ευρωπαϊκή Κοινότητα («απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ–ΕΕ») ([20]) άρχισε να ισχύει στις 2 Δεκεμβρίου 2001. Η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2007 (απόφαση 2007/249/ΕΚ του Συμβουλίου ([21])).

Η εσωτερική συμφωνία για τη χρηματοδότηση της κοινοτικής ενίσχυσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 σύμφωνα με την αναθεωρημένη συμφωνία του Κοτονού, που εγκρίθηκε από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τον Αύγουστο του 2013, άρχισε να ισχύει τον Μάρτιο του 2015.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού, για τη δεύτερη περίοδο (2008-2013), το 10ο ΕΤΑ διέθετε συνολικό προϋπολογισμό ύψους 22 682 εκατ. EUR. Από το ποσό αυτό:

— 21 966 εκατ. EUR διατέθηκαν στις χώρες ΑΚΕ,

— 286 εκατ. EUR στις ΥΧΕ, και

— 430 εκατ. EUR στην Επιτροπή ως δαπάνες στήριξης για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση του ΕΤΑ.

Το ποσό για τις χώρες ΑΚΕ κατανέμεται ως εξής:

— ποσό 17 766 εκατ. EUR διατίθεται σε εθνικά και περιφερειακά ενδεικτικά προγράμματα,

— ποσό 2 700 εκατ. EUR διατίθεται για τη συνεργασία εντός χωρών ΑΚΕ και τη διαπεριφερειακή συνεργασία, και

— ποσό 1 500 εκατ. EUR διατίθεται σε επενδυτικές διευκολύνσεις.

Συγκεκριμένα, αυξημένο μερίδιο του προϋπολογισμού διατίθεται σε περιφερειακά προγράμματα, τονίζοντας έτσι τη σημασία της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ως βασικού πλαισίου για την εθνική και την τοπική ανάπτυξη. Μια καινοτομία στο 10ο ΕΤΑ ήταν η δημιουργία «κονδυλίων κινήτρων» για κάθε χώρα.

Βάσει της συμφωνίας του Κοτονού, η τρίτη περίοδος (2014-2020) των κοινοτικών ενισχύσεων στις χώρες ΑΚΕ και ΥΧΕ χρηματοδοτείται μέσω του 11ου ΕΤΑ για ποσό ύψους 30 506 εκατ. EUR, εκ των οποίων:

— 29 089 εκατ. EUR χορηγούνται στις χώρες ΑΚΕ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 2 στοιχείο δ) της εσωτερικής συμφωνίας, εκ των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται τα 27 955 εκατ. EUR,

— 364,5 εκατ. EUR χορηγούνται στις χώρες ΥΧΕ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 3 παράγραφος 1 της εσωτερικής συμφωνίας, εκ των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται τα 359,5 εκατ., και

— 1 052,5 εκατ. EUR προορίζονται για τη χρηματοδότηση από την Επιτροπή των δαπανών που προκύπτουν από τον προγραμματισμό και την εκτέλεση πόρων του 11ου ΕΤΑ, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) της εσωτερικής συμφωνίας.

([18]) 1 402,57 εκατ. μεταβατικός μηχανισμός (απόφαση 2015/0246 του Συμβουλίου), 200 εκατ. [απόφαση (ΕΕ) 2017/1206 του Συμβουλίου], 223 εκατ. [απόφαση (ΕΕ) 2020/1708 του Συμβουλίου], 43 εκατ. [απόφαση (ΕΕ) 2021/1941 του Συμβουλίου] και 42,5 εκατ. [απόφαση (ΕΕ) 2022/2242 του Συμβουλίου].

([19]) Απόφαση (ΕΕ) 2023/2586.

([20]) ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/822(1)/oj.

([21]) ΕΕ L 109 της 26.4.2007, σ. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/249/oj.

2. **ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ**

2.1. **ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ 10ου ΕΤΑ

10ο ΕΤΑ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ: 31 Δεκεμβρίου 2023

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟ

(σε εκατ. EUR)

ΜΕΣΟ		ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΥΞΗΣΕΙΣ/ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΩΡΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	ΑΥΞΗΣΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟ 2023	Σημειώσεις	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΑΚΕ	***Συγχρηματοδότηση***	***0***	***202***			***202***
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	***21 326***	***(526)***	***(95)***		***20 705***
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΑΚΕ	**21 326**	**(324)**	**(95)**		**20 907**
ΥΧΕ	***Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών***	***0***	***240***	***(0)***		***239***
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΥΧΕ	**0**	**240**	**(0)**		**239**
	ΣΥΝΟΛΟ 10ου ΕΤΑ	**21 326**	**(84)**	**(96)**		**21 146**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ 11ου ΕΤΑ

11ο ΕΤΑ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ: 31 Δεκεμβρίου 2023

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟ

(σε εκατ. EUR)

ΜΕΣΟ		ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΥΞΗΣΕΙΣ/ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΩΡΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΝ 31ηΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ2022	ΑΥΞΗΣΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟ 2023	Σημειώσεις	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΑΚΕ	***Συγχρηματοδότηση***	***0***	***89***	***0***		***89***
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ	***0***	***1***			***1***
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	***30 060***	***(822)***	***(74)***		***29 164***
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΑΚΕ	**30 060**	**(732)**			**29 255**
ΥΧΕ	***Συγχρηματοδότηση***	***0***	***0***			***0***
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ	***0***	***0***			***0***
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	***0***	***355***	***(4)***		***351***
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΥΧΕ	**0**	**355**			**351**
	ΣΥΝΟΛΟ 11ου ΕΤΑ	30 060	(526)	71		29 605

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΑΚΕ + ΥΧΕ – 10ο ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΑΚΕ	**Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών**										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**12 297**	**12 288**	**(36)**	**100**	**12 264**	**(19)**	**100**	**12 199**	**37**	**99**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**1 965**	**1 962**	**(4)**	**100**	**1 961**	**(0)**	**100**	**1 960**	**1**	**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	**343**	**484**	0	**141**	**482**	**166**	**100**	**306**	**74**	**64**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**527**	**526**	**(0)**	**100**	**526**	0	**100**	**522**		**99**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	**3 612**	**3 596**	**(22)**	**100**	**3 572**	**23**	**99**	**3 384**	**60**	**95**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**1 948**	**1 792**	**(18)**	**92**	**1 768**	**(10)**	**99**	**1 692**	**(2)**	**96**
	Συγχρηματοδότηση										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**185**	**175**	**(3)**	**95**	**175**	**(0)**	**100**	**173**	**1**	**99**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**5**	**5**	**(0)**	**110**	**5**	**(0)**	**100**	**5**	**1**	**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	**12**	**11**		**91**	**11**		**100**	**11**		**100**

(σε εκατ. EUR)

		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 8ου/9ου ΕΤΑ	**14**									
ΥΧΕ	**Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών**										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**186**	**186**	0	**100**	**182**	**(1)**	**98**	**172**	**2**	**95**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**14**	**14**	0	**100**	**14**		**100**	**14**		**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**5**	**5**		**100**	**5**		**100**	**5**		**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**34**	**34**	0	**100**	**34**	**(0)**	**99**	**34**	**(0)**	**100**
	ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ + ΥΧΕ (ΣΥΜΠΕΡ. ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ) (Α + Β)	**21 146**	**21 078**	**(84)**	**100**	**20 999**	**158**	**100**	**20 477**	**175**	**98**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 11ο ΕΤΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΑΚΕ + ΥΧΕ – 11ο ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΑΚΕ	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**15 369**	**15 329**	**(92)**	**100**	**14 723**	**311**	**96**	**12 124**	**1 061**	**82**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**1 060**	**1 059**	**(0)**	**100**	**1 053**	**13**	**99**	**1 007**	**27**	**96**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	**112**	**112**	0	**100**	**112**	**91**	**100**	**41**	**37**	**36**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**1 072**	**1 066**	**(1)**	**99**	**1 062**	**(0)**	**100**	**958**	**48**	**90**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	**4 004**	**3 894**	**(13)**	**97**	**3 926**	**104**	**101**	**3 340**	**155**	**85**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**7 253**	**7 227**	**(59)**	**100**	**7 090**	**44**	**98**	**5 964**	**512**	**84**
	Συγχρηματοδότηση										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**46**	**45**	**(1)**	**99**	**45**	0	**100**	**40**	**14**	**89**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**4**	**4**		**100**	**4**	0	**100**	**4**	**3**	**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	**33**	**33**	0	**100**	**33**	**(0)**	**100**	**28**	**0**	**85**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**8**	**6**	0	**75**	**6**	0	**100**	**6**	**2**	**100**
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	Αποθεματικά										

(σε εκατ. EUR)

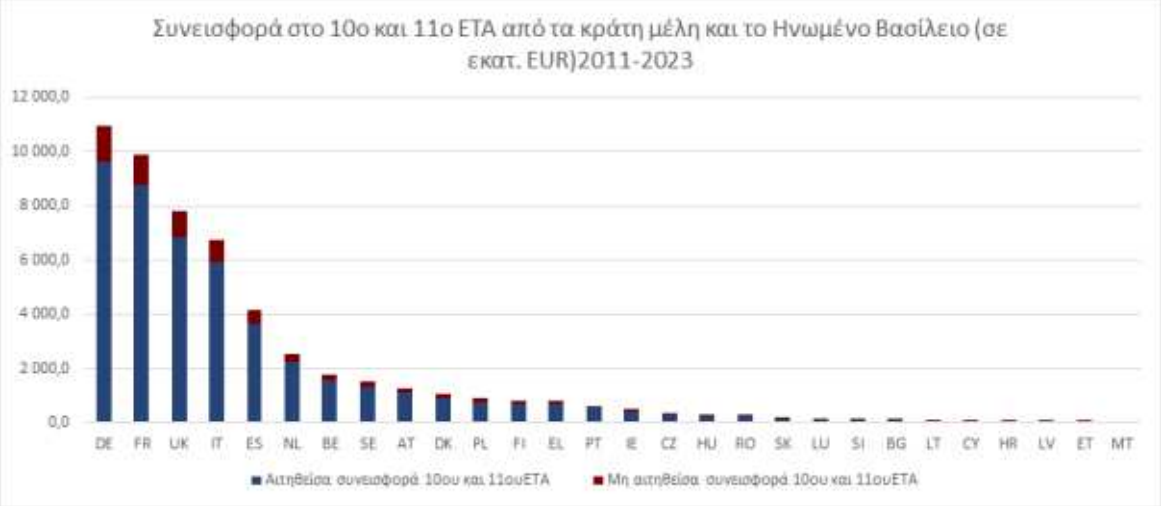
		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 10ου ΕΤΑ	**128**									
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 11ου ΕΤΑ	**167**									
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ										
	Αποθεματικά										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**1**	**1**		**52**	**1**		**100**	**1**		**100**
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**211**	**211**	**(0)**	**100**	**194**	**0**	**92**	**193**	**1**	**100**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β — ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	**12**	**12**	0	**100**	**12**	0	**100**	**12**	**0**	**99**
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ	**0**									
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	**8**	**7**	**(2)**	**79**	**6**	**(0)**	**96**	**6**	**1**	**94**
ΥΧΕ	**ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ**	**102**	**102**	0	**100**	**102**	0	**100**	**69**	**17**	**67**
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	Αποθεματικά										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 10ου ΕΤΑ	**15**									
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 11ου ΕΤΑ	**1**									
	ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ + ΥΧΕ (ΣΥΜΠΕΡ. ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ) (Α + Β)	**29 605**	**29 106**	**(168)**	**98**	**28 368**	**562**	**97**	**23 791**	**1 878**	**84**

2.2. **ΠΟΡΟΙ**

Φύση των πόρων

Οι βασικοί πόροι του ΕΤΑ είναι οι συνεισφορές των κρατών μελών. Τρεις φορές τον χρόνο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων καλούν τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν στο ΕΤΑ. Το ποσό των συνεισφορών που ζητούνται κάθε έτος αντικατοπτρίζει το ποσό των πληρωμών που θα πρέπει να καλύπτονται κατά τη διάρκεια του έτους.

Επισκόπηση των συνεισφορών ανά κράτος μέλος

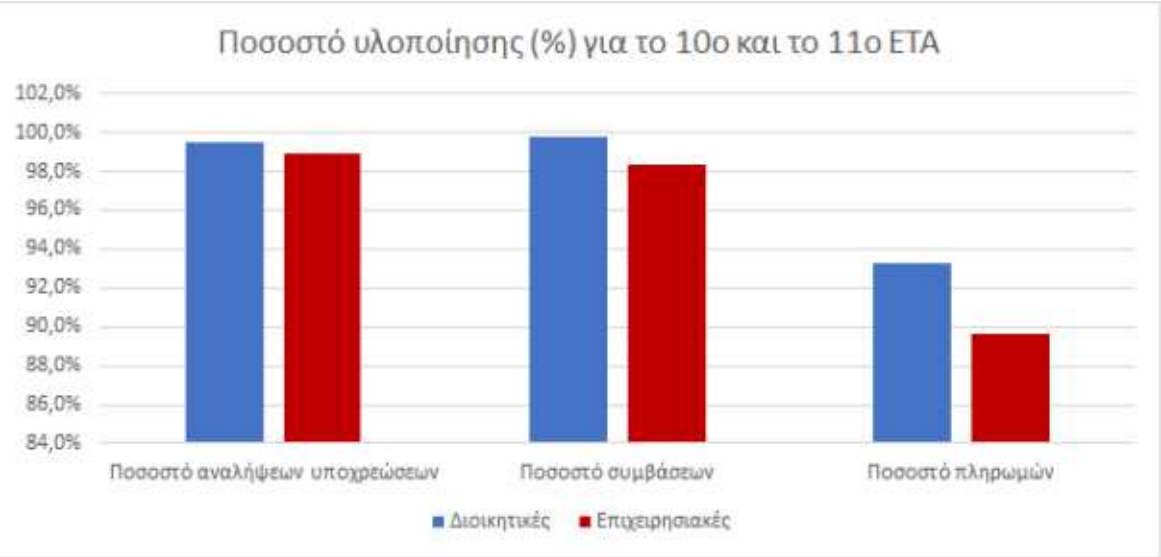
2.3. **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**

Είδη δαπανών

Το διαθέσιμο ποσό στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο αποτελείται από 3 % που χορηγείται στην Επιτροπή για τις δαπάνες στήριξης και 97 % που χορηγείται για την υλοποίηση των έργων του ΕΤΑ. Τα ποσά καθορίζονται από κάθε εσωτερική συμφωνία και μπορούν να αυξηθούν με εθελοντικές συνεισφορές και έσοδα που προέρχονται από πράξεις.

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά είδος δαπανών

	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
		ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
	(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ 10ου + 11ου ΕΤΑ	**1 620**	**1 612**	**(3)**	**99,5**	**1 608**	(1)	**99,8**	**1 499**	**53**	**93,2**
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ (Α + Β) 10ου + 11ου ΕΤΑ	**50 751**	**50 184**	**(252)**	**98,9**	**49 367**	720	**98,4**	**44 268**	**2 053**	**89,7**

Ποσοστό υλοποίησης (%) για το 10ο και το 11ο ΕΤΑ
102,0%
100,0%
98,0%
96,0%
94,0%
92,0%
90,0%
88,0%
86,0%
84,0%
Ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων
Ποσοστό συμβάσεων
Ποσοστό πληρωμών
Διοικητικές
Επιχειρησιακές

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά περιοχή και χώρα

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
ΑΚΕ	**Γενικό/διοικητικό κονδύλιο / τόκοι**	**1 624**	1 614	99	1 615	99	1 494	92
	Αποθεματικό / Μη διανεμηθέν ανά χώρα	**2 862**	2 553	89	2 553	89	2 553	89
	Όλες οι χώρες ΑΚΕ	**4 486**	**4 167**	**93**	**4 168**	**93**	**4 047**	**90**
	Ανγκόλα	**346**	346	100	344	99	300	87
	Μπενίν	**735**	732	100	720	98	679	92
	Μποτσουάνα	**129**	127	98	126	97	126	97
	Μπουρκίνα Φάσο	**1 302**	1 302	100	1 297	100	1 261	97
	Μπουρούντι	**569**	567	100	564	99	541	95
	Καμερούν	**521**	520	100	519	100	482	93
	Πράσινο Ακρωτήριο	**145**	145	100	144	100	144	100
	Κομόρες	**78**	77	99	76	98	72	92
	Κονγκό (Μπραζαβίλ)	**163**	163	100	159	98	139	85
	Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	**1 409**	1 407	100	1 371	97	1 219	87
	Ακτή Ελεφαντοστού	**705**	705	100	701	100	676	96
	Τζιμπουτί	**181**	181	100	178	98	156	86
	Ερυθραία	**215**	215	100	215	100	75	35
	Αιθιοπία	**1 604**	1 603	100	1 594	99	1 400	87
	Γκαμπόν	**33**	33	99	32	97	30	91
	Γκάμπια	**314**	303	96	301	96	277	88
	Γκάνα	**787**	786	100	782	99	726	92
	Γουινέα Μπισάου	**186**	186	100	185	100	175	94

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
	Γουινέα (Κόνακρι)	**502**	502	100	494	98	434	86
	Μαυρίκιος	**82**	82	100	82	100	82	100
	Κένυα	**863**	863	100	855	99	753	87
	Λεσότο	**250**	249	100	248	99	197	79
	Λιβερία	**488**	487	100	443	91	436	89
	Μαδαγασκάρη	**782**	782	100	730	93	591	76
	Μαλάουι	**1 020**	1 020	100	970	95	883	87
	Μαλί	**1 423**	1 421	100	1 414	99	1 230	86
	Μαυριτανία	**344**	344	100	341	99	321	93
	Μοζαμβίκη	**1 455**	1 448	100	1 391	96	1 124	77
	Ναμίμπια	**188**	188	100	178	95	169	90
	Νίγηρας	**1 275**	1 275	100	1 259	99	1 247	98
	Νιγηρία	**1 101**	1 100	100	1 097	100	1 025	93
	Ουγκάντα	**989**	989	100	983	99	834	84
	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	**610**	610	100	609	100	584	96
	Ρουάντα	**840**	840	100	831	99	816	97
	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	**56**	56	100	54	96	49	88
	Σενεγάλη	**663**	663	100	659	99	620	94
	Σεϋχέλλες	**23**	23	100	23	100	22	98
	Σιέρα Λεόνε	**662**	659	99	646	98	597	90
	Σομαλία	**900**	898	100	895	99	889	99
	Σουδάν	**298**	298	100	298	100	298	100

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
	Νότιο Σουδάν	**91**	91	100	91	100	91	100
	Εσουατίνι (Σουαζιλάνδη)	**125**	124	99	122	97	108	86
	Τανζανία	**1 172**	1 171	100	1 161	99	1 060	90
	Τσαντ	**936**	936	100	902	96	794	85
	Τόγκο	**377**	377	100	375	99	355	94
	Ζάμπια	**830**	830	100	784	94	648	78
	Ζιμπάμπουε	**469**	462	99	460	98	453	97
	*** Σύνολο Αφρικής**	**28 235**	28 185	100	27 703	98	25 192	89
	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	**15**	15	100	15	100	15	95
	Μπαρμπέιντος	**22**	22	99	22	99	21	94
	Μπελίζ	**42**	42	100	41	96	35	83
	Ντομίνικα	**41**	41	100	40	98	40	98
	Γρενάδα	**21**	21	100	21	100	20	98
	Γουιάνα	**79**	79	100	77	97	77	97
	Αϊτή	**1 009**	1 002	99	876	87	773	77
	Τζαμάικα	**236**	236	100	233	99	222	94
	Δομινικανή Δημοκρατία	**283**	281	99	280	99	278	98
	Αγία Λουκία	**32**	32	100	32	100	31	96
	Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	**8**	8	100	6	72	6	72
	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	**26**	26	100	26	99	22	84
	Σουρινάμ	**27**	27	100	27	99	26	96

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
	Τρίνιναντ και Τομπέιγκο	**29**	28	99	28	99	24	85
	*** Σύνολο Καραϊβικής**	**1 870**	1 861	100	1 724	92	1 590	85
	Φίτζι	**48**	48	100	48	99	48	98
	Νήσοι Κουκ	**5**	5	100	5	100	5	100
	Νήσοι Σολομώντος	**68**	68	100	68	100	61	90
	Κιριμπάτι	**42**	42	100	41	98	37	87
	Νήσοι Μάρσαλ	**17**	17	100	17	100	16	98
	Μικρονησία	**23**	23	100	22	97	16	68
	Ναούρου	**4**	4	98	4	98	4	98
	Νιούε	**3**	3	100	3	100	3	100
	Παλάου	**5**	5	100	4	70	4	68
	Παπούα-Νέα Γουινέα	**239**	239	100	233	97	202	84
	Δυτική Σαμόα	**67**	67	100	67	99	67	99
	Ανατολικό Τιμόρ	**174**	171	98	169	97	157	90
	Τόνγκα	**28**	28	100	28	100	28	100
	Τουβαλού	**13**	13	100	13	99	13	97
	Βανουάτου	**55**	55	100	54	99	49	90
	*** Σύνολο Ειρηνικού**	**793**	789	100	776	98	709	89
	Χορηγήσεις εντός ΑΚΕ	**8 097**	7 970	98	7 973	98	6 988	86
	PALOP	**60**	60	100	60	99	55	91
	Περιφέρεια Μεσημβρινής Αφρικής FED 10	**137**	135	99	135	99	132	96
	Περιφέρεια Κεντρικής Αφρικής	**558**	554	99	546	98	422	76

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
	Περιφέρεια Ανατολικής και Μεσημβρινής Αφρικής	**3 092**	3 066	99	2 973	96	2 383	77
	Περιφέρεια Δυτικής Αφρικής	**1 946**	1 943	100	1 917	99	1 613	83
	Περιφέρεια Καραϊβικής	**539**	538	100	526	98	397	74
ΑΚΕ	**Περιοχή Ειρηνικού**	**323**	321	99	299	93	224	69
	Αποθεματικό / Μη διανεμηθέν ανά περιφέρεια	**0**	0	0	0	0	0	0
	*** Σύνολο περιφερειακής συνεργασίας ΑΚΕ**	**14 752**	14 587	99	14 429	98	12 213	83
	ΑΚΕ	**50 137**	49 589	99	48 801	97	43 750	87
	Αποθεματικό / Μη διανεμηθέν ανά χώρα/έδαφος	**30**	12	39	11	38	11	36
	Όλες οι χώρες ΥΧΕ	**30**	12	39	11	38	11	36
	Ανγκουίλα	**28**	27	99	27	99	27	99
	Νήσοι Φόκλαντ	**10**	10	100	10	100	10	100
	Νήσοι Πίτκερν	**5**	5	100	5	100	5	100
ΥΧΕ	**Νήσοι Τερκς και Κάικος**	**32**	32	100	32	100	32	100
	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	**2**	2	100	2	98	2	93
	Μοντσεράτ	**33**	33	100	33	100	33	100
	Αγία Ελένη	**38**	38	100	38	100	38	100
	*** Σύνολο βρετανικών ΥΧΕ**	**147**	146	100	146	100	146	100
	Ολλανδικές Αντίλλες	**40**	40	100	23	56	20	51
	Ολλανδικές Αντίλλες – Μπονέρ	**4**	4	100	4	98	2	56
	Ολλανδικές Αντίλλες – Σάμπα	**3**	3	100	3	100	3	100

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10ο + 11ο ΕΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ 10ου και 11ου ΕΤΑ (εκατ. EUR)						
Σωρευτικά στοιχεία 2023		Πιστώσεις	Αποφάσεις	% πιστώσεων	Χορηγηθέντες πόροι	% πιστώσεων	Πληρωμές	% πιστώσεων
	Ολλανδικές Αντίλλες – Άγιος Ευστάθιος	**2**	2	100	2	100	2	100
	Αρούμπα	**21**	21	100	21	99	21	96
	Άγιος Μαρτίνος (Sint Maarten)	**14**	14	100	8	55	5	33
	*** Σύνολο ολλανδικών ΥΧΕ**	**85**	85	100	61	72	54	63
	Ουάλις και Φουτούνα	**39**	39	100	37	95	29	75
	Μαγιότ	**29**	29	100	29	100	29	100
	Νέα Καληδονία	**50**	50	100	50	100	50	100
	Γαλλική Πολυνησία	**51**	51	100	49	97	49	97
	Σεν Πιερ και Μικελόν	**47**	47	100	47	100	47	100
	*** Σύνολο γαλλικών ΥΧΕ**	**215**	215	100	212	98	204	95
	περιφέρεια	**137**	137	100	136	99	103	75
	*** Σύνολο περιφερειακής συνεργασίας ΥΧΕ**	**137**	137	100	136	99	103	75
	ΥΧΕ	**614**	595	97	566	92	517	84
ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ + ΥΧΕ		**50 751**	50 184	99	49 367	97	44 268	87

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ (κωδικοί τομέα της DAC) ([1])

(σε εκατ. EUR)

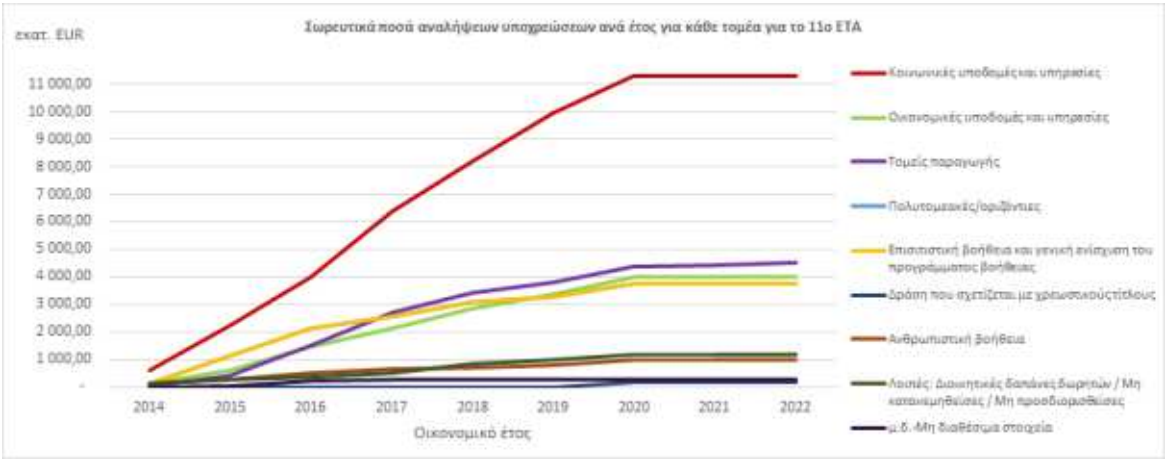
Τομέας	Αναλήψεις υποχρεώσεων	Συμβάσεις	Πληρωμές
Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες			
110-Εκπαίδευση	1 192,46	1 132,83	995,48
120-Υγεία	2 131,40	2 510,72	2 263,73
130-Πολιτικές/προγράμματα για τον πληθυσμό και αναπαραγωγική υγεία	352,44	50,31	35,95
140-Ύδρευση και αποχέτευση	788,50	848,83	547,53
150-Κυβέρνηση και κοινωνία των πολιτών	5 826,37	6 047,02	5 540,34
160-Λοιπές κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	996,71	1 385,46	1 611,09
Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες ΣΥΝΟΛΟ	11 287,88	11 975,17	10 994,13
Οικονομικές υποδομές και υπηρεσίες			
210-Μεταφορές και αποθήκευση	1 425,48	2 055,09	1 083,29
220-Επικοινωνίες	140,96	146,96	114,64
230-Ενέργεια	2 015,13	1 943,06	1 220,76
240-Τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	82,03	129,29	83,97
250-Επιχειρηματικές και άλλες υπηρεσίες	343,43	324,93	223,51
Οικονομικές υποδομές και υπηρεσίες ΣΥΝΟΛΟ	4 007,01	4 599,33	2 726,17
Τομείς παραγωγής			
310-Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	3 344,16	3 105,92	2 351,62
320-Βιομηχανία, ορυκτοί πόροι και εξορυκτικές δραστηριότητες, κατασκευές	641,59	492,66	297,21
330-Εμπόριο και τουρισμός	507,49	436,11	272,06
Τομείς παραγωγής ΣΥΝΟΛΟ	4 493,24	4 034,69	2 920,88
Πολυτομεακές/οριζόντιες			
410-Γενική προστασία του περιβάλλοντος	989,82	841,85	658,36
430-Άλλες πολυτομεακές	3 886,22	2 610,66	1 685,71
Πολυτομεακές/οριζόντιες ΣΥΝΟΛΟ	4 876,04	3 452,51	2 344,07
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας			
510-Γενική δημοσιονομική στήριξη	3 116,32	3 165,05	2 480,30
520-Αναπτυξιακή επισιτιστική βοήθεια	617,50	391,67	367,06
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας ΣΥΝΟΛΟ	3 733,82	3 556,73	2 847,36

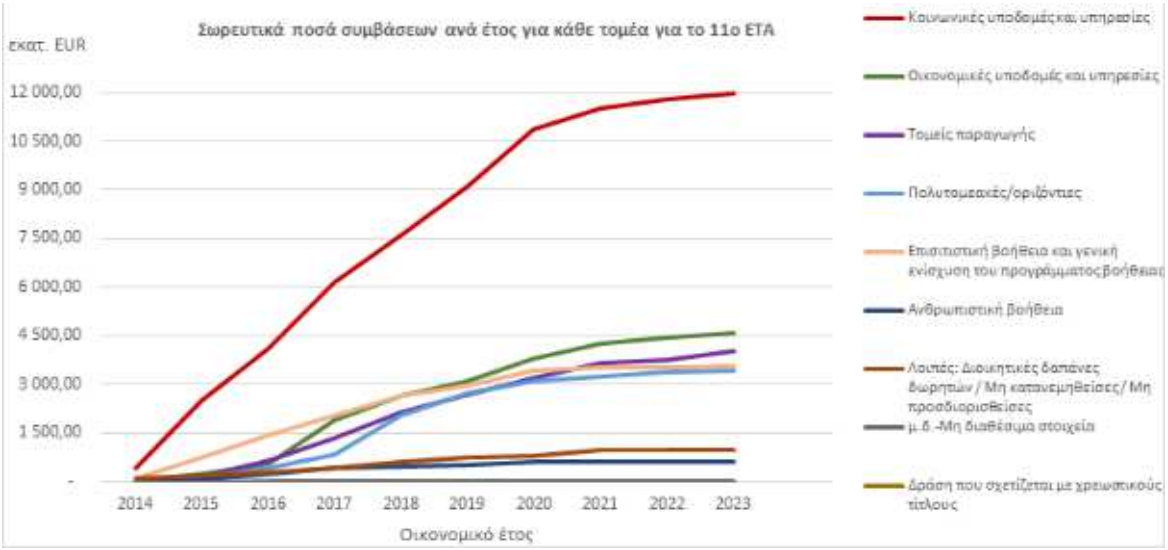
(σε εκατ. EUR)

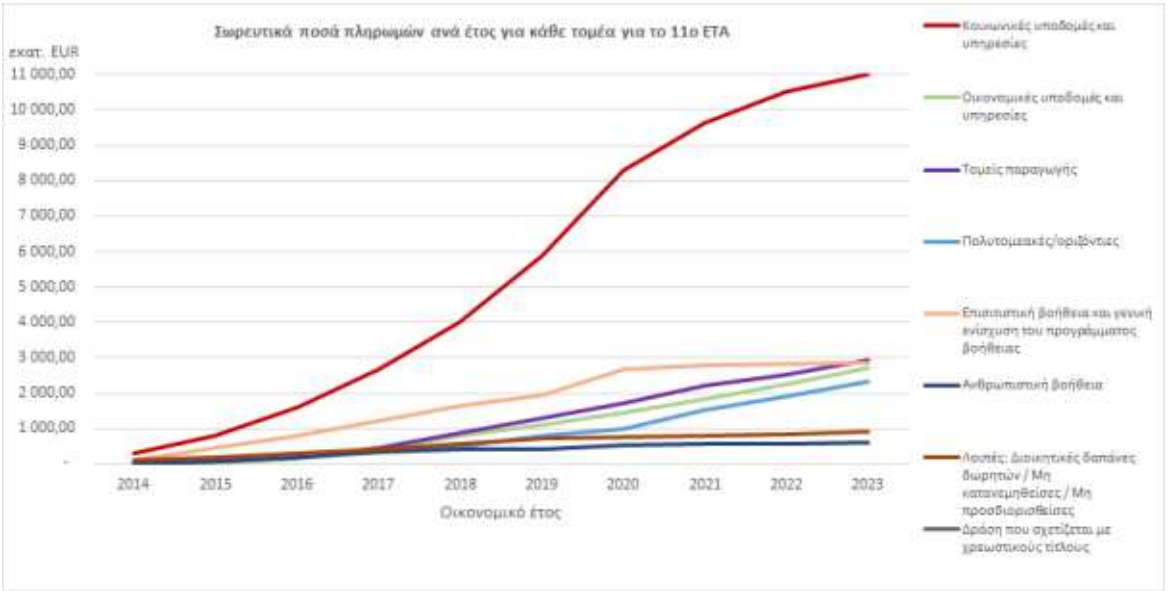
Τομέας	Αναλήψεις υποχρεώσεων	Συμβάσεις	Πληρωμές
Δράση που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους			
600-Δράση που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους	183,00	183,00	183,00
Δράση που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους ΣΥΝΟΛΟ	183,00	183,00	183,00
Ανθρωπιστική βοήθεια			
720-Αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης	746,19	452,54	451,93
730-Βοήθεια για ανασυγκρότηση και αποκατάσταση	137,83	65,05	42,29
740-Ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών	72,79	110,05	93,41
Ανθρωπιστική βοήθεια ΣΥΝΟΛΟ	956,81	627,64	587,63
Διοικητικές δαπάνες δωρητών / Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες			
910-Διοικητικές δαπάνες δωρητών	995,52	948,63	857,45
998-Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες	183,74	56,05	38,45
μ.δ.-Μη διαθέσιμα στοιχεία	260,50	1,64	1,21
Διοικητικές δαπάνες δωρητών / Μη κατανεμηθείσες /Μη προσδιορισθείσες ΣΥΝΟΛΟ	1 439,76	1 006,32	897,11
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ 11ου ΕΤΑ	**30 977,56**	**29 435,38**	**23 500,34**

([1]) Ακαθάριστα ποσά (δηλαδή εξαιρουμένων των αποδεσμεύσεων και των ενταλμάτων είσπραξης).
Τα ποσά στις στήλες «Αναλήψεις υποχρεώσεων», «Συμβάσεις», «Πληρωμές» είναι σταθμισμένα ανά χρώμα.

Εξέλιξη του σωρευτικού ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ

3. **ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ**

Ακυρωθείσες πιστώσεις

Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ακυρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Η ακύρωση περιλαμβάνει την πλήρη ή εν μέρει ακύρωση της έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και/ή κάλυψης υποχρεώσεων όπως αντιπροσωπεύονται από μια πίστωση.

Για τις κοινές επιχειρήσεις (και το ΕΙΤ), όπως ορίζεται στους δημοσιονομικούς τους κανόνες, τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στην πρόβλεψη εσόδων και δαπανών έως και τα επόμενα τρία οικονομικά έτη (ο λεγόμενος κανόνας «N+3»). Ως εκ τούτου, οι ακυρωθείσες πιστώσεις για τις κοινές επιχειρήσεις μπορούν να ενεργοποιηθούν εκ νέου έως το οικονομικό έτος «N+3».

Ακύρωση πιστώσεων

Οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους και δεν μπορούν να μεταφερθούν ακυρώνονται.

Αποδέσμευση

Πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει την κράτηση πιστώσεων που πραγματοποιήθηκε προγενέστερα με δημοσιονομική δέσμευση.

Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Η διαφορά μεταξύ των εισπραχθέντων εσόδων και των καταβληθέντων ποσών, συμπεριλαμβανομένων προσαρμογών για μεταφορές στο επόμενο οικονομικό έτος, ακυρώσεις και συναλλαγματικές διαφορές.

Για τους οργανισμούς, το ποσό που προκύπτει θα πρέπει να επιστρέφεται στην αρχή χρηματοδότησης.

Βεβαιωθείσες απαιτήσεις

Δικαίωμα είσπραξης εισοδήματος από οφειλέτη όπως αναγνωρίζεται μέσω της έκδοσης εντάλματος είσπραξης.

Δαπάνες

Όρος που χρησιμοποιείται για την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο δαπανάται ο προϋπολογισμός από όλα τα είδη πηγών χρηματοδότησης.

Δημοσιονομική δέσμευση

Πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης κρατά στον προϋπολογισμό τις απαραίτητες πιστώσεις για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικών δεσμεύσεων.

Διαχωριζόμενες πιστώσεις

Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση πολυετών πράξεων· καλύπτουν, για το τρέχον οικονομικό έτος, το συνολικό κόστος των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται για πράξεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη.

Διοικητικές πιστώσεις

Οι πιστώσεις καλύπτουν τις δαπάνες λειτουργίας των οντοτήτων (προσωπικό, κτίρια, εξοπλισμός γραφείου).

Διορθωτικός προϋπολογισμός

Απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την τροποποίηση (αύξηση, μείωση, μεταφορά) πτυχών του εγκριθέντος προϋπολογισμού του ιδίου έτους.

Εγκριθείς προϋπολογισμός

Το σχέδιο προϋπολογισμού μετατρέπεται σε εγκριθέντα προϋπολογισμό μόλις εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων [ή υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ), από τον γαλλικό όρο «reste à liquider» (RAL)] ορίζονται ως το ποσό των πιστώσεων για τις οποίες έχει αναληφθεί υποχρέωση αλλά οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταβληθεί. Προκύπτουν άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Ανάλωση του προϋπολογισμού μέσω πράξεων δαπανών και εσόδων.

Επιχειρησιακές πιστώσεις

Οι επιχειρησιακές πιστώσεις χρηματοδοτούν τις διάφορες πολιτικές, κυρίως υπό μορφή επιχορηγήσεων ή δημόσιων συμβάσεων.

Επιχορηγήσεις

Άμεσες χρηματοδοτικές συνεισφορές από τον προϋπολογισμό σε τρίτους δικαιούχους που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οι οποίες εξυπηρετούν τις πολιτικές της Ένωσης.

Έσοδα για ειδικό προορισμό

Έσοδα ειδικά για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών.

Θέση του προϋπολογισμού / Γραμμή του προϋπολογισμού / Δημοσιονομική θέση:

Τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται στη δομή του προϋπολογισμού σύμφωνα με μια δεσμευτική ονοματολογία, η οποία αντικατοπτρίζει τη φύση και τον σκοπό κάθε στοιχείου, όπως επιβάλλεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι επιμέρους επικεφαλίδες (τίτλος, κεφάλαιο, άρθρο ή θέση) παρέχουν επίσημη περιγραφή της ονοματολογίας.

Μεταφορά μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού

Οι μεταφορές μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού υποδηλώνουν τη μετατόπιση πιστώσεων από μία γραμμή του προϋπολογισμού σε μία άλλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, συνιστούν εξαίρεση από τη δημοσιονομική αρχή της ειδικότητας.

Μεταφορά πιστώσεων

Εξαίρεση από την αρχή της ετήσιας διάρκειας υπό την έννοια ότι πιστώσεις που δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιηθούν εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους δύνανται, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να μεταφερθούν κατ' εξαίρεση για χρήση κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους.

Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

Πιστώσεις που ανταποκρίνονται στις ετήσιες ανάγκες και, ως εκ τούτου, πρέπει να δεσμευτούν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Μόνο τα ποσά που είναι επιλέξιμα για αυτόματη μεταφορά μπορούν να εκταμιευθούν το επόμενο έτος. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, δηλαδή δεν έχουν δεσμευτεί, έως το τέλος του έτους, ακυρώνονται (εκτός εάν εγκριθεί, κατ' εξαίρεση, μη αυτόματη μεταφορά με απόφαση της Επιτροπής). Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις ισχύουν για τις διοικητικές δαπάνες και οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ισούνται με τις πιστώσεις πληρωμών.

Νομική βάση / βασική πράξη

Η νομική πράξη που εκδίδεται από τη νομοθετική αρχή (κατά κανόνα, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) για τον καθορισμό του στόχου ενός προγράμματος δαπανών της Ένωσης, τον σκοπό των πιστώσεων, τους κανόνες παρέμβασης, την ημερομηνία λήξης και τους σχετικούς δημοσιονομικούς κανόνες που θα χρησιμεύσουν ως νομική βάση για την εκτέλεση του προγράμματος δαπανών.

Νομική δέσμευση

Η νομική πράξη με την οποία ο διατάκτης αναλαμβάνει μια υποχρέωση έναντι τρίτων, η οποία συνεπάγεται επιβάρυνση του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Κοινές μορφές νομικών δεσμεύσεων είναι οι συμβάσεις στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων, συμφωνιών επιχορήγησης και αποφάσεων επιχορήγησης.

Οικονομικό αποτέλεσμα

Ο αντίκτυπος που έχουν στον ισολογισμό οι δαπάνες και τα έσοδα βάσει των κανόνων της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση.

Πιστώσεις

Χρηματοδότηση προϋπολογισμού.

Στον προϋπολογισμό προβλέπονται τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων (νομικές δεσμεύσεις για την παροχή χρηματοδότησης) όσο και οι πληρωμές (μετρητά ή τραπεζικά εμβάσματα στους δικαιούχους). Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών συχνά διαφέρουν —διαχωριζόμενες πιστώσεις— επειδή για τα πολυετή προγράμματα και έργα οι υποχρεώσεις συνήθως αναλαμβάνονται πλήρως εντός του έτους κατά το οποίο αποφασίζονται, ενώ οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε περισσότερα έτη, παράλληλα με την πρόοδο της υλοποίησης των προγραμμάτων και των έργων.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων

Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καλύπτουν τη συνολική αξία των νομικών υποχρεώσεων (συμβάσεις, συμφωνίες ή αποφάσεις επιχορήγησης) που μπορούν να αναληφθούν κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Πιστώσεις πληρωμών

Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν δαπάνες κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και προκύπτουν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το τρέχον έτος και/ή σε προηγούμενα έτη.

Πλεόνασμα

Θετική διαφορά μεταξύ εσόδων και δαπανών, η οποία πρέπει να επιστραφεί στην αρχή χρηματοδότησης. Βλ. Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Συναλλαγματική διαφορά

Η διαφορά που προκύπτει από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που εφαρμόζονται στις συναλλαγές που αφορούν χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ ή από την αναπροσαρμογή στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία των λογαριασμών.

Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)

Ποσό που απομένει να καταβληθεί για δημοσιονομική δέσμευση σε μια δεδομένη στιγμή. Βλ. Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ — ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΉ ΔΙΕΥΚΌΛΥΝΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΈΣ ΚΑΤΑΣΤΆΣΕΙΣ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΊΟΥ 2023

1) Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή
2) Κατάσταση οικονομικής θέσης
3) Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων
4) Κατάσταση μεταβολών όσον αφορά τους πόρους χρηματοδοτών
5) Κατάσταση ταμειακών ροών
6) Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΊΟΥ 2023

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	31.12.2023	31.12.2022
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	5	1 376 824	1 451 970
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	9/16	85 321	85 321
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	10	—	73 003
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6	55 765	75 852
Δάνεια και προκαταβολές	7	1 683 312	1 849 786
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	8	820 713	797 341
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	11	616	950
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		**4 022 551**	**4 334 223**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ			
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Προεισπραχθέντα έσοδα	12	48 515	52 417
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	13	19 038	16 583
Οφειλές έναντι τρίτων	14	427 828	190 927
Άλλα στοιχεία παθητικού	15	3 338	2 419
Σύνολο παθητικού		**498 719**	**262 346**
Πόροι χρηματοδοτών	16/17	**3 523 832**	**4 071 877**
Σύνολο υποχρεώσεων και πόρων χρηματοδοτών		**4 022 551**	**4 334 223**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΆΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΏΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΈΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Τόκοι και συναφή έσοδα (*)	19	148 336	93 786
Τόκοι και συναφή έξοδα	19	—	– 5 479
Καθαρά έσοδα από τόκους και συναφή έσοδα		**148 336**	**88 307**
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	20	25	511
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	20	- 62	– 761
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		**- 37**	**- 250**

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Μεταβολή εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	6	– 20 087	94 680
Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	21	– 8 457	24 432
Καθαρό αποτέλεσμα από δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	7	– 8 932	– 3 080
Καθαρό συναλλαγματικό αποτέλεσμα	22	– 67 885	– 140 104
Καθαρό αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων		**– 105 361**	**– 24 072**
Μεταβολή απομείωσης επί δανείων και προκαταβολών, καθαρή από αντιλογισμούς	7.2	9 055	8 562
Μεταβολή προβλέψεων για δανειακές δεσμεύσεις, καθαρή από αντιλογισμούς	13	– 2 470	20
Γενικά διοικητικά έξοδα	23	– 29 655	– 33 628
Κέρδη χρήσης		**19 868**	**38 939**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα (κέρδη) χρήσης		**19 868**	**38 939**

(*) (1) Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, στους τόκους και στα παρεμφερή έσοδα περιλαμβάνονται 118,5 εκατ. EUR (2022: 85,8 εκατ. EUR) τα οποία υπολογίζονται επί των στοιχείων ενεργητικού που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΊΟΥ 2023

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Αιτηθείσα συνεισφορά	Καταβληθείσες συνεισφορές	Παρακρατηθέντα κέρδη	Σύνολο
Την 1η Ιανουαρίου 2023		**3 701 695**	—	**370 182**	**4 071 877**
Αιτηθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	16	20 000	—	—	**20 000**
Καταβληθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	17	—	– 587 913	—	**– 587 913**
Κέρδη του οικονομικού έτους 2023		—	—	19 868	**19 868**
Μεταβολές στους πόρους χρηματοδοτών		**20 000**	**– 587 913**	**19 868**	**– 548 045**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2023		**3 721 695**	**– 587 913**	**390 050**	**3 523 832**

		Αιτηθείσα συνεισφορά	Καταβληθεί-σες συνεισφορές	Παρακρατη-θέντα κέρδη	Σύνολο
Την 1η Ιανουαρίου 2022		**3 471 695**	—	**331 243**	**3 802 938**
Αιτηθείσα συνεισφορά από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους		230 000	—	—	**230 000**
Κέρδη του οικονομικού έτους 2022		—	—	38 939	**38 939**
Μεταβολές στους πόρους χρηματοδοτών		**230 000**	—	**38 939**	**268 939**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022		**3 701 695**	—	**370 182**	**4 071 877**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη χρήσης		**19 868**	**38 939**
Προσαρμογές που πραγματοποιήθηκαν για:			
Καθαρό αποτέλεσμα στην εύλογη αξία μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	8	15 142	– 9 271
Μεταβολή απομείωσης επί δανείων και προκαταβολών, καθαρή από αντιλογισμούς	7,2	– 9 055	– 8 562
Καθαρό αποτέλεσμα από δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	7	8 932	3 080
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους και αποσβεσμένο κόστος από δάνεια και προκαταβολές		708	2 291
Καθαρή μεταβολή προβλέψεων για δανειακές δεσμεύσεις, καθαρή από αντιλογισμούς		2 455	– 19
Μεταβολές εύλογης αξίας παραγώγων		20 087	– 94 680
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους και αποσβεσμένο κόστος από ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	10	– 248	321
Μεταβολή προεισπραχθέντων εσόδων		– 3 902	3 985
Αποτελέσματα συναλλαγματικής ισοτιμίας σε δάνεια	7,1	86 765	– 53 747
Αποτελέσματα μεταβολών συναλλαγματικής ισοτιμίας σε μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	8	30 026	– 25 463
Αποτελέσματα μεταβολών συναλλαγματικής ισοτιμίας σε καταθέσεις μετρητών		– 8 031	– 12 006
Κέρδη / (Ζημίες) από λειτουργικές δραστηριότητες πριν από τις μεταβολές του ενεργητικού και του παθητικού λειτουργίας		**162 747**	**– 155 132**
Εκταμιεύσεις δανείων	7	– 207 237	– 260 493
Αποπληρωμή δανείων	7	288 155	458 381

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Μεταβολή δεδουλευμένων τόκων επί ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	5	4 039	1 822
Απόκτηση ταμειακών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	10	– 348 523	- 920 290
Ληκτότητες ταμειακών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	10	421 278	847 608
Αύξηση σε μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	8	– 101 100	– 139 935
Καθαρά έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης		39 246	90 219
Μείωση άλλων στοιχείων ενεργητικού		334	136
Αύξηση άλλων στοιχείων παθητικού		919	86
Αύξηση/(Μείωση) των καταβλητέων ποσών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων		33 951	– 58 093
Καθαρές ταμειακές ροές (που χρησιμοποιήθηκαν σε) / από λειτουργικές δραστηριότητες		**293 809**	**– 135 691**
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Εισπραχθείσες συνεισφορές από κράτη μέλη		79 710	238 450
Εισπραχθέντα ποσά από τα κράτη μέλη σε σχέση με επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια		220 290	61 450
Καταβληθέντα ποσά για λογαριασμό κρατών μελών σε σχέση με επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια		– 77 050	– 60 619
Καταβληθείσες συνεισφορές για λογαριασμό κρατών μελών	17	– 587 913	—
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**– 364 963**	**239 281**
Καθαρή αύξηση ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους		**– 71 154**	**103 590**
Συνοπτική κατάσταση των ταμειακών ροών:			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους		**1 450 589**	**1 359 005**
Καθαρές ταμειακές ροές (που χρησιμοποιήθηκαν σε) / από:			
Λειτουργικές δραστηριότητες		293 809	– 135 691
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		– 364 963	239 281
Αποτελέσματα των συναλλαγματικών μεταβολών όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους		– 8 031	– 12 006
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους		**1 371 404**	**1 450 589**
Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους συνίστανται σε:			
Μετρητά	5	146 494	328 079
Προθεσμιακές καταθέσεις (εξαιρουμένων των δεδουλευμένων τόκων)	5	625 403	963 004
Εμπορικά χρεόγραφα	5	599 507	159 506
		1 371 404	**1 450 589**

Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων την 31η Δεκεμβρίου 2023

1. **Γενικές πληροφορίες**

Η Επενδυτική Διευκόλυνση (στο εξής: Διευκόλυνση) θεσπίστηκε βάσει της συμφωνίας του Κοτονού (στο εξής: συμφωνία) για τη συνεργασία και την αναπτυξιακή βοήθεια η οποία υπογράφηκε την 23η Ιουνίου 2000 μεταξύ της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (στο εξής: χώρες ΑΚΕ), αφενός, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου, αναθεωρήθηκε την 25η Ιουνίου 2005 και την 22α Ιουνίου 2010.

Η Διευκόλυνση δεν είναι χωριστή νομική οντότητα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ ή Τράπεζα) διαχειρίζεται τις συνεισφορές για λογαριασμό των κρατών μελών (στο εξής: δωρητές) σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας και ενεργεί ως διαχειριστής της Διευκόλυνσης.

Βάσει της συμφωνίας, προβλέπεται χρηματοδότηση από τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών της ΕΕ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεισφέρουν με τα ποσά που χορηγούνται για τη χρηματοδότηση της Επενδυτικής Διευκόλυνσης και με επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση των επιδοτήσεων επιτοκίου, όπως προβλέπεται βάσει των πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων (πρώτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2000-2007 και αναφέρεται ως το 9ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), δεύτερο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2008-2013 και αναφέρεται ως το 10ο ΕΤΑ και τρίτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2014-2020 και αναφέρεται ως το 11ο ΕΤΑ). Στην ΕΤΕπ έχει ανατεθεί η διαχείριση:

i) της Διευκόλυνσης, δηλαδή ενός ανανεώσιμου επιχειρηματικού κεφαλαίου ύψους 3 685,5 εκατ. EUR με σκοπό τη στήριξη επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα σε χώρες ΑΚΕ, εκ των οποίων 48,5 εκατ. EUR χορηγούνται σε Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (στο εξής: χώρες ΥΧΕ),

ii) επιχορηγήσεων για τη χρηματοδότηση επιδοτήσεων επιτοκίου μέγιστης αξίας 1 220,85 εκατ. EUR για χώρες ΑΚΕ και 8,5 εκατ. EUR για χώρες ΥΧΕ. Ποσοστό μέχρι 15 % αυτών των επιδοτήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση τεχνικής βοήθειας κατά την εκτέλεση των εκάστοτε έργων.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2020 το Συμβούλιο αποφάσισε την παράταση της περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων για την Επενδυτική Διευκόλυνση κατά τουλάχιστον έξι μήνες. Μετά την παράταση, η Τράπεζα ενέκρινε πράξεις σύμφωνα με την εντολή της έως τις 30 Ιουνίου 2021 [απόφαση (ΕΕ) 2020/2233 του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη δέσμευση των κεφαλαίων που απορρέουν από επανεισροές στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου ΕΤΑ ([22])].

Η ΕΕ και οι χώρες ΑΚΕ συμφώνησαν να τροποποιήσουν την απόφαση σχετικά με μεταβατικά μέτρα προκειμένου να παραταθεί η εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ–ΕΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ή έως την έναρξη ισχύος της νέας συμφωνίας ή έως την προσωρινή εφαρμογή της νέας συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και των χωρών ΑΚΕ, αναλόγως ποιο θα συμβεί πρώτο (απόφαση αριθ. 2/2019 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ–ΕΕ για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ–ΕΕ που τροποποιήθηκε ακολούθως με την απόφαση αριθ. 3/2021 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ–ΕΕ της 26ης Νοεμβρίου 2021, την απόφαση αριθ. 970/2022 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ–ΕΕ της 16ης Ιουνίου 2022 και την απόφαση αριθ. 2/2023 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ–ΕΕ της 25ης Οκτωβρίου 2023).

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν βάσει συνέχειας της δράσης, κάτι που προϋποθέτει ότι η Διευκόλυνση θα είναι σε θέση να καλύψει όλα τα οφειλόμενα ποσά στο πλαίσιο κάθε πράξης για το άμεσο μέλλον. Δεν καθορίζεται η διάρκεια της Διευκόλυνσης. Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του 11ου ΕΤΑ παραμένει σε ισχύ (σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 αυτής) για όσο διάστημα χρειάζεται για την πλήρη εκτέλεση όλων των ενεργειών που χρηματοδοτούνται βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ–ΕΕ, της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ–ΕΕ και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Ο κανονισμός NDICI — Global Europe, ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 14 Ιουνίου 2021 [κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([23]), της 9ης Ιουνίου 2021], παρέχει την κύρια νομική βάση για τη συνδρομή της ΕΕ εκτός της ΕΕ κατά την περίοδο 2021-2027 και τη διακυβέρνηση της νέας θεσμικής εντολής της Τράπεζας για πράξεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής ΑΚΕ. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει την ενσωμάτωση του τρέχοντος ΕΤΑ, το οποίο είναι εκτός προϋπολογισμού, στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο κανονισμός NDICI παρέχει τη νομική βάση για την ανάθεση μελλοντικών εντολών της ΕΕ από την Επιτροπή στην ΕΤΕπ για τη δραστηριότητά της εκτός ΕΕ. Θα παρέχει επίσης το πλαίσιο των εξωτερικών επενδύσεων για τη συνεργασία της Ένωσης με ιδρύματα-εταίρους μέσω επιχορηγήσεων ή εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

([22]) ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 188, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2233/oj.

([23]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Στο μέλλον, οι επανεισροές από την Επενδυτική Διευκόλυνση θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του NDICI με τον συνδυασμό ενός ειδικού σκέλους του ιδιωτικού τομέα ΑΚΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ+) και ενός καταπιστευματικού ταμείου. Στις 15 Φεβρουαρίου 2023 υπογράφηκε συμφωνία μεταφοράς μεταξύ της ΕΤΕπ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: συμφωνία μεταφοράς). Σκοπός της συμφωνίας αυτής είναι η μεταφορά των κεφαλαίων που προέρχονται από επανεισροές, στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης, όπως καθίστανται διαθέσιμα, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2020/2233 (στο εξής: επανεισροές στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ) και την απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου ([24]) (στο εξής: «επανεισροές από το Επενδυτικό Μέσο ΥΧΕ» και, από κοινού με τις επανεισροές στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης, «επανεισροές»). Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείωση 2.4.6 και σημείωση 17.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Κατόπιν πρότασης της Διευθύνουσας Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις οικονομικές καταστάσεις, στις 21 Μαρτίου 2024, και επέτρεψε την υποβολή τους για έγκριση στο Συμβούλιο των Διοικητών μέχρι τις 26 Απριλίου 2024.

2. **Σημαντικές λογιστικές πολιτικές**

2.1. ***Βάσεις για την κατάρτιση των καταστάσεων — Δήλωση συμμόρφωσης***

Οι οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2023 περιλαμβάνουν την κατάσταση οικονομικής θέσης, την κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, την κατάσταση μεταβολών όσον αφορά τους πόρους χρηματοδοτών, την κατάσταση ταμειακών ροών και τις σημειώσεις.

2.2. ***Σημαντικές αποφάσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις λογιστικού χαρακτήρα***

Για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται να γίνονται εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες επηρεάζουν τα έσοδα, τα έξοδα, τα στοιχεία ενεργητικού, τα στοιχεία παθητικού και τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναφέρονται. Η χρήση διαθέσιμων πληροφοριών και η εφαρμογή κριτικού πνεύματος είναι στοιχεία συνυφασμένα με τη διατύπωση εκτιμήσεων. Τα πραγματικά αποτελέσματα στο μέλλον μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές και οι διαφορές ενδέχεται να είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις και οι υποκείμενες παραδοχές επανεξετάζονται σε διαρκή βάση. Οι εκτιμήσεις των αναθεωρήσεων αναγνωρίζονται μελλοντικά.

Η εφαρμογή κριτικού πνεύματος και εκτιμήσεων απαιτείται κυρίως στους ακόλουθους τομείς:

— **Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων**

Όταν η εύλογη αξία των χρηματοδοτικών μέσων που εγγράφονται στον ισολογισμό δεν μπορεί να προκύψει από ενεργές αγορές, καθορίζεται με βάση διάφορες τεχνικές αποτίμησης που συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση μαθηματικών τύπων. Τα δεδομένα των υποδειγμάτων αυτών προέρχονται, στο μέτρο του δυνατού, από παρατηρήσιμες αγορές. Ωστόσο, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί έναν βαθμό εκτίμησης. Οι αποτιμήσεις ταξινομούνται σε διάφορα επίπεδα της κλίμακας ιεράρχησης της εύλογης αξίας με βάση τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιγράφονται και παρουσιάζονται στις σημειώσεις 2.4.2 και 4.

— **Ζημίες απομείωσης από δάνεια και προκαταβολές**

Η μέτρηση βάσει αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών προϋποθέτει τη λήψη σημαντικών αποφάσεων από τη διοίκηση και, κυρίως, την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση, την ενσωμάτωση μελλοντοστραφών πληροφοριών και την περαιτέρω εκτίμηση του ποσού και της χρονικής στιγμής των μελλοντικών ταμειακών ροών και των αξιών των εξασφαλίσεων κατά τον καθορισμό των ζημιών απομείωσης. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε σειρά από παράγοντες που μπορεί να επιφέρουν σημαντικές μεταβολές της χρονικής στιγμής και του ποσού των προβλέψεων για πιστωτικές ζημίες προς αναγνώριση (σημείωση 2.4.2). Οι σχετικές παραδοχές σχετικά με τις επιπτώσεις στην απομείωση που προκύπτουν από το γενικό πλαίσιο αβεβαιότητας και οι αναταράξεις που προέκυψαν το 2022 και συνεχίστηκαν το 2023 περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 2.4.2.2 και στη σημείωση 3.2.3.7.

([24]) Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου της 5ης Οκτωβρίου 2021 για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

— **Αποτίμηση μη εισηγμένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου**

Η αποτίμηση μη εισηγμένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου βασίζεται κανονικά σε ένα από τα παρακάτω στοιχεία:

— σε πρόσφατες συναλλαγές σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς,

— στην τρέχουσα εύλογη αξία άλλων μέσων που στην ουσία είναι τα ίδια,

— σε αναμενόμενες ταμειακές ροές που προεξοφλούνται στις τρέχουσες τιμές για στοιχεία με ανάλογες προθεσμίες και παρόμοια χαρακτηριστικά κινδύνου,

— σε μέθοδο προσαρμογής της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού, ή

— σε άλλα υποδείγματα αποτίμησης.

Ο προσδιορισμός των ταμειακών ροών και των συντελεστών προεξόφλησης όσον αφορά μη εισηγμένες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εκτιμήσεις. Η Διευκόλυνση διορθώνει τις τεχνικές αποτίμησης σε τακτά χρονικά διαστήματα και ελέγχει την εγκυρότητά τους είτε με βάση την τιμή παρατηρήσιμων τρεχουσών συναλλαγών της αγοράς που αφορούν το ίδιο μέσο είτε με βάση οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

— **Ενοποίηση οντοτήτων στις οποίες η Διευκόλυνση έχει συμφέροντα**

Η ΕΤΕπ αποφάνθηκε ότι καμία από τις οντότητες στις οποίες έχει συμφέροντα δεν ελέγχονται από την ίδια. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε όλες αυτές τις οντότητες, ο ομόρρυθμος εταίρος ή ο διαχειριστής του ταμείου ή το διοικητικό συμβούλιο έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων και των υποθέσεων της εταιρικής σχέσης και είναι αρμόδιοι και εξουσιοδοτημένοι να προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την εκτέλεση των σκοπών και των στόχων της εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές επενδύσεων και πολιτικής.

2.3. ***Μεταβολές των λογιστικών προτύπων***

Εκτός από τις κατωτέρω μεταβολές, η Διευκόλυνση εφαρμόζει συστηματικά τις λογιστικές μεθόδους που ορίζονται στη σημείωση 2.4 για όλες τις περιόδους που αναφέρονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις. Η Διευκόλυνση έχει υιοθετήσει τα ακόλουθα νέα πρότυπα και τις ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων.

Νέα και τροποποιημένα πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τη Διευκόλυνση

Τα ακόλουθα νέα πρότυπα και οι ακόλουθες τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων άρχισαν να ισχύουν για τις οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης από την 1η Ιανουαρίου 2023:

— Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και δήλωση πρακτικής ΔΠΧΑ 2: Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών·

— Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη: Ορισμός λογιστικών εκτιμήσεων.

Οι τροποποιήσεις που αναφέρονται παραπάνω δεν είχαν καμία επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν σε προηγούμενες περιόδους και δεν αναμένεται να επηρεάσουν ουσιαστικά την τρέχουσα ή μελλοντική περίοδο.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμα από τη Διευκόλυνση

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, είχαν εκδοθεί οι ακόλουθες τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, αλλά δεν ήταν υποχρεωτικές για τις ετήσιες περιόδους αναφοράς που έληγαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023:

Τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων που εγκρίθηκαν από την ΕΕ και ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2024 ή μετά την ημερομηνία αυτή:

Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων: Ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με ρήτρες.

Τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων που δεν έχουν εγκριθεί ακόμα από την ΕΕ:

— Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 7 Κατάσταση των ταμειακών ροών και του ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά μέσα: Χρηματοδοτικές ρυθμίσεις προμηθευτών·

— Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 21 Οι επιδράσεις μεταβολών των τιμών συναλλάγματος: Έλλειψη ανταλλαξιμότητας·

— Τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και του ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες: Πώληση ή εισφορά στοιχείων ενεργητικού μεταξύ επενδυτή και της συγγενούς επιχείρησης ή κοινοπραξίας του.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, κανένα από τα προαναφερθέντα πρότυπα ή τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων δεν έχει υιοθετηθεί πρώιμα από τη Διευκόλυνση και δεν έχουν εκδοθεί διερμηνείες που να ισχύουν και να πρέπει να ληφθούν υπόψη από τη Διευκόλυνση σε οποιαδήποτε από τις δύο ημερομηνίες του ισολογισμού. Η διοίκηση αναμένει ότι όλες οι σχετικές δηλώσεις θα εκδοθούν για την πρώτη περίοδο που αρχίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης ή μετά από αυτήν και ότι δεν θα υπάρξουν ουσιώδεις επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης.

2.4. ***Συνοπτική παρουσίαση των σημαντικών λογιστικών πολιτικών***

Η κατάσταση οικονομικής θέσης παρουσιάζει τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά φθίνουσα σειρά ρευστότητας και δεν κάνει διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στοιχείων.

2.4.1. Μετατροπή συναλλάγματος

Για την κατάρτιση των οικονομικών της καταστάσεων, η Διευκόλυνση χρησιμοποιεί το ευρώ το οποίο είναι επίσης και το νόμισμα λειτουργίας. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλευτεί στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της σχετικής συναλλαγής.

Τα χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη μετατροπή αυτή εγγράφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία, τα μετρούμενα στο ιστορικό τους κόστος σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των αρχικών συναλλαγών. Τα μη νομισματικά στοιχεία, τα επιμετρούμενα σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν από τον διακανονισμό συναλλαγών βάσει συναλλαγματικών ισοτιμιών διαφορετικών από αυτών της ημερομηνίας συναλλαγής, καθώς και οι μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές σχετικά με εκκρεμή χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

2.4.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εκτός από τα παράγωγα

Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά βάσει της ημερομηνίας διακανονισμού.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Κατά την αρχική αναγνώριση, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως επιμετρηθέν στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και η χρηματοοικονομική υποχρέωση ταξινομείται ως επιμετρηθείσα στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Βάσει του ΔΠΧΑ 9, η ταξινόμηση ξεκινά με τον καθορισμό του κατά πόσον το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θα θεωρηθεί χρέος ή συμμετοχικός τίτλος. Το ΔΠΧΑ 9 αναφέρεται στους ορισμούς του ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση.

Χρεωστικοί τίτλοι είναι οι τίτλοι οι οποίοι εμπίπτουν στον ορισμό της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης από την πλευρά του αντισυμβαλλομένου, τα δάνεια και τα χρεόγραφα συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, των γραμματίων ή των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δομημένες οντότητες, κρατικές ή εταιρικές.

Ο χρεωστικός τίτλος ταξινομείται στο αποσβεσμένο κόστος εφόσον πληροί και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και δεν χαρακτηρίζεται ως επιμετρηθείς στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

— το περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση περιουσιακών στοιχείων για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών· και

— βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (κριτήρια SPPI).

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται σε ολόκληρο το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, ακόμη και αν περιέχει ενσωματωμένο παράγωγο.

Μετοχικοί τίτλοι είναι οι τίτλοι οι οποίοι εμπίπτουν στον ορισμό του μετοχικού κεφαλαίου από την πλευρά του εκδότη· πρόκειται, δηλαδή, για τίτλους που δεν περιέχουν συμβατική υποχρέωση πληρωμής και αποδεικνύουν υπολειμματικό δικαίωμα επί των καθαρών στοιχείων ενεργητικού του εκδότη. Οι μετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου μετοχικού κεφαλαίου το οποίο δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση, η Διευκόλυνση δύναται να επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάσει τις επερχόμενες μεταβολές στα λοιπά συνολικά έσοδα. Αυτή η επιλογή γίνεται στη βάση της μεμονωμένης επένδυσης.

Όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως επιμετρηθέντα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Η ΕΤΕπ, ως διαχειριστής της Διευκόλυνσης, προβαίνει σε αξιολόγηση του στόχου του επιχειρηματικού μοντέλου στο πλαίσιο του οποίου διακρατείται ένας χρεωστικός τίτλος σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, καθώς αυτό αντικατοπτρίζει με τον καλύτερο τρόπο πώς γίνεται η διαχείριση της επιχείρησης και πώς διαβιβάζονται οι πληροφορίες στη διοίκηση. Στις πληροφορίες που εξετάστηκαν περιλαμβάνονται τα εξής:

— οι αναφερόμενες πολιτικές και οι στόχοι του χαρτοφυλακίου, καθώς και η εφαρμογή των πολιτικών αυτών στην πράξη. Ειδικότερα, κατά πόσον η στρατηγική της διοίκησης επικεντρώνεται στην εξασφάλιση συμβατικών εσόδων από τόκους, διατηρώντας συγκεκριμένο προφίλ επιτοκίου, με αντιστοίχιση της διάρκειας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με τη διάρκεια των υποχρεώσεων που χρηματοδοτούν τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού ή με πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων·

— πώς αξιολογείται η απόδοση του χαρτοφυλακίου και πώς αναφέρεται αυτή στη διοίκηση της Διευκόλυνσης·

— τους κινδύνους που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου (και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου) και πώς γίνεται η διαχείριση των λόγω κινδύνων· και

— η συχνότητα, ο όγκος και η χρονική στιγμή των πωλήσεων στις προηγούμενες περιόδους, οι λόγοι αυτών των πωλήσεων και οι εκτιμήσεις σχετικά με τη μελλοντική δραστηριότητα πωλήσεων.

Ωστόσο, οι πληροφορίες σχετικά με τη δραστηριότητα πωλήσεων δεν αντιμετωπίζονται μεμονωμένα, αλλά στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης του τρόπου με τον οποίον επιτυγχάνεται ο δεδηλωμένος στόχος της Διευκόλυνσης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται οι ταμειακές ροές.

Το επιχειρηματικό μοντέλο για τις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο περιγράφεται και αναφέρεται στη σημείωση 25.

Κριτήρια πληρωμών αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων (SPPI)

Για τους σκοπούς της παρούσας αξιολόγησης, ο όρος «κεφάλαιο» ορίζεται ως η εύλογη αξία του χρεωστικού τίτλου κατά την αρχική αναγνώριση. Ο όρος «τόκοι» ορίζεται ως ο υπολογισμός της διαχρονικής αξίας του χρήματος και του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με το ανεξόφλητο υπόλοιπο κεφαλαίου κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και των λοιπών βασικών κινδύνων και του κόστους δανεισμού (π.χ. κίνδυνος ρευστότητας και διοικητικό κόστος), καθώς και ενός περιθωρίου κέρδους.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές συνιστούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, λαμβάνονται υπόψη οι συμβατικοί όροι του τίτλου. Σε αυτή περιλαμβάνεται η αξιολόγηση του κατά πόσον το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού περιέχει συμβατικό όρο ο οποίος θα μπορούσε να αλλάξει τη χρονική στιγμή ή το ύψος των συμβατικών ταμειακών ροών με αποτέλεσμα να μην εκπληρώνεται αυτός ο όρος.

Παύση αναγνώρισης

Η Διευκόλυνση παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών από το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού εκπνέουν ή όταν τα δικαιώματα είσπραξης των συμβατικών ταμειακών ροών μεταφέρονται σε συναλλαγή στην οποία η Διευκόλυνση είτε μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα αλλά δεν διατηρεί τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Κατά την παύση αναγνώρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (σημείωση 2.4.4), η διαφορά ανάμεσα στην καθαρή λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης (ή στην καθαρή λογιστική αξία του τμήματος του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης που παύει να αναγνωρίζεται) και στο άθροισμα i) του τιμήματος που εισπράχθηκε ή καταβλήθηκε και ii) τυχόν σωρευτικών κερδών ή ζημιών που έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από τα σωρευτικά κέρδη και ζημίες που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα για επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων που μεταφέρονται στο αποθεματικό, αντί για τα αποτελέσματα προς διάθεση.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του IBOR, η Διευκόλυνση αξιολογεί αν είναι σημαντική μια μεταβολή σε χρηματοοικονομικό μέσο στο αποσβεσμένο κόστος, μετά την εφαρμογή της πρακτικής λύσης που εισήγαγε η φάση 2 της μεταρρύθμισης του IBOR. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που εξέδωσε το IASB, η Διευκόλυνση δεν παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό μέσο του οποίου οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται ως άμεση συνέπεια της μεταρρύθμισης και η μεταβολή είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών (δηλαδή τη βάση αμέσως πριν από τη μεταβολή).

Αναταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν αναταξινομούνται μετά την αρχική τους αναγνώριση, με εξαίρεση το διάστημα που έπεται της αλλαγής επιχειρηματικού μοντέλου της Διευκόλυνσης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τροποποίηση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος θεωρείται τροποποιημένο όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του αποτελούν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης ή τροποποίησης με άλλον τρόπο. Η επαναδιαπραγμάτευση ή η τροποποίηση μπορεί να οδηγεί ή να μην οδηγεί στην παύση αναγνώρισης του παλαιού και στην αναγνώριση του νέου χρηματοοικονομικού μέσου.

Ουσιώδης συμβατική τροποποίηση των ταμειακών ροών χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος η οποία έχει ως αποτέλεσμα την παύση αναγνώρισης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού οδηγεί στην αναγνώριση του νέου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στην εύλογη αξία του, καθώς και στην καταγραφή του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει από την τροποποίηση στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στο «Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων».

Μια συμβατική τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών βάσει των αναθεωρημένων όρων (προεξοφλημένη με χρήση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου) διαφέρει τουλάχιστον κατά 10 % από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των υπόλοιπων ταμειακών ροών του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Λαμβάνονται επίσης υπόψη ποιοτικοί παράγοντες, όπως η μεταβολή του νομίσματος στο οποίο εκφράζεται το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά της μετατροπής.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του IBOR, η Διευκόλυνση αξιολογεί αν είναι σημαντική μια μεταβολή σε χρηματοοικονομικό μέσο στο αποσβεσμένο κόστος, μετά την εφαρμογή της πρακτικής λύσης που εισήγαγε η φάση 2 της μεταρρύθμισης του IBOR. Η Διευκόλυνση επικαιροποιεί το πραγματικό επιτόκιο, χωρίς να τροποποιεί τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού μέσου εάν η βάση για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού μέσου, επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος, μεταβάλλεται ως άμεση συνέπεια της μεταρρύθμισης και εάν η μεταβολή είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση (δηλαδή τη βάση αμέσως πριν από τη μεταβολή).

Επιμέτρηση εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία είναι η τιμή που μπορεί να ληφθεί για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή να καταβληθεί για τη μεταβίβαση υποχρέωσης σε κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης στη βασική αγορά, ή ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά στην οποία η Διευκόλυνση έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία αυτή.

Κατά περίπτωση, η ΕΤΕπ επιμετρά, για λογαριασμό της Διευκόλυνσης, την εύλογη αξία ενός μέσου με τη χρήση της επίσημης χρηματιστηριακής τιμής σε μια ενεργό αγορά για το εν λόγω μέσο. Η αγορά θεωρείται ενεργή αν οι συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης.

Όταν η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι εγγεγραμμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης δεν μπορεί να προκύψει από ενεργές αγορές, καθορίζεται με βάση διάφορες τεχνικές αποτίμησης που συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση μαθηματικών υποδειγμάτων. Τα δεδομένα των υποδειγμάτων αυτών προέρχονται, στο μέτρο του δυνατού, από παρατηρήσιμες αγορές. Ωστόσο, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί έναν βαθμό εκτίμησης. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης ενσωματώνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη κατά την τιμολόγηση συναλλαγής.

Αυτές οι τεχνικές αποτίμησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν υποδείγματα καθαρής παρούσας αξίας και προεξοφλημένων ταμειακών ροών, συγκρίσεις με παρόμοια μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές της αγοράς, το υπόδειγμα Black-Scholes και πολυωνυμικά υποδείγματα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης, καθώς και άλλα υποδείγματα αποτίμησης. Οι παραδοχές και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης περιλαμβάνουν επιτόκια άνευ κινδύνου και επιτόκια αναφοράς, πιστωτικά περιθώρια που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση προεξοφλητικών επιτοκίων, τιμές ομολόγων και μετοχών, συναλλαγματικές ισοτιμίες, μετοχές και τιμές χρηματιστηριακών δεικτών, καθώς και προβλεπόμενες διακυμάνσεις και συσχετισμούς τιμών.

Στόχος των τεχνικών αποτίμησης είναι η επιμέτρηση της εύλογης αξίας που αντικατοπτρίζει την τιμή που μπορεί να ληφθεί για την πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή που μπορεί να καταβληθεί για τη μεταβίβαση της υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα υποδείγματα αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας κοινών και πιο απλών χρηματοοικονομικών μέσων, όπως συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων και νομισμάτων που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και απαιτούν περιορισμένες κρίσεις και εκτιμήσεις στον τομέα της διαχείρισης. Οι παρατηρήσιμες τιμές και οι παράμετροι υποδειγμάτων είναι συνήθως διαθέσιμες στην αγορά εισηγμένων χρεογράφων και μετοχικών τίτλων, καθώς και στην αγορά παραγώγων διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο και απλών εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων αγοραίων τιμών και παραμέτρων υποδειγμάτων μειώνει την ανάγκη κρίσης και εκτίμησης στον τομέα της διαχείρισης, καθώς και την αβεβαιότητα που συνδέεται με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων αγοραίων τιμών και παραμέτρων κυμαίνεται ανάλογα με τα προϊόντα και τις αγορές και υπόκειται στις αλλαγές που προκύπτουν από τα ειδικά γεγονότα και τις γενικές συνθήκες που διέπουν τις χρηματοοικονομικές αγορές.

Όσον αφορά τα πιο σύνθετα μέσα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εσωτερικά υποδείγματα αποτίμησης, τα οποία έχουν αναπτυχθεί με βάση αναγνωρισμένα υποδείγματα αποτίμησης. Ορισμένες ή όλες οι σημαντικές παράμετροι των υποδειγμάτων αυτών είναι δυνατό να μην είναι παρατηρήσιμες στην αγορά και προκύπτουν από τιμές ή συντελεστές της αγοράς ή εκτιμώνται βάσει παραδοχών. Ορισμένα δάνεια και ορισμένες εγγυήσεις για τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά αποτελούν παραδείγματα μέσων με σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους. Τα υποδείγματα αποτίμησης που χρησιμοποιούν σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους απαιτούν υψηλότερο βαθμό κρίσης και εκτίμησης στον τομέα της διαχείρισης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Στον τομέα της διαχείρισης απαιτείται συνήθως κρίση και εκτίμηση για την επιλογή του κατάλληλου υποδείγματος αποτίμησης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του υπό αποτίμηση χρηματοοικονομικού μέσου, για τον προσδιορισμό της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης ή εκ των προτέρων καταβολής εκ μέρους αντισυμβαλλομένου, καθώς και για την επιλογή κατάλληλων προεξοφλητικών επιτοκίων.

Η Διευκόλυνση επιμετρά εύλογες αξίες με τη χρήση της ακόλουθης ιεράρχησης εύλογης αξίας που αντικατοπτρίζει τη σημασία των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για αυτές τις επιμετρήσεις:

— Επίπεδο 1: παράμετροι που είναι μη προσαρμοσμένες χρηματιστηριακές αγοραίες τιμές σε ενεργές αγορές για ταυτόσημα μέσα στα οποία η Διευκόλυνση έχει πρόσβαση.

— Επίπεδο 2: παράμετροι πέραν των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή προερχόμενες από τιμές). Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει μέσα αποτιμώμενα με βάση χρηματιστηριακές αγοραίες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, χρηματιστηριακές τιμές για πανομοιότυπα ή παρόμοια μέσα σε αγορές που θεωρούνται λιγότερο από ενεργές ή άλλες τεχνικές αποτίμησης, εφόσον όλες οι σημαντικές παράμετροι είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες βάσει δεδομένων της αγοράς.

— Επίπεδο 3: μη παρατηρήσιμες παράμετροι. Αυτή η κατηγορία περιέχει όλα τα μέσα για τα οποία η τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα και οι μη παρατηρήσιμες παράμετροι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην αποτίμηση του μέσου. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μέσα που αποτιμώνται με βάση χρηματιστηριακές τιμές για παρόμοια μέσα για τα οποία απαιτούνται σημαντικές μη παρατηρήσιμες προσαρμογές ή παραδοχές ώστε να αντικατοπτρίζονται οι διαφορές μεταξύ των μέσων.

Η Διευκόλυνση αναγνωρίζει μεταβιβάσεις μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογης αξίας στο τέλος της περιόδου αναφοράς κατά τη διάρκεια της οποίας έχει επέλθει η μεταβολή.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται σε ένα μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η ΕΤΕπ έχει θεσπίσει ένα πλαίσιο για τον υπολογισμό των «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών» το οποίο εξαρτάται από την κατάσταση της μακροοικονομίας. Περιλαμβάνει την κατασκευή παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σε χρονικό σημείο (PIT) (Πιθανότητα αθέτησης — PD και ζημία σε περίπτωση αθέτησης — LGD) βάσει ενός συστηματικού παράγοντα (πιστωτικού κύκλου) που καθοδηγείται από τη μακροοικονομία και προβλέπεται μέσω μακροοικονομικών προβλέψεων ή σεναρίων. Οι τελικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες είναι ένας σταθμισμένος βάσει πιθανοτήτων μέσος όρος των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του μακροοικονομικού σεναρίου. Το μελλοντοστραφές υπόδειγμα απομείωσης εφαρμόζεται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, σε συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, καθώς και σε αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού.

Στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 9, οι προβλέψεις ζημιών μετρώνται με έναν από τους δύο ακόλουθους τρόπους:

— αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες δωδεκαμήνου: πρόκειται για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από πιθανά γεγονότα αθέτησης εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία του ισολογισμού· και

— αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής: πρόκειται για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

Το ΔΠΧΑ 9 ορίζει ένα υπόδειγμα απομείωσης «τριών σταδίων» που βασίζεται σε μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στο στάδιο 1, εκτός από εκείνα τα μέσα για τα οποία εντοπίζεται σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση. Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνεται τόσο η ποσοτική όσο και η ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, με βάση την εμπειρογνωσία της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων μελλοντοστραφών πληροφοριών.

Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας είναι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία, από την πρώτη αναγνώριση, θεωρείται ότι ταξινομούνται στο στάδιο 3. Για τα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας, οι σωρευτικές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μετά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η αξιολόγηση της Τράπεζας για τα στάδια του ΔΠΧΑ 9 βασίζεται σε μια διαδοχική προσέγγιση η οποία χρησιμοποιεί πληροφορίες που αφορούν ειδικά τον αντισυμβαλλόμενο ή το μέσο και συνάδουν με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, καλύπτοντας κυρίως τους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης, την εσωτερική διαβάθμιση (μείωση κατά 3 βαθμίδες ή και περισσότερο σε σύγκριση με την ιστορική εσωτερική διαβάθμιση για αντισυμβαλλομένους των οποίων η τρέχουσα εσωτερική διαβάθμιση είναι κατώτερη του επενδυτικού βαθμού) και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (καθυστέρηση άνω των 30 ημερών).

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι οι επιπτώσεις στην απομείωση που προκύπτουν από το γενικό πλαίσιο αβεβαιότητας και τους διάφορους κινδύνους που συσσωρεύονται ως αποτέλεσμα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία αντικατοπτρίζονται στο υφιστάμενο μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, το οποίο θεωρείται επαρκώς ισχυρό ώστε να συνυπολογίζει τέτοια ακραία φαινόμενα. Συγκεκριμένα, οι αντίστοιχες επιπτώσεις αποτυπώθηκαν άμεσα μέσω των μακροοικονομικών προβολών και της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης.

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι το υφιστάμενο μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών θεωρείται επαρκώς ισχυρό ώστε να συνυπολογίζει τέτοια ακραία φαινόμενα, τα οποία αποτυπώνονται άμεσα μέσω των μακροοικονομικών προβολών και της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 3.2.3.8, η ΕΤΕπ εφαρμόζει την κρίση εμπειρογνωμόνων κατά την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των εν λόγω αντισυμβαλλομένων.

Σε περίπτωση που έχει επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, το χρηματοοικονομικό μέσο μεταφέρεται στο στάδιο 2, αλλά δεν θεωρείται ακόμη απομειωμένης πιστωτικής αξίας. Σε περίπτωση που το χρηματοοικονομικό μέσο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας, μεταφέρεται στη συνέχεια στο στάδιο 3.

Για τον προσδιορισμό του σταδίου 3, η Τράπεζα καθορίζει κατά πόσον υφίσταται αντικειμενικό τεκμήριο μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θεωρείται ότι υπόκειται σε αθέτηση όταν ο δανειολήπτης δεν αναμένεται να εξυπηρετήσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις στη Διευκόλυνση ή όταν ο δανειολήπτης έχει καθυστερήσει να αποπληρώσει οποιαδήποτε ουσιαστική υποχρέωσή του προς τη Διευκόλυνση τουλάχιστον κατά 90 ημέρες.

Υπό αυτή την έννοια, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θεωρείται απομειωμένης αξίας όταν διαπιστώνεται ότι είναι πιθανό η Διευκόλυνση να μην κατορθώσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς συμβατικούς όρους ή ισοδύναμη αξία. Τα μεμονωμένα πιστωτικά ανοίγματα αξιολογούνται βάσει των χαρακτηριστικών του δανειολήπτη, της γενικής οικονομικής κατάστασης, των πόρων και του ιστορικού πληρωμών, των προοπτικών υποστήριξης από οικονομικά υπεύθυνους εγγυητές και, κατά περίπτωση, βάσει της αξίας ρευστοποίησης τυχόν εξασφάλισης.

Όλες οι απαιτήσεις απομειωμένης αξίας αναθεωρούνται και αναλύονται τουλάχιστον ανά εξάμηνο. Τυχόν επακόλουθες αλλαγές στα ποσά ή στη χρονική στιγμή των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις θα επιφέρουν μεταβολή της πρόβλεψης για πιστωτικές ζημίες και θα χρεωθούν ή θα πιστωθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η πρόβλεψη απομείωσης αντιλογίζεται μόνον όταν η πιστωτική ποιότητα έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να δικαιολογεί την εύλογη διασφάλιση της έγκαιρης είσπραξης του κεφαλαίου και των τόκων σύμφωνα με τους αρχικούς συμβατικούς όρους της συμφωνίας από την οποία απορρέει η απαίτηση. Διαγραφή πραγματοποιείται όταν το σύνολο ή μέρος μιας απαίτησης θεωρείται μη εισπρακτέο ή όταν γίνεται άφεση. Οι διαγραφές χρεώνονται έναντι των απομειώσεων που είχαν καθοριστεί προηγουμένως ή απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και μειώνουν το ποσό του κεφαλαίου μιας απαίτησης. Οι ανακτήσεις του συνόλου ή μέρους ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διαγράφονται θα μπορούσαν να συνεχίσουν να υπόκεινται σε διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης για λόγους συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της Τράπεζας για την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών — Δεδομένα, παραδοχές και τεχνικές

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εφαρμόζεται σε περιουσιακά στοιχεία του σταδίου 2 και του σταδίου 3, ενώ η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου εφαρμόζεται σε περιουσιακά στοιχεία του σταδίου 1.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες υπολογίζονται βάσει των ακόλουθων μεταβλητών:

— Πιστοληπτική διαβάθμιση και πιθανότητα αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (PD),

— Ζημία σε περίπτωση αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (LGD),

— Άνοιγμα σε αθέτηση (EAD).

Η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός αντισυμβαλλομένου καθορίζεται σε συγκεκριμένη ημερομηνία, με τη χρήση υποδειγμάτων δελτίων βαθμολόγησης προσαρμοσμένων στις διάφορες κατηγορίες αντισυμβαλλομένων και ανοιγμάτων.

Κάθε πιστοληπτική διαβάθμιση χαρτογραφείται σε συγκεκριμένη πιθανότητα αθέτησης που αντιπροσωπεύει το ενδεχόμενο αθέτησης οικονομικής υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου, είτε εντός των επόμενων 12 μηνών είτε κατά την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης. Ως εκ τούτου, οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις αποτελούν τα πρωταρχικά δεδομένα για τον προσδιορισμό της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο για ανοίγματα. Η ΕΤΕπ συλλέγει πληροφορίες απόδοσης και αθέτησης για τα ανοίγματα πιστωτικού κινδύνου της Διευκόλυνσης. Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται κατηγοριοποιούνται ανά είδος κλάδου και ανά κατηγορία περιφέρειας. Διαφορετικοί κλάδοι και περιφέρειες με ομοιογενή αντίδραση σε πιστωτικούς κύκλους αναλύονται παράλληλα.

Η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί στατιστικά υποδείγματα για την ανάλυση των δεδομένων που έχει συγκεντρώσει και για την κατάρτιση εκτιμήσεων σχετικά με την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της πιθανότητας αθέτησης ανοιγμάτων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να μεταβληθούν λόγω παρέλευσης του χρόνου και με δεδομένα μακροοικονομικά σενάρια.

Η ζημία λόγω αθέτησης (LGD) αντιπροσωπεύει την πρόβλεψη της ΕΤΕπ όσον αφορά τον λόγο της ζημίας από άνοιγμα εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους ενός αντισυμβαλλομένου προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης. Η LGD μπορεί, επίσης, να οριστεί ως «1 — Ποσοστό ανάκτησης». Η εκτιμώμενη ζημία σε περίπτωση αθέτησης ορίζεται κυρίως ανά γεωγραφική περιοχή και ανά είδος αντισυμβαλλομένου, με πέντε κύριες κατηγορίες ανοιγμάτων: κρατικό χρέος, δημόσιοι οργανισμοί, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εταιρικές χρηματοδοτήσεις και χρηματοδοτήσεις έργου. Το ύψος της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης μπορεί να προσαρμοστεί περαιτέρω βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών του προϊόντος και της σύμβασης του ανοίγματος.

Η ΕΤΕπ ενσωματώνει πληροφορίες σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο και μελλοντοστραφείς πληροφορίες στην εκτίμησή της αν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός τίτλου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική του αναγνώριση και στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Για τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια υπό όρους προσέγγιση διαμόρφωσης υποδειγμάτων, η οποία ονομάζεται υπόδειγμα της πιθανότητας αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (PIT PD), για τον υπολογισμό της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης, η οποία περιλαμβάνει:

— τον ορισμό μιας οικονομικά εύλογης σχέσης συνάρτησης μεταξύ του πιστωτικού κύκλου και των μακροοικονομικών μεταβλητών, και

— μια δέσμη τριών μακροοικονομικών σεναρίων (ένα βασικό σενάριο και δύο σενάρια που αντικατοπτρίζουν την ύφεση και την ανάκαμψη της οικονομίας) με πολυετή δυνητική υλοποίηση του ΑΕΠ και των συναφών πιθανοτήτων.

Για τη δημιουργία των μακροοικονομικών σεναρίων, η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί ένα μακρο-ημιδομημένο υπόδειγμα πολλαπλών εξισώσεων της παγκόσμιας οικονομίας πολλαπλών χωρών με ειδικές ανά χώρα δέσμες. Το κεντρικό/βασικό σενάριο σχεδιάστηκε έτσι ώστε να συνάδει με τις πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα θετικά και αρνητικά σενάρια σχεδιάζονται με βάση το κεντρικό σενάριο με την ανάπτυξη του υποδείγματος πολλαπλών χωρών/πολλαπλών εξισώσεων. Τα σενάρια προκύπτουν από τον κλυδωνισμό του ΑΕΠ, το οποίο αποτελεί τον βασικό δείκτη μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι κλυδωνισμοί του πραγματικού ΑΕΠ βαθμονομούνται ώστε να αναπαράγουν την παρατηρούμενη μεταβλητότητα της μεταβλητής. Επίσης, εφαρμόζεται η γνώμη εμπειρογνωμόνων, κατά περίπτωση, για τη βελτίωση του μεγέθους και της επιμονής των κλυδωνισμών του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, οι κλυδωνισμοί προσδιορίζονται μαζί με μια συνάρτηση απόσβεσης με σκοπό να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των κλυδωνισμών διαχρονικά. Οι πιθανότητες που συνδέονται με κάθε σενάριο καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες (μεταβλητότητας) της αγοράς και τους εσωτερικά ανεπτυγμένους δείκτες/τα μέσα παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται με συνεπή τρόπο διαχρονικά για την αποτύπωση της αβεβαιότητας.

Τα υποδείγματα PIT PD και PIT LGD της ΕΤΕπ χρησιμοποιούν τις ίδιες προβλεπόμενες τιμές του πιστωτικού κύκλου με τις κύριες εισροές βάσει διαφορετικών μακροοικονομικών σεναρίων. Ο πιστωτικός κύκλος υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά υποβάθμισης του εξωτερικού οργανισμού αξιολόγησης και τις προβολές των ετήσιων ρυθμών αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, καθώς και τη διαφορά μεταξύ μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων επιτοκίων.

Το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) αντιπροσωπεύει το αναμενόμενο άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης και βασίζεται στο τρέχον άνοιγμα στον αντισυμβαλλόμενο και σε πιθανές μεταβολές του τρέχοντος ποσού που επιτρέπονται από τη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της απόσβεσης. Το EAD ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι η μεικτή λογιστική αξία του. Όσον αφορά τις δεσμεύσεις δανειοδότησης και τις οικονομικές εγγυήσεις, το EAD περιλαμβάνει το ποσό που αναλήφθηκε.

2.4.2.1. *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Η Διευκόλυνση εξομοιώνει τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους με λογαριασμούς όψεως, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις ή εμπορικά χρεόγραφα των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους εμφανίζονται αποτιμούμενα στο αποσβεσμένο κόστος στην κατάσταση οικονομικής θέσης

2.4.2.2. *Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού*

Τα ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν εισηγμένα και μη εισηγμένα ομόλογα για τα οποία υπάρχει πρόθεση να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους και εμπορικά χρεόγραφα με αρχική ληκτότητα άνω των τριών μηνών και, ως εκ τούτου, ταξινομούνται επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος.

Αυτά τα ομόλογα και εμπορικά χρεόγραφα αρχικά επιμετρώνται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία τους συν κάθε άμεσα καταλογιστέο κόστος συναλλαγής. Η διαφορά μεταξύ τιμής εισόδου και αξίας εξόφλησης αποσβένεται σύμφωνα με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής του μέσου.

2.4.2.3. *Δάνεια και προκαταβολές*

Το χαρτοφυλάκιο δανείων και προκαταβολών μπορεί να αποτελείται από χρεωστικούς τίτλους, όπως δάνεια και χρεόγραφα, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, των γραμματίων ή των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δομημένες οντότητες με την πρόθεση να τα διακρατούν μέχρι τη λήξη τους και να συγκεντρώνουν τις συμβατικές ταμειακές ροές.

Τα δάνεια και οι προκαταβολές περιλαμβάνουν:

— δάνεια και προκαταβολές που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος,

— δάνεια και προκαταβολές που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια που προέρχονται από τη Διευκόλυνση εγγράφονται στα στοιχεία του ενεργητικού της Διευκόλυνσης όταν γίνεται μεταβίβαση μετρητών στους δανειολήπτες. Τα μη εκταμιευθέντα τμήματα των δανείων καταχωρίζονται στην ονομαστική τους αξία, εκτός ισολογισμού. Τα δάνεια τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις των κριτηρίων SPPI, καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος (στα καθαρά εκταμιευθέντα ποσά τους), που συνιστά την εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων που διατέθηκαν για να χορηγηθεί το δάνειο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξόδων συναλλαγής, και στη συνέχεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα χρεόγραφα αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού της Διευκόλυνσης όταν γίνεται μεταβίβαση μετρητών στον εκδότη και μπορούν να λάβουν τη μορφή συμβατικά συνδεδεμένου χρεωστικού τίτλου ή χρεωστικού τίτλου ενιαίας δόσης. Τα μη εκταμιευθέντα τμήματα των χρεογράφων καταχωρίζονται στην ονομαστική τους αξία, εκτός ισολογισμού. Τα χρεόγραφα επιμετρώνται αρχικά στο κόστος, το οποίο συνίσταται στην εύλογη αξία συν τυχόν άμεσα καταλογιστέο κόστος συναλλαγής, και στη συνέχεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ τιμής εισόδου και αξίας εξόφλησης αποσβένεται σύμφωνα με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής του μέσου.

Η πολιτική απομείωσης για τα δάνεια και τις προκαταβολές περιγράφεται στη σημείωση 2.4.2.

Τα δάνεια και οι προκαταβολές που δεν πληρούν το επιχειρηματικό μοντέλο ή το κριτήριο SPPI επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η τεχνική επιμέτρησης της εύλογης αξίας που χρησιμοποιείται βασίζεται σε μια τεχνική προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή στην αξία ρευστοποίησης.

Για τον αντίκτυπο της μεταρρύθμισης του IBOR στην επανεπιμέτρηση δανείων και προκαταβολών στο αποσβεσμένο κόστος, ανατρέξτε στις ειδικές παραγράφους της σημείωσης 2.4.2 — Ταξινόμηση και επιμέτρηση / Τροποποίηση.

2.4.2.4. *Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης*

Η Διευκόλυνση διατηρεί δύο είδη επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου: i) άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και ii) επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων. Οι μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν το κόστος συναλλαγών. Μετέπειτα οι μεταβολές της εύλογης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των κερδών και ζημιών από τη μετατροπή ξένων νομισμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Καθαρό αποτέλεσμα μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης».

Το μη αναληφθέν αλλά δεσμευμένο τμήμα αυτών των επενδύσεων εγγράφεται ως ενοποιημένες αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού στην ονομαστική τους αξία.

Επιμέτρηση εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με την εφαρμογή της μεθόδου της αθροιστικής καθαρής αξίας ενεργητικού («ΚΑΕ») (με την παραδοχή ότι, παρά την απουσία άμεσα εξακριβώσιμης αγοραίας αξίας, η ΚΑΕ είναι η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας). Για μη εισηγμένες επενδύσεις, όταν η εύλογη αξία δεν μπορεί να αντληθεί από την ενεργό αγορά, καθορίζεται μέσω της εφαρμογής αναγνωρισμένων τεχνικών αποτίμησης (σημείωση 4.2.1).

Η αποδοτέα ΚΑΕ προσαρμόζεται με βάση τα γεγονότα από την ημερομηνία της τελευταίας διαθέσιμης ΚΑΕ έως την ημερομηνία του ισολογισμού, στον βαθμό που η Διευθύνουσα Επιτροπή θεωρεί σημαντική την εν λόγω προσαρμογή. Οι σημαντικές προσαρμογές τροποποιούνται έως ότου το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις του έτους. Στο πλαίσιο αυτό, λόγω του γενικού πλαισίου αβεβαιότητας, της συσσώρευσης διαφόρων κινδύνων ως αποτέλεσμα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και της μεταβλητότητας που παρατηρήθηκε όσον αφορά τις επιδόσεις, η Τράπεζα ενίσχυσε τις οικείες τεχνικές αποτίμησης για να εκτιμήσει κάθε προσαρμογή στην εύλογη αξία των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου για τις ΚΑΕ που δεν αναφέρθηκαν από τους διαχειριστές κεφαλαίων κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων της Διευκόλυνσης.

Για συγκεκριμένες επενδύσεις για τις οποίες δεν είναι εύκολο να προσδιοριστούν οι ΚΑΕ, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν άλλες κατευθυντήριες γραμμές, για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης των διεθνών κεφαλαίων ιδιωτικών συμμετοχών και επιχειρηματικών κεφαλαίων (IPEV), όπως έχουν δημοσιευθεί από το διοικητικό συμβούλιο IPEV, και θα απαιτηθούν λεπτομερέστερη παρακολούθηση και επανεξέταση. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, τα ταμεία ταξινομούνται εσωτερικά σε τρεις κατηγορίες:

— κατηγορία I — κεφάλαια που έχουν υιοθετήσει τις απαιτήσεις εύλογης αξίας του ΔΠΧΑ 13 ή τις κατευθυντήριες γραμμές IPEV, για τα οποία διενεργείται ειδική επανεξέταση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ΚΑΕ αποτελεί αξιόπιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας·

— κατηγορία II — κεφάλαια που έχουν υιοθετήσει άλλες κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης (όπως της πρώην EVCA του 2001) ή πρότυπα που μπορούν να θεωρηθούν εναρμονισμένα με το ΔΠΧΑ 13, για τα οποία μπορεί να υπολογιστεί ισοδύναμη ΚΑΕ· και

— κατηγορία III — κεφάλαια που δεν έχουν υιοθετήσει τις απαιτήσεις εύλογης αξίας του ΔΛΠ 13 ή άλλες κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης εναρμονισμένες με το ΔΛΠ 13.

Αξιολόγηση της σημαντικής επιρροής

Οι συμμετοχές που αποκτώνται από τη Διευκόλυνση αντιπροσωπεύουν κατά κανόνα επενδύσεις σε ταμεία ιδιωτικών συμμετοχών ή επιχειρηματικών κεφαλαίων. Σύμφωνα με την πρακτική του κλάδου, οι επενδύσεις αυτές είναι γενικά επενδύσεις στις οποίες έχουν από κοινού συνεισφέρει διάφοροι επενδυτές, εκ των οποίων κανένας δεν είναι σε θέση να επηρεάσει μεμονωμένα τις καθημερινές πράξεις και την επενδυτική δραστηριότητα του ταμείου. Κατά συνέπεια, η συμμετοχή ενός επενδυτή σε διοικητικό όργανο τέτοιου ταμείου, καταρχήν, δεν του παρέχει το δικαίωμα να επηρεάζει τις καθημερινές δραστηριότητες του ταμείου. Επίσης, οι μεμονωμένοι επενδυτές ενός ταμείου ιδιωτικών συμμετοχών ή επιχειρηματικών κεφαλαίων δεν προσδιορίζουν τις πολιτικές ενός ταμείου, όπως την πολιτική διανομής μερίσματος ή άλλων στοιχείων. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται κατά κανόνα από τη διοίκηση του ταμείου με βάση τη συμφωνία μετόχων που διέπει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της διοίκησης και όλων των μετόχων του ταμείου. Επίσης, η συμφωνία μετόχων εμποδίζει, κατά κανόνα, μεμονωμένους επενδυτές να προβαίνουν σε διμερή εκτέλεση σημαντικών συναλλαγών με το ταμείο, να ανταλλάσσουν διοικητικό προσωπικό ή να έχουν προνομιακή πρόσβαση σε ουσιώδεις τεχνικές πληροφορίες. Οι επενδύσεις της Διευκόλυνσης εκτελούνται σύμφωνα με την προαναφερθείσα πρακτική του κλάδου, εξασφαλίζοντας ότι αυτή δεν ασκεί έλεγχο ούτε κάποια μορφή σημαντικής επιρροής κατά την έννοια του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σε καμία από αυτές τις επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στις οποίες η Διευκόλυνση κατέχει πάνω από το 20 % των δικαιωμάτων ψήφου.

2.4.3. Οικονομικές εγγυήσεις

Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια βάσει των οποίων απαιτείται από τη Διευκόλυνση να πραγματοποιήσει συγκεκριμένες πληρωμές για την αποζημίωση του κατόχου, λόγω ζημίας που υφίσταται από την αδυναμία συγκεκριμένου οφειλέτη να καταβάλει εγκαίρως οφειλόμενες πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους ενός χρεωστικού τίτλου.

Οι οικονομικές εγγυήσεις καταλογίζονται βάσει του ΔΠΧΑ 9 — Χρηματοοικονομικά μέσα, είτε ως «Παράγωγα» είτε ως «Οικονομικές εγγυήσεις», ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές τους, όπως ορίζονται από το ΔΠΧΑ 9.

Η λογιστική πολιτική για τα παράγωγα αναφέρεται στη σημείωση 2.4.5.

Οι οικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην ενότητα «Προβλέψεις για εκδοθείσες εγγυήσεις» στην εύλογη αξία συν το κόστος συναλλαγών το οποίο αποδίδεται απευθείας στην έκδοση των οικονομικών εγγυήσεων. Στην αρχική αναγνώριση, η υποχρέωση καταβολής αντιστοιχεί στην καθαρή παρούσα αξία των αναμενόμενων εισροών προμηθειών εγγύησης ή των αρχικών αναμενόμενων ζημιών.

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι οικονομικές εγγυήσεις αποτιμώνται στο υψηλότερο από τα ακόλουθα ποσά:

— Το ποσό της πρόβλεψης ζημίας όπως καθορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9· και

— Οι προμήθειες εγγύησης που αναγνωρίστηκαν αρχικά μείον τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με τις αρχές του ΔΠΧΑ 15.

Τυχόν αύξηση ή μείωση της καθαρής υποχρέωσης (όπως επιμετράται βάσει του ΔΠΧΑ 9) που απορρέει από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις πέραν της καταβολής καταπτώσεων εγγυήσεων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Μεταβολή προβλέψεων για εγγυήσεις».

Η εισπραχθείσα προμήθεια της εγγύησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες» βάσει πίνακα απόσβεσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 για τη διάρκεια της οικονομικής εγγύησης.

2.4.4. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός από τα παράγωγα

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος εκτός από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες:

— επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (π.χ. υποχρεώσεις σε παράγωγα)· και

— προσδιορίζονται ως επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η Διευκόλυνση παύει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις της εκπληρώνονται, ακυρώνονται ή εκπνέουν.

2.4.5. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν συναλλαγματικές ανταλλαγές σε διαφορετικά νομίσματα, συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα και βραχυπρόθεσμες συμφωνίες συναλλαγματικών ανταλλαγών («FX swaps»).

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά βάσει της ημερομηνίας της διαπραγμάτευσης.

Στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση μπορεί να συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής (swap contracts) για την κάλυψη ειδικών δανειοδοτικών πράξεων ή προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος με σκοπό την αντιστάθμιση των συναλλαγματικών της θέσεων, που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά, με σκοπό την αντιστάθμιση κερδών ή ζημιών που προκαλούνται από διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Όλα τα παράγωγα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και αναφέρονται ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Η εύλογη αξία προκύπτει κατά κύριο λόγο από τα υποδείγματα προεξοφλημένων ταμειακών ροών, από τα υποδείγματα καθορισμού τιμών δικαιωμάτων προαίρεσης και από τις προσφορές τιμών τρίτων.

Τα παράγωγα εγγράφονται στην εύλογη αξία και καταχωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως στοιχεία παθητικού όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Οι μεταβολές της εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων υπό τη «Μεταβολή εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων».

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, οι απαιτήσεις διαχωρισμού όσον αφορά τα ενσωματωμένα παράγωγα έχουν καταργηθεί για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και, ως εκ τούτου, η υβριδική σύμβαση αντιμετωπίζεται ως σύνολο για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, αντίστοιχα.

2.4.6. Συνεισφορές

Οι συνεισφορές των κρατών μελών αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως απαιτήσεις την ημερομηνία της απόφασης του Συμβουλίου για τον καθορισμό της χρηματοοικονομικής συνεισφοράς που πρέπει να καταβάλουν τα κράτη μέλη στη Διευκόλυνση.

Οι συνεισφορές των κρατών μελών πληρούν τους ακόλουθους όρους και, επομένως, ταξινομούνται ως συμμετοχικοί τίτλοι:

— όπως ορίζεται στη συμφωνία συνεισφοράς, δίνουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να αποφασίσουν για τη χρησιμοποίηση των καθαρών στοιχείων ενεργητικού της Διευκόλυνσης σε περίπτωση εκκαθάρισης της Διευκόλυνσης,

— ανήκουν στην κατηγορία μέσων που υπάγεται σε όλες τις άλλες κατηγορίες μέσων,

— όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα στην κατηγορία μέσων που υπάγονται σε όλες τις άλλες κατηγορίες μέσων έχουν πανομοιότυπα χαρακτηριστικά,

— το μέσο δεν περιέχει κανένα στοιχείο που να απαιτεί ταξινόμηση ως υποχρέωση, και

— οι συνολικές αναμενόμενες ταμειακές ροές καταλογιστέες στο μέσο κατά τη διάρκεια ισχύος του βασίζονται ουσιαστικά στα κέρδη ή τις ζημίες, τη μεταβολή στα αναγνωριζόμενα καθαρά περιουσιακά στοιχεία ή τη μεταβολή στην εύλογη αξία των αναγνωρισμένων και μη αναγνωρισμένων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Διευκόλυνσης κατά τη διάρκεια ισχύος του μέσου.

Οι συνεισφορές ταξινομούνται και επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι καταβληθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη αντιπροσωπεύουν τις διαθέσιμες επανεισροές που καταβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με τη συμφωνία μεταφοράς, από το 2023 και έως το 2027, το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, η ΕΤΕπ αναφέρει γραπτώς το ποσό των διαθέσιμων επανεισροών στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ και το ποσό των διαθέσιμων επανεισροών από το Επενδυτικό Μέσο ΥΧΕ, που έχουν συσσωρευτεί αντίστοιχα στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους (στο εξής: έκθεση για τις διαθέσιμες επανεισροές). Στην έκθεση για τις διαθέσιμες επανεισροές γίνεται διάκριση μεταξύ των επανεισροών που πρόκειται να μεταφερθούν στην Επιτροπή (επανεισροές ΑΚΕ και ΥΧΕ) και των επανεισροών που πρόκειται να μεταφερθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι διαθέσιμες επανεισροές αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την αποστολή της αντίστοιχης αίτησης πληρωμής στη Διευκόλυνση.

2.4.7. Τόκοι και συναφή έσοδα

Οι τόκοι δανείων που προέρχονται από τη Διευκόλυνση εγγράφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων («Τόκοι και συναφή έσοδα») και στην κατάσταση οικονομικής θέσης («Δάνεια και προκαταβολές») σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση και σύμφωνα με το αποτελεσματικό επιτόκιο, το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί επακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις μετρητών που αντιστοιχούν στην αναμενόμενη διάρκεια του δανείου στην καθαρή λογιστική αξία του. Όταν η εγγεγραμμένη αξία δανείου μειωθεί λόγω απομείωσης, η αναγνώριση εσόδων από τόκους συνεχίζεται με βάση το αποτελεσματικό αρχικό επιτόκιο που ισχύει για τη νέα λογιστική αξία.

Οι τόκοι των αποκτηθέντων ή δημιουργηθέντων δανείων απομειωμένης πιστωτικής αξίας καταχωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων («Τόκοι και συναφή έσοδα») και στην κατάσταση οικονομικής θέσης («Δάνεια και απαιτήσεις») σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση και σύμφωνα με το προσαρμοσμένο στον κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο, σε όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου, το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί επακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις μετρητών που αντιστοιχούν στην αναμενόμενη διάρκεια του δανείου στο αποσβεσμένο κόστος του δανείου.

Οι επιδοτήσεις επιτοκίου που εισπράττονται για τους πόρους της Διευκόλυνσης αναβάλλονται και αναγνωρίζονται ως προσαρμογή της πραγματικής απόδοσης, ενώ καταγράφονται στην κατηγορία «Τόκοι και συναφή έσοδα» της κατάστασης εσόδων για την περίοδο από την εκταμίευση έως την αποπληρωμή του επιδοτούμενου δανείου.

Οι προμήθειες ανάληψης υποχρεώσεων προεισπράττονται και αναγνωρίζονται ως έσοδα με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου για την περίοδο από την εκταμίευση του δανείου μέχρι την αποπληρωμή του και παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στη θέση «Τόκοι και συναφή έσοδα».

2.4.8. Επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση διαχειρίζεται επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια (στο εξής: ΤΒ) για λογαριασμό των κρατών μελών.

Το μέρος των συνεισφορών των κρατών μελών που διατίθενται για την πληρωμή επιδοτήσεων επιτοκίου και ΤΒ δεν καταχωρίζονται στους πόρους χρηματοδοτών της Διευκόλυνσης αλλά ταξινομούνται ως οφειλές έναντι τρίτων. Η Διευκόλυνση πραγματοποιεί εκταμιεύσεις υπέρ των τελικών δικαιούχων και στη συνέχεια μειώνει τις οφειλές έναντι τρίτων.

Όταν ποσά που συνεισφέρονται για επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια δεν χορηγούνται εξ ολοκλήρου, τότε αναταξινομούνται ως συνεισφορά στη Διευκόλυνση.

2.4.9. Έσοδα από τόκους επί ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους

Έσοδα από τόκους ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων της Διευκόλυνσης σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση.

2.4.10. Αμοιβές, προμήθειες και μερίσματα

Οι αμοιβές που εισπράττονται έναντι υπηρεσιών παρεχόμενων για δεδομένη χρονική περίοδο αναγνωρίζονται ως έσοδα κατά την περίοδο παροχής των υπηρεσιών, ενώ οι αμοιβές που εισπράττονται από την εκτέλεση μιας σημαντικής πράξης αναγνωρίζονται ως έσοδα μετά την ολοκλήρωση της σημαντικής πράξης. Οι αμοιβές αυτές παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες».

Τα μερίσματα που αφορούν μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης αναγνωρίζονται κατά τη δήλωσή τους και παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης».

2.4.11. Φορολογία

Το πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσαρτήθηκε στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζει ότι τα στοιχεία ενεργητικού, τα έσοδα και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία των θεσμικών οργάνων της Ένωσης απαλλάσσονται από όλους τους άμεσους φόρους.

3. **Διαχείριση κινδύνων**

Στην παρούσα σημείωση παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την έκθεση της Διευκόλυνσης σε πιστωτικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους και τη δυνατότητά της να τους διαχειρίζεται και να τους ελέγχει, κυρίως όσον αφορά τους βασικούς κινδύνους που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση χρηματοοικονομικών μέσων. Πρόκειται για τους ακόλουθους κινδύνους:

— πιστωτικός κίνδυνος: ο κίνδυνος ζημίας λόγω αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους πελάτη ή αντισυμβαλλομένου, με αποτέλεσμα πιστωτικό άνοιγμα κάθε μορφής, περιλαμβανομένου του κινδύνου διακανονισμού ([25]),

— κίνδυνος ρευστότητας: ο κίνδυνος μια οντότητα να μην είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει τις αυξήσεις στοιχείων ενεργητικού και να καλύψει υποχρεώσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες, χωρίς να προκληθούν απαράδεκτες ζημίες,

— κίνδυνος αγοράς: ο κίνδυνος οι μεταβολές των αγοραίων τιμών και των συντελεστών, όπως επιτόκια, τιμές μετοχών και συναλλαγματικές ισοτιμίες να επηρεάσουν τα έσοδα ή την αξία των μετοχών μιας οντότητας σε χρηματοοικονομικά μέσα.

3.1. ***Οργάνωση της διαχείρισης κινδύνων***

Η ΕΤΕπ προσαρμόζει διαρκώς το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

Η διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων της ΕΤΕπ αναγνωρίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Διευκόλυνση, κατά τρόπο ανεξάρτητο. Στο πλαίσιο της διαφύλαξης του διαχωρισμού των καθηκόντων, η διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων είναι ανεξάρτητη από το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών (Front Office) και παρέχει δεύτερη γνώμη σχετικά με όλες τις προτάσεις του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών που έχουν συνέπειες στους κινδύνους.

Σε επίπεδο ΕΤΕπ, ο υπεύθυνος διαχείρισης κινδύνων του ομίλου (GCRO) υποβάλλει έκθεση σχετικά με τους κινδύνους του ομίλου στη Διευθύνουσα Επιτροπή της ΕΤΕπ υπό την εποπτεία του μέλους της Διευθύνουσας Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση κινδύνων. Ο GCRO έχει άμεση πρόσβαση στην Επιτροπή Πολιτικής Κινδύνων και μπορεί να απευθύνεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕπ και να επικοινωνεί μαζί του για οποιοδήποτε ζήτημα που εμπίπτει στον τομέα αρμοδιότητάς του.

3.2. ***Πιστωτικός κίνδυνος***

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η δυνητική ζημία που μπορεί να προκύψει λόγω αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους πελάτη ή αντισυμβαλλομένου, με αποτέλεσμα πιστωτικό άνοιγμα κάθε μορφής, περιλαμβανομένου του διακανονισμού.

([25]) Ο κίνδυνος διακανονισμού ορίζεται ως ο κίνδυνος δυνητικών ζημιών λόγω συναλλαγών οι οποίες παραμένουν μη διακανονισθείσες μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία παράδοσής τους και/ή λόγω συναλλαγών που διακανονίζονται αργότερα από το ισχύον πρότυπο της αγοράς. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της Διευκόλυνσης, τα σημαντικότερα μέσα που επηρεάζονται από τον κίνδυνο διακανονισμού είναι τα παράγωγα που συνάπτονται από την Τράπεζα και συνεπάγονται την ανταλλαγή ξένων νομισμάτων. Η διαχείριση του κινδύνου διακανονισμού καλύπτεται από τις κατευθυντήριες γραμμές για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

3.2.1. Πολιτική πιστωτικού κινδύνου

Κατά την πιστωτική ανάλυση επί συμβαλλομένων μερών στο πλαίσιο δανείων, η ΕΤΕπ αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο και την αναμενόμενη ζημία με σκοπό τον ποσοτικό προσδιορισμό και την τιμολόγηση του κινδύνου. Η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια μέθοδο εσωτερικής διαβάθμισης (IRM) με σκοπό να προσδιορίζει τις εσωτερικές διαβαθμίσεις των αντισυμβαλλομένων δανειοληπτών/εγγυητών που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέθοδος αυτή βασίζεται σε ένα σύστημα δελτίων βαθμολόγησης ειδικά σχεδιασμένων για κάθε βασικό είδος πιστωτικού αντισυμβαλλομένου (π.χ. επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κ.λπ.). Αν ληφθούν υπόψη τόσο η βέλτιστη τραπεζική πρακτική που εφαρμόζεται στην ΕΤΕπ όσο και οι αρχές που διατυπώνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας της Βασιλείας περί κεφαλαιακής επάρκειας (συμφωνία της Βασιλείας ΙΙ), όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι που είναι σημαντικοί για το πιστωτικό προφίλ μιας συγκεκριμένης συναλλαγής ταξινομούνται σε κατηγορίες εσωτερικής διαβάθμισης με βάση τη μέθοδο IRM για το εκάστοτε ειδικό είδος αντισυμβαλλομένου. Κάθε αντισυμβαλλόμενος έχει τη δυνατότητα εσωτερικής διαβάθμισης η οποία αντανακλά την πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεών του έπειτα από εμπεριστατωμένη ανάλυση του προφίλ επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου του ίδιου του αντισυμβαλλομένου και του πλαισίου κινδύνου χώρας εντός του οποίου λειτουργεί. Οι προσαρμογές από εμπειρογνώμονες πραγματοποιούνται όταν είναι αναγκαίο λαμβάνοντας υπόψη τη στήριξη που παρέχουν οι μητρικές εταιρείες ή οι κυβερνήσεις των νομικών οντοτήτων, και η τελική διαβάθμιση επιτρέπει παρεκκλίσεις με σκοπό να αντανακλά πληροφορίες (π.χ. τιμολόγηση στην αγορά) που δεν λαμβάνονται υπόψη στο δελτίο βαθμολόγησης.

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της χρηματοδότησης έργων και άλλων δομημένων πράξεων με περιορισμένους πόρους χρησιμοποιεί εργαλεία πιστωτικού κινδύνου ειδικά για τον κλάδο και εστιασμένα κατά κύριο λόγο στη διαθεσιμότητα ταμειακών ροών και στην ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους. Μεταξύ των εργαλείων αυτών περιλαμβάνεται η ανάλυση του συμβατικού πλαισίου του εκάστοτε έργου, η ανάλυση αντισυμβαλλομένου και οι προσομοιώσεις ταμειακών ροών. Όπως για τις επιχειρήσεις και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, κάθε έργο υποβάλλεται σε εσωτερική διαβάθμιση κινδύνου. Τέλος, τα κράτη εκτός ΕΕ αξιολογούνται από το Τμήμα Οικονομικών βάσει ενός στατιστικού υποδείγματος.

Όλες οι εσωτερικές διαβαθμίσεις παρακολουθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και επικαιροποιούνται σε περιοδική βάση.

Ειδικά όρια ύψους συναλλαγών και μεγέθους του αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε μη κρατικές πράξεις, ανάλογα με την περίπτωση. Οι περιορισμοί αντισυμβαλλομένων ορίζονται σε επίπεδο ενοποιημένων ανοιγμάτων ομίλου, κατά περίπτωση. Οι περιορισμοί αυτοί αντανακλούν κατά κανόνα, μεταξύ άλλων, το μέγεθος των ιδίων κεφαλαίων των αντισυμβαλλομένων.

Προκειμένου να μετριαστεί ο πιστωτικός κίνδυνος, η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί κατά περίπτωση διάφορα μέσα πιστωτικής ενίσχυσης που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, εξασφαλίσεις αντισυμβαλλομένου ή σχετικές με το εκάστοτε έργο, εγγυήσεις και συμβατικές ρήτρες, ανάλογα με τη φύση του δανειολήπτη και το είδος της πράξης.

Η Διευκόλυνση δεν χρησιμοποιεί πιστωτικά παράγωγα για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο.

3.2.2. Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εμπράγματες ασφάλειες και άλλα μέσα πιστωτικής ενίσχυσης

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για τις συνιστώσες της κατάστασης οικονομικής θέσης, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων. Η μέγιστη έκθεση εμφανίζεται ακαθάριστη, πριν από το αποτέλεσμα μετριασμού μέσω της χρήσης εμπράγματων ασφαλειών.

(σε χιλιάδες EUR)

Μέγιστη έκθεση	31.12.2023	31.12.2022
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	1 376 824	1 451 970
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	85 321	85 321
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	73 003
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	55 765	75 852
Δάνεια και προκαταβολές	1 683 312	1 849 786
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	616	950
Σύνολο	**3 201 838**	**3 536 882**
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	**– 19 038**	**– 16 583**
ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		
— Εκδοθείσες εγγυήσεις	985	—

(σε χιλιάδες EUR)

Μέγιστη έκθεση	31.12.2023	31.12.2022
Αναλήψεις υποχρεώσεων		
— Μη εκταμιευθέντα δάνεια	883 092	1 671 851
— Μη εκδοθείσες εγγυήσεις	46 764	49 378
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**930 841**	**1 721 229**
Σύνολο πιστωτικού ανοίγματος	**4 113 641**	**5 241 528**

3.2.3. Πιστωτικός κίνδυνος από δάνεια και προκαταβολές

3.2.3.1. *Επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και προκαταβολές*

Δάνεια και προκαταβολές ή εγγυήσεις που αναλαμβάνονται από τη Διευκόλυνση τυγχάνουν ολοκληρωμένης εκτίμησης κινδύνου και ποσοτικής εκτίμησης των αναμενόμενων ζημιών, που αντικατοπτρίζονται στην αξιολόγηση δανείου. Πράξεις στο πλαίσιο κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο (όπως περιγράφεται στη σημείωση 25), εξαιρουμένων των δανείων από ενδιάμεσους, υπόκεινται στις αρχές διαχείρισης κινδύνου της γενικής εντολής, όπως προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΤΕπ για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο μετοχών. Οι αξιολογήσεις δανείων καταρτίζονται σύμφωνα με γενικώς αποδεκτά κριτήρια, με βάση την ποιότητα του δανειολήπτη, τη λήξη του δανείου, την εγγύηση και, κατά περίπτωση, τον εγγυητή.

Το σύστημα αξιολόγησης δανείων περιλαμβάνει τις μεθόδους, τις διαδικασίες, τις βάσεις δεδομένων και τα συστήματα πληροφορικής που στηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο δανειοδοτικών πράξεων και την ποσοτική εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών. Συνοψίζει πολυάριθμες πληροφορίες με σκοπό τη σχετική κατάταξη των πιστωτικών κινδύνων των δανείων. Οι αξιολογήσεις δανείων αντανακλούν την παρούσα αξία του εκτιμώμενου ύψους των «αναμενόμενων ζημιών», που συνίσταται στην πιθανότητα αθέτησης εκ μέρους των βασικών οφειλετών, στο άνοιγμα σε αθέτηση και στη σοβαρότητα των ζημιών σε περίπτωση αθέτησης. Αξιολογήσεις δανείων χρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς:

— ως βοήθεια για λεπτομερέστερη και περισσότερο ποσοτική αξιολόγηση των κινδύνων δανεισμού,

— ως δείκτης των διακυμάνσεων του πιστωτικού κινδύνου για τους σκοπούς της ιεράρχησης των προσπαθειών παρακολούθησης,

— ως περιγραφή της ποιότητας χαρτοφυλακίου του δανείου σε οποιαδήποτε δεδομένη ημερομηνία, και

— ως στοιχείο για τις αποφάσεις σχετικά με την αποτίμηση των κινδύνων.

Για τον προσδιορισμό της αξιολόγησης δανείων συνεκτιμώνται οι ακόλουθοι παράγοντες:

i) Η πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη: η μονάδα «Διαχείριση κινδύνου» εξετάζει με ανεξάρτητο τρόπο τους δανειολήπτες και αξιολογεί την πιστοληπτική τους ικανότητα με βάση εσωτερικές μεθόδους και εξωτερικά δεδομένα. Σύμφωνα με την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων της Βασιλείας ΙΙΙ που επιλέχθηκε, η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια μέθοδο εσωτερικής διαβάθμισης (IRM) για την εσωτερική διαβάθμιση δανειοληπτών και εγγυητών. Η μέθοδος αυτή βασίζεται σε μια σειρά εξειδικευμένων δελτίων βαθμολόγησης για συγκεκριμένους τύπους αντισυμβαλλομένων.

ii) Η συσχέτιση αθέτησης: ποσοτικοποιεί τις πιθανότητες να προκύψουν ταυτόχρονα οικονομικές δυσκολίες τόσο από την πλευρά του δανειολήπτη όσο και από την πλευρά του εγγυητή. Όσο μεγαλύτερη είναι η συσχέτιση μεταξύ των πιθανοτήτων αθέτησης του δανειολήπτη και του εγγυητή, τόσο μικρότερη είναι η αξία της εγγύησης και, ως εκ τούτου, τόσο χαμηλότερη (ή χειρότερη) η αξιολόγηση των δανείων.

iii) Η αξία των μέσων εγγύησης και των εξασφαλίσεων: η αξία αυτή αξιολογείται με βάση τον συνδυασμό της πιστοληπτικής ικανότητας του εγγυητή και το είδος του χρησιμοποιούμενου μέσου.

iv) Το ισχύον ποσοστό ανάκτησης: εφόσον πρόκειται για το ποσό που αναμενόταν να ανακτηθεί μετά την αθέτηση του αντίστοιχου αντισυμβαλλομένου, εκφράζεται ως ποσοστό επί της αντίστοιχης δανειακής έκθεσης.

v) Το συμβατικό πλαίσιο: ένα υγιές συμβατικό πλαίσιο αυξάνει την ποιότητα του δανείου και ενισχύει την αξιολόγηση του δανείου.

vi) Η διάρκεια του δανείου ή, γενικότερα, οι ταμειακές ροές του δανείου: ανεξαρτήτως των υπολοίπων παραγόντων, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια του δανείου, τόσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος να προκύψουν δυσκολίες στην εξυπηρέτησή του.

Η αναμενόμενη ζημία δανείου υπολογίζεται με βάση τον συνδυασμό των πέντε προαναφερθέντων στοιχείων. Ανάλογα με το ύψος της εν λόγω ζημίας, ένα δάνειο κατατάσσεται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

«A» Δάνεια πρώτης ποιότητας, τα οποία χωρίζονται σε τρεις υποκατηγορίες:

- Η υποκατηγορία «A0» περιλαμβάνει δάνεια προς κράτη μέλη της ΕΕ ή με εγγύηση κράτους μέλους της ΕΕ με αναμενόμενη ζημία 0 %.
- Η υποκατηγορία «A+» περιλαμβάνει δάνεια που έχουν χορηγηθεί σε οντότητες (ή που τυγχάνουν εγγυήσεων από οντότητες) άλλες εκτός από τα κράτη μέλη της ΕΕ, χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη επιδείνωσης της ποιότητας κατά τη διάρκειά τους.
- Η υποκατηγορία «A-» περιλαμβάνει δανειοδοτικές πράξεις για τις οποίες υπάρχουν ορισμένες αμφιβολίες σχετικά με τη διατήρηση του παρόντος καθεστώτος τους, αλλά ο κίνδυνος αρνητικών εξελίξεων αναμένεται ότι θα είναι περιορισμένος.

«B» Δάνεια υψηλής ποιότητας: τα δάνεια αυτά αντιπροσωπεύουν κατηγορία στοιχείων ενεργητικού τα οποία η Τράπεζα εμπιστεύεται, μολονότι το ενδεχόμενο κάποιας μικρής αρνητικής εξέλιξης δεν μπορεί να αποκλεισθεί στο μέλλον. Οι υποκατηγορίες B+ και B– χρησιμοποιούνται για να υποδηλώσουν το ενδεχόμενο τέτοιας επιδείνωσης.

«C» Δάνεια καλής ποιότητας: ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι μη εγγυημένα δάνεια προς εύρωστες τράπεζες και επιχειρήσεις, επταετούς διάρκειας, ή ισοδύναμης απόσβεσης και εφάπαξ αποπληρωτέα στη λήξη τους.

«D» Αυτή η κατηγορία διαβάθμισης αντιπροσωπεύει το όριο μεταξύ δανείων «αποδεκτής ποιότητας» και δανείων που έχουν έλθει αντιμέτωπα με ορισμένες δυσκολίες. Αυτό το σημείο καμπής όσον αφορά την αξιολόγηση δανείων προσδιορίζεται με μεγαλύτερη ακρίβεια με τις υποκατηγορίες D+ και D–. Για τα δάνεια που βαθμολογούνται με D– απαιτούνται αυστηρότερα μέτρα παρακολούθησης.

«E» Αυτή η κατηγορία διαβάθμισης περιλαμβάνει δάνεια με μεγαλύτερο προφίλ κινδύνου από το συνήθως αποδεκτό. Περιλαμβάνει επίσης δάνεια τα οποία, κατά τη διάρκειά τους, έχουν αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα και το ενδεχόμενο να καταστούν ζημιογόνα δεν μπορεί να αποκλεισθεί. Για τον λόγο αυτό, τα δάνεια αυτά αποτελούν αντικείμενο στενής και συστηματικής παρακολούθησης. Οι υποκατηγορίες E+ και E– διαφοροποιούν την ένταση αυτής της ειδικής διαδικασίας παρακολούθησης, δεδομένου ότι τα δάνεια με βαθμολόγηση E– βρίσκονται σε τέτοια θέση που υπάρχουν πολλές πιθανότητες το χρέος να μην μπορέσει να εξυπηρετηθεί σε εγκαίρως και επομένως να απαιτηθεί κάποια μορφή αναδιάρθρωσής του που μπορεί, ενδεχομένως, να οδηγήσει σε απομείωση αξίας.

«F» Το γράμμα F (fail-αποτυχία) υποδηλώνει δάνεια που αντιπροσωπεύουν απαράδεκτους κινδύνους. Δάνεια με διαβάθμιση F– μπορούν να προκύψουν μόνο από εκκρεμείς συναλλαγές οι οποίες, μετά την υπογραφή τους, ήλθαν αντιμέτωπες με απρόβλεπτες, έκτακτες και δραματικά δυσμενείς συνθήκες. Όλες οι πράξεις που χαρακτηρίζονται από απώλεια κεφαλαίου στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης διαβαθμίζονται στην κατηγορία F και εφαρμόζεται ειδική διάταξη.

Στην ενότητα 3.2.3.3, ο πίνακας δείχνει την ανάλυση πιστωτικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων της Διευκόλυνσης το οποίο βασίζεται στις διάφορες κατηγορίες αξιολόγησης δανείων που περιγράφονται ανωτέρω.

3.2.3.2. *Ανάλυση της έκθεσης των δανειοδοτήσεων σε πιστωτικό κίνδυνο*

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τη μέγιστη έκθεση (καθαρή λογιστική αξία) σε πιστωτικό κίνδυνο όσον αφορά δάνεια και προκαταβολές που υπογράφηκαν (είτε εκταμιεύθηκαν είτε δεν εκταμιεύθηκαν) ανά κατηγορία δανειολήπτη, λαμβανομένων υπόψη των εγγυήσεων που χορηγήθηκαν από εγγυητές:

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31.12.2023	Εγγυημένα ποσά	Άλλες πιστωτικές ενισχύσεις	Μη εγγυημένα ποσά	Σύνολο	% συνόλου εκταμιεύσεων
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	54 290	—	952 740	**1 007 030**	**60**
Επιχειρήσεις	155 653	—	293 302	**448 955**	**27**
Δημόσιες αρχές	15 138	—	—	**15 138**	**1**
Κράτη	—	—	212 189	**212 189**	**13**
Σύνολο εκταμιεύσεων	**225 081**	—	**1 458 231**	**1 683 312**	**100**
Μη εκταμιευθέντα	**43 200**	—	**820 854**	**864 054**	
Σύνολο εκταμιευθέντων και μη εκταμιευθέντων	**268 281**	—	**2 279 085**	**2 547 366**	

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31.12.2022	Εγγυημένα ποσά	Άλλες πιστωτικές ενισχύσεις	Μη εγγυημένα ποσά	Σύνολο	% συνόλου εκταμιεύσεων
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	64 625	—	1 095 467	**1 160 092**	**63**
Επιχειρήσεις	182 460	—	285 216	**467 676**	**25**
Δημόσιες αρχές	18 902	—	218	**19 120**	**1**
Κράτη	—	311	202 587	**202 898**	**11**
Σύνολο εκταμιεύσεων	**265 987**	**311**	**1 583 488**	**1 849 786**	**100**
Μη εκταμιευθέντα	**149 506**	—	**1 505 762**	**1 655 268**	
Σύνολο εκταμιευθέντων και μη εκταμιευθέντων	**415 493**	**311**	**3 089 250**	**3 505 054**	

Η διεύθυνση «Διαχείριση και παρακολούθηση χαρτοφυλακίου» έχει αναλάβει την ευθύνη για την παρακολούθηση οφειλετών και εγγυητών, καθώς και για τη διενέργεια των σχετικών οικονομικών και συμβατικών ελέγχων. Κατά συνέπεια, η αξιοπιστία των δανείων, των δανειοληπτών και των εγγυητών της Διευκόλυνσης υπόκειται σε διαρκή παρακολούθηση, τουλάχιστον μία φορά το έτος, αλλά ακόμη πιο συχνά κατά περίπτωση, ανάλογα με τα πιστωτικά γεγονότα που επέρχονται. Ειδικότερα, η διεύθυνση «Διαχείριση και παρακολούθηση χαρτοφυλακίου» επανεξετάζει αν πληρούνται τα συμβατικά δικαιώματα και, σε περίπτωση πιστοληπτικής υποβάθμισης και/ή αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης, λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης. Μέτρα μετριασμού λαμβάνονται, όποτε κρίνεται αναγκαίο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επίσης, στην περίπτωση ανανέωσης τραπεζικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί για τα δάνειά της, εξασφαλίζεται η αντικατάστασή τους ή η έγκαιρη λήψη μέτρων.

3.2.3.3. *Ανάλυση πιστωτικής ποιότητας ανά είδος δανειολήπτη*

Οι πίνακες που ακολουθούν δείχνουν την ανάλυση πιστωτικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων της Διευκόλυνσης την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022, σύμφωνα με τις εφαρμογές αξιολόγησης δανείων, βάσει των δανείων που έχουν υπογραφεί (είτε έχουν εκταμιευτεί είτε όχι):

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31.12.2023		Υψηλή ποιότητα	Συνήθης ποιότητα	Ελάχιστος αποδεκτός κίνδυνος	Υψηλός κίνδυνος	Χωρίς διαβάθμιση (*)	Σύνολο	% επί του συνόλου
		A έως B–	C	D+	D– και παρακάτω			
Δανειολήπτης	Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	270 520	276 133	268 648	508 180	—	**1 323 481**	**52**
	Επιχειρήσεις	51 505	53	564	347 992	194 441	**594 555**	**23**
	Δημόσιες αρχές	—	15 138	—	—	—	**15 138**	**1**
	Κράτη	50 858	2 164	12 907	548 263	—	**614 192**	**24**
Σύνολο		**372 883**	**293 488**	**282 119**	**1 404 435**	**194 441**	**2 547 366**	**100**

(*) (1) Πράξεις δανειοδότησης επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31.12.2022		Υψηλή ποιότητα	Συνήθης ποιότητα	Ελάχιστος αποδεκτός κίνδυνος	Υψηλός κίνδυνος	Χωρίς διαβάθμιση (*)	Σύνολο	% επί του συνόλου
		Α έως Β–	C	D+	D– και παρακάτω			
Δανειολήπτης	Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	293 458	349 628	103 133	1 030 131	—	**1 776 350**	**50**
	Επιχειρήσεις	96 413	52 092	—	703 374	226 750	**1 078 629**	**31**
	Δημόσιοι οργανισμοί	—	18 902	—	—	218	**19 120**	**1**
	Κράτη	51 976	2 771	8 363	567 845	—	**630 955**	**18**
Σύνολο		**441 847**	**423 393**	**111 496**	**2 301 350**	**226 968**	**3 505 054**	**100**

(*) ([1]) Πράξεις δανειοδότησης επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

3.2.3.4. *Συγκέντρωση κινδύνων σχετικά με δάνεια και προκαταβολές*

3.2.3.4.1. *Γεωγραφική ανάλυση*

Με βάση τη χώρα του δανειολήπτη, το χαρτοφυλάκιο δανείων της Διευκόλυνσης καταμερίζεται στις ακόλουθες γεωγραφικές περιφέρειες: *(σε χιλιάδες EUR)*

Χώρα δανειολήπτη	31.12.2023	31.12.2022
Αίγυπτος	260 529	309 312
Κένυα	248 823	338 790
Νιγηρία	218 521	266 294
Αιθιοπία	121 126	107 988
Περιφέρεια χωρών ΑΚΕ	86 505	69 920
Μαυρίκιος	84 331	93 509
Τόγκο	80 267	—
Μπαρμπέιντος	72 036	82 735
Ρουάντα	71 525	94 247
Ζάμπια	66 947	56 729
Καμερούν	48 616	56 586
Ζιμπάμπουε	35 546	23 147
Ουγκάντα	33 365	51 388
Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία)	29 803	36 772
Σενεγάλη	28 729	38 153
Νέα Καληδονία	26 425	31 684
Τανζανία	21 394	33 431
Δομινικανή Δημοκρατία	16 768	25 879
Μπενίν	16 742	2 958

Χώρα δανειολήπτη	31.12.2023	31.12.2022
Τζαμάικα	15 138	18 902
Γουινέα	12 926	15 242
Ακτή Ελεφαντοστού	9 644	10 976
Μαυριτανία	9 374	11 029
Μαδαγασκάρη	9 287	—
Μαλί	8 158	9 856
Νήσοι Κέιμαν	6 575	8 521
Μαλάουι	6 476	9 587
Εσουατίνι	6 453	1 515
Πράσινο Ακρωτήριο	6 254	9 016
Μοζαμβίκη	5 142	7 094
Αγία Λουκία	4 565	4 674
Μπουρκίνα Φάσο	4 389	4 767
Γκάνα	4 074	8 648
Μικρονησία	2 342	2 811
Σεϋχέλλες	2 037	2 933
Γαλλική Πολυνησία	1 838	3 118
Σαμόα	344	645
Βανουάτου	177	525
Αϊτή	121	332
Κονγκό	—	73
Σύνολο	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.4.2. *Ανάλυση ανά κλάδο δραστηριότητας*

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει το χαρτοφυλάκιο δανείων της Διευκόλυνσης ανά κλάδο δραστηριότητας του δανειολήπτη. Δανειοδοτικές πράξεις στις οποίες προηγείται η εκταμίευση προς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς πριν από την εκταμίευση προς τον τελικό δικαιούχο, εγγράφονται στον «Τριτογενή τομέα και λοιπά»:

(σε χιλιάδες EUR)

Κλάδος δραστηριότητας δανειολήπτη	31.12.2023	31.12.2022
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	1 012 001	1 160 133
Δημόσια διοίκηση	212 189	202 898
Ηλεκτρική ενέργεια	187 701	193 597
Χημικές ουσίες	91 786	108 652
Τηλεπικοινωνίες	60 182	62 862
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	36 833	36 833

(σε χιλιάδες EUR)

Κλάδος δραστηριότητας δανειολήπτη	31.12.2023	31.12.2022
Επιχειρηματικές υπηρεσίες, ΤΠ και μέσα επικοινωνίας	33 638	31 127
Φαρμακευτικά προϊόντα και ιατρικός εξοπλισμός	18 526	12 388
Υποδομές αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών	15 138	18 902
Μέταλλα και εξόρυξη	7 236	8 415
Επενδυτικά αγαθά	4 103	8 853
Ανάκτηση και ανακύκλωση αποβλήτων	3 802	4 577
Πολλαπλές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	177	525
Τριτογενής τομέας και λοιπά	—	24
Σύνολο	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.5. *Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για κάθε εσωτερική διαβάθμιση κινδύνου*

Η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί μια μεθοδολογία εσωτερικής διαβάθμισης η οποία εναρμονίζεται με την προσέγγιση βάσει εσωτερικών διαβαθμίσεων σύμφωνα με τη Βασιλεία ΙΙΙ. Στην πλειονότητα των αντισυμβαλλομένων της Διευκόλυνσης έχει αποδοθεί μια εσωτερική διαβάθμιση σύμφωνα με αυτή τη μεθοδολογία. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικά το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Διευκόλυνσης ξεκινώντας από την καλύτερη εσωτερική διαβάθμιση του δανειολήπτη ή του εγγυητή, ανάλογα με την περίπτωση. Στις περιπτώσεις όπου δεν διατίθεται εσωτερική διαβάθμιση, χρησιμοποιείται η εξωτερική διαβάθμιση για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης.

Στον πίνακα παρουσιάζονται τόσο τα ανοίγματα σε δάνεια που έχουν υπογραφεί (εκταμιευθέντα και μη εκταμιευθέντα) όσο και τα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο ανοίγματα, σύμφωνα με μια εσωτερική μεθοδολογία την οποία χρησιμοποιεί η Διευκόλυνση για τη διαχείριση ορίων.

(σε χιλιάδες EUR)

	Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's	2023				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος						
Εσωτερική διαβάθμιση 1 — ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος	Aaa	—	47 534	—	—	**47 534**
Εσωτερική διαβάθμιση 2 — πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1-Aa3	72 051	—	—	—	**72 051**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 — χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1-A3	10 428	—	—	—	**10 428**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 — μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1-Baa3	33 439	263 036	3 802	—	**300 277**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 — οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1-Ba3	75 418	—	—	—	**75 418**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 — υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1-B3	533 775	206 438	20 349	—	**760 562**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 — πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	77 010	246 682	—	—	**323 692**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 — αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	—	—	17 860	—	**17 860**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		—	—	—	**182 080**	**182 080**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**– 10 964**	**– 24 674**	**– 14 976**	**– 55 976**	**– 106 590**
Λογιστική αξία δανείων και προκαταβολών		**791 157**	**739 016**	**27 035**	**126 104**	**1 683 312**
Δανειακές δεσμεύσεις						
Εσωτερική διαβάθμιση 2 — πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1-Aa3	86 796	—	—	—	**86 796**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 — χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1-A3	1 687	—	—	—	**1 687**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 — μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1-Baa3	10 000	—	—	—	**10 000**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 — οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1-Ba3	82 770	—	—	—	**82 770**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 — υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1-B3	327 995	45 990	—	—	**373 985**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 — πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	28 089	30 537	—	—	**58 626**

(σε χιλιάδες EUR)

	Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's	2023				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Εσωτερική διαβάθμιση 8 — αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	—	50 000	111 000	—	**161 000**
Χωρίς εσωτερική διαβάθμιση (*)		39 940	—	—	—	**39 940**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		—	—	—	**68 288**	**68 288**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**– 2 715**	**– 16 323**	—	—	**– 19 038**
Λογιστική αξία δανειακών δεσμεύσεων		**574 562**	**110 204**	**111 000**	**68 288**	**864 054**

(*) (1) Συμφωνίες υπηρεσιών για τις οποίες δεν υπάρχουν υποκείμενοι αντισυμβαλλόμενοι κατά την ημερομηνία αναφοράς.

(σε χιλιάδες EUR)

	Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's	2022				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμά-των	Σύνολο
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος						
Εσωτερική διαβάθμιση 1 — ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος	Aaa	—	56 320	—	—	**56 320**
Εσωτερική διαβάθμιση 2 — πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1-Aa3	82 745	—	—	—	**82 745**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 — χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1-A3	421	—	—	—	**421**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 — μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1-Baa3	346 538	—	—	—	**346 538**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 — οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1-Ba3	82 126	—	—	—	**82 126**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 — υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1-B3	679 725	189 519	—	—	**869 244**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 — πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	41 450	273 167	—	—	**314 617**

(σε χιλιάδες EUR)

	Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's	2022				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμά-των	Σύνολο
Εσωτερική διαβάθμιση 8 — αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	—	—	63 474	—	**63 474**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		—	—	—	**142 263**	**142 263**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**– 11 370**	**– 28 817**	**– 21 303**	**– 46 472**	**– 107 962**
Λογιστική αξία δανείων και προκαταβολών		**1 221 635**	**490 189**	**42 171**	**95 791**	**1 849 786**
Δανειακές δεσμεύσεις						
Εσωτερική διαβάθμιση 2 — πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1-Aa3	86 796	—	—	—	**86 796**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 — χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1-A3	316 707	—	—	—	**316 707**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 — μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1-Baa3	109 095	—	—	—	**109 095**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 — οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1-Ba3	175 880	—	—	—	**175 880**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 — υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1-B3	538 504	50 000	—	—	**588 504**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 — πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	62 966	105 669	—	—	**168 635**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 — αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	—	—	50 000	—	**50 000**
Χωρίς εσωτερική διαβάθμιση (*)		44 982	—	—	—	**44 982**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		—	—	—	**131 252**	**131 252**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**– 4 834**	**– 11 749**	—	—	**– 16 583**
Λογιστική αξία δανειακών δεσμεύσεων		**1 330 096**	**143 920**	**50 000**	**131 252**	**1 655 268**

(*) ([1]) Συμφωνίες υπηρεσιών για τις οποίες δεν υπάρχουν υποκείμενοι αντισυμβαλλόμενοι κατά την ημερομηνία αναφοράς.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5451/oj

Η ΕΤΕπ παρακολουθεί σε διαρκή βάση τα γεγονότα τα οποία επηρεάζουν τους δανειολήπτες και τους εγγυητές της. Ειδικότερα, η ΕΤΕπ αξιολογεί σε μεμονωμένη βάση τα συμβατικά της δικαιώματα σε περίπτωση πιστοληπτικής υποβάθμισης και αναζητά μέτρα μετριασμού. Επίσης, παρακολουθεί στενά τις ανανεώσεις τραπεζικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί για τα δάνειά της ώστε να εξασφαλίζεται η αντικατάστασή τους ή η έγκαιρη λήψη μέτρων εάν χρειάζεται.

3.2.3.6. *Καθυστερούμενες οφειλές στο πλαίσιο χορηγηθέντων δανείων και απομειώσεις*

Τα ποσά καθυστερούμενων οφειλών εντοπίζονται, παρακολουθούνται και αναφέρονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις «Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων παρακολούθησης» και ισχύουν για όλο τον τραπεζικό τομέα. Οι διαδικασίες αυτές συνάδουν με τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές και εγκρίνονται για όλα τα δάνεια που τελούν υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

Η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται ότι i) οι δυνητικές καθυστερήσεις οφειλών εντοπίζονται και αναφέρονται δεόντως στις αρμόδιες υπηρεσίες με ελάχιστη καθυστέρηση· ii) οι περιπτώσεις κρίσιμης σημασίας παραπέμπονται αμέσως στο κατάλληλο επιχειρησιακό επίπεδο λήψης αποφάσεων· iii) προβλέπεται τακτική υποβολή εκθέσεων στη διοίκηση της Διευκόλυνσης σχετικά με το γενικό καθεστώς.

Οι καθυστερήσεις και οι απομειώσεις σχετικά με δάνεια και προκαταβολές μπορούν να αναλυθούν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Δάνεια και προκαταβολές	Δάνεια και προκαταβολές
	31.12.2023	31.12.2022
Λογιστική αξία	**1 683 312**	**1 849 786**
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας		
Ακαθάριστο ποσό	17 860	63 474
Απομείωση — Πρόβλεψη ζημίας	– 14 976	– 21 303
Λογιστική αξία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**2 884**	**42 171**
Ληξιπρόθεσμα αλλά μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας		
Ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις		
0-30 ημερών	—	670
30-90 ημέρες	23	118
90-180 ημερών	315	95
άνω των 180 ημερών	—	25
Λογιστική αξία ληξιπρόθεσμων αλλά μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**338**	**908**
Λογιστική αξία μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**1 680 090**	**1 806 707**
Σύνολο λογιστικής αξίας δανείων και προκαταβολών	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.7. *Ευαισθησία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε μελλοντικές οικονομικές συνθήκες (σε χιλιάδες EUR)*

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εμφανίζουν ευαισθησία σε κρίσεις και παραδοχές που πραγματοποιούνται όσον αφορά τη διατύπωση μελλοντοστραφών σεναρίων. Η ΕΤΕπ διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αναγνωρίζονται σε σημαντικές κατηγορίες των στοιχείων ενεργητικού της.

Οι προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών (μέσω μακροοικονομικών σεναρίων) αποτελούν στοιχεία για το υπόδειγμα πρόβλεψης που παράγει παραμέτρους κινδύνου υπό όρους, οι οποίες αποτελούν στοιχείο για τον υπολογισμό της πρόβλεψης ζημίας.

Τα σενάρια προκύπτουν από τον κλυδωνισμό του ΑΕΠ, το οποίο αποτελεί τον βασικό δείκτη μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι κλυδωνισμοί του πραγματικού ΑΕΠ βαθμονομούνται ώστε να αναπαράγουν την προηγούμενη μεταβλητότητα της μεταβλητής. Επιπλέον, εφαρμόζεται η γνώμη εμπειρογνωμόνων, κατά περίπτωση, για τη βελτίωση του μεγέθους και της επιμονής των κλυδωνισμών του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, οι κλυδωνισμοί προσδιορίζονται μαζί με μια συνάρτηση απόσβεσης με σκοπό να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των κλυδωνισμών διαχρονικά. Οι πιθανότητες που συνδέονται με κάθε σενάριο καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες (μεταβλητότητας) της αγοράς και τους εσωτερικά ανεπτυγμένους δείκτες/τα μέσα παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται με συνεπή τρόπο διαχρονικά για την αποτύπωση της αβεβαιότητας. Η στάθμιση των θετικών και αρνητικών κλυδωνισμών εξαρτάται από το ισοζύγιο των κινδύνων στην οικονομία· κατά μέσο όρο εφαρμόστηκαν αρνητικοί και θετικοί κλυδωνισμοί ύψους – 7 247 EUR (2022: – 9 908 EUR) και 6 007 EUR (2022: 8 356 EUR), αντιστοίχως, σε τριμηνιαίες προβολές στην προηγούμενη διαδικασία.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η πρόβλεψη ζημίας από δάνεια και προκαταβολές των σταδίων 1 και 2. Κάθε μελλοντοστραφές σενάριο (π.χ. βασικό σενάριο, θετικό και αρνητικό) σταθμίστηκε κατά 100 % αντί της εφαρμογής συντελεστών στάθμισης πιθανότητας στα τρία σενάρια.

(σε χιλιάδες EUR)

	2023		
	Θετικό	Βασικό	Αρνητικό
Μεικτό άνοιγμα	2 258 365	2 258 365	2 258 365
Πρόβλεψη ζημίας	45 603	51 610	58 857

(σε χιλιάδες EUR)

	2022		
	Θετικό	Βασικό	Αρνητικό
Μεικτό άνοιγμα	3 229 247	3 229 247	3 229 247
Πρόβλεψη ζημίας	43 821	52 177	62 085

3.2.3.8. *Επαναδιαπραγμάτευση και ρύθμιση δανείων*

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι τα δάνεια (δηλαδή δάνεια, χρεωστικοί τίτλοι και δανειακές δεσμεύσεις) είναι σε ρύθμιση όταν έχουν παραταθεί μέτρα ρύθμισης. Τα μέτρα ρύθμισης συνίστανται σε «παραχωρήσεις» τις οποίες αποφασίζει να χορηγήσει η ΕΤΕπ σε οφειλέτη ο οποίος θεωρείται ότι αδυνατεί να συμμορφωθεί με τους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις εξυπηρέτησης του χρέους λόγω των οικονομικών δυσχερειών του, προκειμένου να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει, εν όλω ή εν μέρει, τη σύμβαση. Τα ανοίγματα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε ρύθμιση όταν έχει χορηγηθεί παραχώρηση, ανεξάρτητα από το αν κάποιο ποσό είναι ληξιπρόθεσμο ή αν το άνοιγμα ταξινομείται ως άνοιγμα σε αθέτηση. Τα ανοίγματα δεν αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε ρύθμιση όταν ο οφειλέτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες.

Κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, η επιδείνωση των εν λόγω δανείων θα είχε εντοπιστεί μέσω των διατάξεων των κατευθυντήριων γραμμών και των διαδικασιών της Τράπεζας και θα είχε αποτελέσει αντικείμενο παρακολούθησης πριν από την επαναδιαπραγμάτευση. Μετά την επαναδιαπραγμάτευση, η ΕΤΕπ θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τα δάνεια αυτά. Στην περίπτωση χρηματοδοτικού μέσου απομειωμένης πιστωτικής αξίας, θα μεταφερθεί στο στάδιο 3. Το δάνειο θα παρακολουθείται τακτικά σύμφωνα με το πλαίσιο της Τράπεζας.

Στα μέτρα και στις πρακτικές ρύθμισης που εφάρμοσε η ΕΤΕπ ως μέρος των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, η παράταση της προθεσμίας λήξης, η αναστολή καταβολής του κεφαλαίου μόνο, η αναστολή της καταβολής κεφαλαίου και τόκων, η παραβίαση σημαντικών ρητρών και η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Οι πράξεις που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα
Αριθμός συμβάσεων που υπόκεινται σε πρακτικές ρύθμισης	13	6	12	7
Λογιστικές αξίες (περιλ. τόκων και καθυστερούμενων οφειλών)	112 554	46 432	144 399	45 497
Αναγνώριση πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες	1 654	22 151	16 008	14 323
Έσοδα από τόκους σε σχέση με συμβάσεις ρύθμισης	8 594	1 776	7 745	2 280

(σε χιλιάδες EUR)

			Μέτρα ρύθμισης				
	31.12.2022	Παράταση προθεσμίας λήξης	Αναστολή καταβολής κεφαλαίου και τόκων	Παράβαση σημαντικών χρηματοοικονομικών ρητρών	Λοιπά	Συμβατική αποπληρωμή, καταγγελία και/ή διαγραφές	31.12.2023
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	85 751	—	—	12 275	—	– 29 671	68 355
Επιχειρήσεις	104 145	—	—	—	—	– 13 514	90 631
Σύνολο	**189 896**	—	—	**12 275**	—	**– 43 185**	**158 986**

3.2.4. Πιστωτικός κίνδυνος σχετικά με ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα διαθέσιμα κεφάλαια επενδύονται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Διευκόλυνσης σχετικά με τις συμβατικές υποχρεώσεις εκταμίευσης. Την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022 οι επενδύσεις είχαν τη μορφή τραπεζικών καταθέσεων, πιστοποιητικών κατάθεσης και εμπορικών χρεογράφων.

Οι εγκεκριμένες οντότητες έχουν πιστοληπτική διαβάθμιση παρόμοια με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διαβαθμίσεις που απαιτούνται για τις τοποθετήσεις ταμειακών διαθεσίμων της ίδιας της ΕΤΕπ. Σε περίπτωση που έχουν χορηγηθεί διαφορετικές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις από περισσότερους από έναν οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, υπερισχύει η χαμηλότερη διαβάθμιση. Το μέγιστο εγκεκριμένο όριο για κάθε εγκεκριμένη τράπεζα είναι επί του παρόντος 50 εκατ. EUR (πενήντα εκατομμύρια ευρώ). Εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν παραχωρήθηκε στη Societe Generale S. A., στην οποία η Διευκόλυνση τηρεί τους οικείους επιχειρησιακούς λογαριασμούς διαθεσίμων. Το όριο βραχυπρόθεσμων πιστώσεων για τη Societe Generale S. A. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε 110 εκατ. EUR (εκατόν δέκα εκατομμύρια ευρώ). Το αυξημένο όριο ισχύει για το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων που τηρούνται στους επιχειρησιακούς λογαριασμούς διαθεσίμων και των μέσων που εκδίδονται από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο και τηρούνται στο ταμειακό χαρτοφυλάκιο.

Όλες οι επενδύσεις εκτελέστηκαν με εγκεκριμένες οντότητες και έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη διάρκεια τριών μηνών από την ημερομηνία αξίας. Κάθε υπέρβαση του ορίου πιστωτικών ανοιγμάτων αναφέρθηκε στους εντολείς. Την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022 όλες οι προθεσμιακές καταθέσεις, τα εμπορικά χρεόγραφα και τα μετρητά που διακρατούνταν στο ταμειακό χαρτοφυλάκιο της Διευκόλυνσης είχαν ελάχιστη διαβάθμιση P-2 (ισοδύναμη Moody's) κατά την ημερομηνία διακανονισμού.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει την κατάσταση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους, καθώς και τους δεδουλευμένους τόκου:

(σε χιλιάδες EUR)

Ελάχιστη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	Ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	31.12.2023		31.12.2022	
P-1	Aaa	140 592	10 %	200 167	14 %
P-1	Aa2	29 951	2 %	24 955	2 %
P-1	Aa3	89 682	7 %	4 992	0 %
P-1	A1	360 831	26 %	300 627	21 %
P-1	A2	204 179	15 %	340 252	23 %
P-1	A3	346 275	25 %	491 224	34 %
P-2	A3	205 314	15 %	29 956	2 %
P-2	Baa1	—	0 %	59 797	4 %
Σύνολο		**1 376 824**	**100 %**	**1 451 970**	**100 %**

3.2.5. Πιστωτικός κίνδυνος σχετικά με παράγωγα προϊόντα

3.2.5.1. *Πολιτική πιστωτικού κινδύνου παράγωγων προϊόντων*

Ο πιστωτικός κίνδυνος όσον αφορά παράγωγα προϊόντα είναι η ζημία που μπορεί να υποστεί ένα δεδομένο συμβαλλόμενο μέρος, όταν το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να τηρήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με παράγωγα προϊόντα ποικίλλει ανάλογα με ορισμένους παράγοντες (όπως επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες) και γενικά ανταποκρίνεται μόνο σε μικρό μέρος της τεκμαρτής τους αξίας.

Στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση μπορεί να συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής (swap) για την κάλυψη ειδικών δανειοδοτικών πράξεων ή προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος με σκοπό την αντιστάθμιση των συναλλαγματικών της θέσεων, που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά. Όλες οι ανταλλαγές (swaps) εκτελούνται από την ΕΤΕπ με εξωτερικό αντισυμβαλλόμενο. Οι ανταλλαγές ρυθμίζονται από τις ίδιες κύριες συμφωνίες ανταλλαγής και τα παραρτήματα πιστωτικής στήριξης που έχουν υπογραφεί μεταξύ της ΕΤΕπ και των εξωτερικών αντισυμβαλλομένων της.

3.2.5.2. *Επιμέτρηση πιστωτικού κινδύνου για παράγωγα προϊόντα*

Όλες οι εκτελούμενες ανταλλαγές από την ΕΤΕπ που έχουν σχέση με τη Διευκόλυνση υπόκεινται στο ίδιο συμβατικό πλαίσιο και τις ίδιες μεθόδους που εφαρμόζονται για τα παράγωγα προϊόντα τα οποία διαπραγματεύεται η ΕΤΕπ για τους δικούς της σκοπούς. Συγκεκριμένα, η επιλεξιμότητα αντισυμβαλλομένων ανταλλαγής προσδιορίζεται από την ΕΤΕπ με βάση τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται για τους γενικούς σκοπούς της ανταλλαγής.

Η ΕΤΕπ μετρά την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο που έχει σχέση με ανταλλαγές (swaps) και παράγωγα προϊόντα με βάση την προσέγγιση τρέχοντος μη εξασφαλισμένου ανοίγματος και δυνητικού μελλοντικού ανοίγματος για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων και της παρακολούθησης της τήρησης ορίων. Οι εν λόγω δείκτες μέτρησης περιλαμβάνουν εξολοκλήρου τα παράγωγα προϊόντα που έχουν σχέση με την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Η Διευκόλυνση συνάπτει βραχυπρόθεσμες συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων («FX swaps») με σκοπό να αντισταθμιστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος σχετικά με εκταμιεύσεις δανείων σε νομίσματα άλλα από το ευρώ. Οι βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές νομισμάτων (FX swaps) έχουν μέγιστη προθεσμία λήξης τριών μηνών και ανανεώνονται συστηματικά. Το τεκμαρτό ποσό των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 1 640,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 έναντι 1 790,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022. Η εύλογη αξία των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 45,8 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 έναντι 71,1 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Η Διευκόλυνση συνάπτει διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής με σκοπό την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου από εκταμιεύσεις δανείων σε άλλα νομίσματα εκτός του ευρώ. Οι διασυναλλαγματικές ανταλλαγές έχουν μακροπρόθεσμη λήξη. Το τεκμαρτό ποσό των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 43,3 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 έναντι 47,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022. Η εύλογη αξία των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 10,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 έναντι 4,8 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022.

3.2.6. Πιστωτικός κίνδυνος όσον αφορά ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατάσταση του ταμειακού χαρτοφυλακίου το οποίο απαρτίζεται εξ ολοκλήρου από εμπορικά χρεόγραφα εκδοθέντα από υποκρατικούς φορείς, τράπεζες και μη τραπεζικές οντότητες με αρχική διάρκεια άνω των τριών μηνών. Τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι οργανισμοί τους, οι τράπεζες και οι μη τραπεζικές οντότητες είναι αποδεκτοί εκδότες. Το μέγιστο εγκεκριμένο όριο για κάθε εγκεκριμένο εκδότη είναι 50 000 000 EUR (πενήντα εκατομμύρια ευρώ). Επενδύσεις σε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ομόλογα θα μπορούσαν να είναι επίσης επιλέξιμες, ανάλογα με τις απαιτήσεις ρευστότητας:

(σε χιλιάδες EUR)

Ελάχιστη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	Ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	31.12.2023		31.12.2022	
P-1	Aa2	—	0 %	32 974	45 %
P-1	Aa3	—	0 %	4	0 %
P-1	A3	—	0 %	39 843	55 %
P-2	A3	—	0 %	182	0 %
Σύνολο		—	**0 %**	**73 003**	**100 %**

3.3. ***Κίνδυνος ρευστότητας***

Οι κίνδυνος ρευστότητας αφορά την ικανότητα της οντότητας να χρηματοδοτεί αυξήσεις στοιχείων ενεργητικού και να καλύπτει υποχρεώσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες, χωρίς να προκαλούνται απαράδεκτες ζημίες. Ο κίνδυνος αυτός μπορεί να κατανεμηθεί σε κίνδυνο χρηματοδότησης της ρευστότητας και σε κίνδυνο ρευστότητας της αγοράς. Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος μια οντότητα να μην είναι σε θέση να ανταποκριθεί αποτελεσματικά τόσο στις αναμενόμενες όσο και στις απροσδόκητες τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες για ταμειακές ροές χωρίς αυτό να επηρεάζει την καθημερινές λειτουργίες της ή την οικονομική της κατάσταση. Κίνδυνος ρευστότητας της αγοράς είναι ο κίνδυνος μια οντότητα να μην μπορεί εύκολα να αντισταθμίσει ή να εξαλείψει μια θέση στην τιμή της αγοράς λόγω ανεπαρκούς βάθους της αγοράς ή διαταραχής της αγοράς.

3.3.1. Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Η Διευκόλυνση χρηματοδοτείται κατά πρώτον με ετήσιες συνεισφορές των κρατών μελών, καθώς και με εισροές που προκύπτουν από πράξεις της Διευκόλυνσης. Η Διευκόλυνση διαχειρίζεται τον κίνδυνο χρηματοδότησης της ρευστότητάς της, κυρίως με τον προγραμματισμό των καθαρών της αναγκών σε ρευστότητα και των απαιτούμενων ετήσιων συνεισφορών των κρατών μελών.

Για να υπολογισθούν οι ετήσιες συνεισφορές των κρατών μελών, οι ρυθμοί εκταμίευσης του υφιστάμενου και του προγραμματιζόμενου χαρτοφυλακίου μελετώνται και παρακολουθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Για τη διόρθωση ετήσιων απαιτήσεων ρευστότητας λαμβάνονται υπόψη έκτακτα γεγονότα, όπως πρόωρες επιστροφές, πωλήσεις μετοχών ή περιπτώσεις αθέτησης.

Για να μειωθεί περισσότερο ο κίνδυνος ρευστότητας, η Διευκόλυνση διατηρεί επαρκές αποθεματικό ρευστότητας ώστε να καλύπτει σε κάθε συγκεκριμένη χρονική στιγμή προβλεπόμενες εκταμιεύσεις μετρητών, όπως κοινοποιούνται περιοδικά από το τμήμα δανεισμού της ΕΤΕπ. Επενδύονται κεφάλαια στη χρηματαγορά και σε αγορές ομολόγων με τη μορφή διατραπεζικών καταθέσεων και άλλων βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών μέσων λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων εκταμίευσης μετρητών της Διευκόλυνσης. Τα ρευστά στοιχεία ενεργητικού της Διευκόλυνσης τελούν υπό τη διαχείριση του τμήματος ταμειακών διαθεσίμων της Τράπεζας με σκοπό να διατηρείται επαρκής ρευστότητα ώστε να μπορεί η Διευκόλυνση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της. Σύμφωνα με την απόφαση 2020/2233 του Συμβουλίου, οι επανεισροές από την Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ αναπτύσσονται στο πλαίσιο του NDICI. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα αυτών των επανεισροών που πρόκειται να μεταφερθούν εξαρτάται από τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

Αξίζει να επισημανθεί ότι η διαχείριση του κεφαλαίου πραγματοποιείται αποκλειστικά από την άποψη της ρευστότητας, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Σύμφωνα με την αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων μεταξύ του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών και του τμήματος διαχείρισης συναλλαγών (Front and Back Office), οι εργασίες διακανονισμού που σχετίζονται με την επένδυση αυτών των στοιχείων ενεργητικού υπόκεινται στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας της ΕΤΕπ για τον σχεδιασμό και διακανονισμό πράξεων. Επιπλέον, η έγκριση αντισυμβαλλομένων και ορίων όσον αφορά επενδύσεις ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και η παρακολούθηση των ορίων αυτών, εναπόκειται στην αρμοδιότητα της διεύθυνσης «Διαχείριση κινδύνων» της ΕΤΕπ.

3.3.2. Επιμέτρηση κινδύνου ρευστότητας

Οι πίνακες στο παρόν τμήμα αναφέρουν αναλυτικά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Διευκόλυνσης ανά ληκτότητα με βάση το διάστημα που απομένει μεταξύ της ημερομηνίας του ισολογισμού και της ημερομηνίας συμβατικής ληκτότητας (με βάση συμβατικές απροεξόφλητες ταμειακές ροές).

Όσον αφορά τις μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι υποχρεώσεις της Διευκόλυνσης έχουν τη μορφή μη εκταμιευθέντων ποσών στο πλαίσιο ήδη υπογεγραμμένων δανειακών συμφωνιών, μη εκταμιευθέντων τμημάτων συμφωνιών προεγγραφής στο κεφάλαιο ή επενδυτικών συμφωνιών που έχουν ήδη συναφθεί, χορηγηθεισών δανειακών εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου και τεχνικής βοήθειας.

Τα δάνεια στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης έχουν προθεσμία εκταμίευσης. Ωστόσο, οι εκταμιεύσεις πραγματοποιούνται σε χρονικές περιόδους και σε ποσά που αντικατοπτρίζουν την πρόοδο των σχετικών επενδυτικών έργων. Επιπλέον, τα δάνεια της Επενδυτικής Διευκόλυνσης αποτελούν πράξεις που λαμβάνουν χώρα σε σχετικά ευμετάβλητο επιχειρησιακό περιβάλλον και, ως εκ τούτου, το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσής τους εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από κριτήρια αβεβαιότητας.

Οι κεφαλαιακές επενδύσεις καθίστανται απαιτητές όταν και μόλις οι διαχειριστές κεφαλαίων ζητήσουν με θεμελιωμένο τρόπο την καταβολή κεφαλαίων λόγω της προόδου που σημείωσαν στις επενδυτικές τους δραστηριότητες. Η περίοδος εκταμίευσης διαρκεί συνήθως 3 έτη, με συχνές παρατάσεις ενός ή δύο ετών. Συνήθως, ορισμένες υποχρεώσεις εκταμίευσης διατηρούνται και μετά το τέλος της περιόδου αναλήψεων μέχρις ότου διατεθούν πλήρως όλες οι υποκείμενες επενδύσεις του ταμείου, δεδομένου ότι η ρευστότητα του ταμείου μπορεί να είναι ανεπαρκής κατά καιρούς για την κάλυψη υποχρεώσεων πληρωμής που προκύπτουν σχετικά με αμοιβές ή άλλες δαπάνες.

Οι εγγυήσεις δεν υπόκεινται σε ειδικές υποχρεώσεις εκταμίευσης εκτός αν η εγγύηση καταπέσει. Το ποσό των υπόλοιπων εγγυήσεων μειώνεται παράλληλα με το χρονοδιάγραμμα εξόφλησης εγγυημένων δανείων.

Ταμειακές εκροές χορηγηθεισών επιδοτήσεων επιτοκίου συμβαίνουν στην περίπτωση επιδοτούμενων δανείων χρηματοδοτούμενων από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω εκροές αντιπροσωπεύουν μόνο δεσμεύσεις που αφορούν τα δάνεια αυτά και όχι το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων επιτοκίου που δεν έχει εκταμιευτεί. Όπως και στην περίπτωση δανείων, το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης είναι αβέβαιο.

Οι «μεικτές ονομαστικές εκροές» για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια στο «προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων» αντιστοιχούν στο συνολικό ποσό υπογεγραμμένων συμβάσεων τεχνικής βοήθειας που δεν έχει εκταμιευτεί. Το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης χαρακτηρίζεται από σοβαρό βαθμό αβεβαιότητας. Οι ταμειακές εκροές που ταξινομούνται στη χρονική περίοδο «κάτω των 3 μηνών» αντιπροσωπεύουν το ποσό των εκκρεμών τιμολογίων που παραλήφθηκαν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για τις οποίες δεν υπάρχει καθορισμένη συμβατική ημερομηνία ληκτότητας ταξινομούνται υπό την «Απροσδιόριστη ληκτότητα». Οι αναλήψεις υποχρεώσεων, για τις οποίες υπάρχει εγγεγραμμένο αίτημα εκταμίευσης μετρητών την ημερομηνία αναφοράς, ταξινομούνται στο πλαίσιο της σχετικής χρονικής περιόδου.

Όσον αφορά τις παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, το προφίλ ρευστότητας αντιπροσωπεύει τις συμβατικές απροεξόφλητες ακαθάριστες ταμειακές ροές συμβάσεων ανταλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα (CCS), των πράξεων ανταλλαγής επιτοκίου σε διαφορετικά νομίσματα (CCIRS), των βραχυπρόθεσμων συμφωνιών ανταλλαγής συναλλάγματος και των πράξεων ανταλλαγής επιτοκίου.

(σε χιλιάδες EUR)

Προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31.12.2023	3 μήνες ή λιγότερο	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Απροσδιόριστη ληκτότητα	Μεικτές ονομαστικές εκροές
Εκροές για χορηγηθέντα αλλά μη εκταμιευθέντα δάνεια	49 019	6 000	—	—	828 073	883 092
Εκροές για χορηγηθέντα επενδυτικά κεφάλαια και προεγγραφή μετοχών	—	—	—	—	297 534	297 534
Άλλα (υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις, χορηγηθείσες εγγυήσεις)	—	—	—	—	47 749	47 749
Εκροές για χορηγηθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	4 235	—	—	—	343 282	347 517
Εκροές για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια	849	—	—	—	25 343	26 192
Σύνολο	**54 103**	**6 000**	—	—	**1 541 981**	**1 602 084**

(σε χιλιάδες EUR)

Προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31.12.2022	3 μήνες ή λιγότερο	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Απροσδιόριστη ληκτότητα	Μεικτές ονομαστικές εκροές
Εκροές για χορηγηθέντα αλλά μη εκταμιευθέντα δάνεια	87 210	21 208	—	—	1 563 433	1 671 851
Εκροές για χορηγηθέντα επενδυτικά κεφάλαια και προεγγραφή μετοχών	4 676	—	—	—	406 496	411 172
Άλλα (υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις, χορηγηθείσες εγγυήσεις)	—	—	—	—	49 378	49 378
Εκροές για χορηγηθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	—	—	—	—	350 282	350 282
Εκροές για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια	924	—	—	—	32 149	33 073
Σύνολο	**92 810**	**21 208**	—	—	**2 401 738**	**2 515 756**

(σε χιλιάδες EUR)

Προφίλ ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31.12.2023	3 μήνες ή λιγότερο	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μεικτές ονομαστικές εισροές/εκροές
Διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής — Εισροές	192	10 909	32 186	1 706	44 993
Διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής — Εκροές	– 90	– 10 212	– 23 783	– 1 828	– 35 913
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος — Εισροές	1 640 000	—	—	—	1 640 000
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος — Εκροές	– 1 597 068	—	—	—	– 1 597 068
Σύνολο	**43 034**	**697**	**8 403**	**– 122**	**52 012**

(σε χιλιάδες EUR)

Προφίλ ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31.12.2022	3 μήνες ή λιγότερο	Από 3 μήνες έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μεικτές ονομαστικές εισροές/εκροές
CCS και CCIRS — Εισροές	88	9 474	38 431	147	48 140
CCS και CCIRS — Εκροές	– 108	– 11 965	– 30 450	– 146	– 42 669
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος — Εισροές	1 790 000	—	—	—	1 790 000
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος — Εκροές	– 1 724 227	—	—	—	– 1 724 227
Σύνολο	**65 753**	**– 2 491**	**7 981**	**1**	**71 244**

3.3.3. Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αναμένεται να ανακτηθούν ή να διακανονιστούν σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού:		
Δάνεια και προκαταβολές	1 755 831	1 922 784
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	820 713	797 341
Σύνολο	**2 576 544**	**2 720 125**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις:		
Οφειλές έναντι τρίτων (*)	389 116	136 867
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	19 038	16 583
Σύνολο	**408 154**	**153 450**

(*) (1) Τα ποσά που οφείλονται σε τρίτους περιλαμβάνουν τις επιδοτήσεις επιτοκίου και την τεχνική βοήθεια που δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί και που οφείλονται σε κράτη μέλη, όπου η ληκτότητα είναι κυρίως απροσδιόριστη.

3.4. ***Κίνδυνος αγοράς***

Ο κίνδυνος αγοράς αντιπροσωπεύει τον κίνδυνο οι μεταβολές των αγοραίων τιμών και συντελεστών, όπως επιτόκια, τιμές μετοχών και συναλλαγματικές ισοτιμίες, να επηρεάσουν τα έσοδα ή την αξία των μετοχών μιας οντότητας σε χρηματοοικονομικά μέσα.

3.4.1. Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου προκύπτει από τη μεταβλητότητα της οικονομικής αξίας, ή των σχετικών εσόδων, των θέσεων τοκοφόρου επιτοκίου λόγω δυσμενών διακυμάνσεων των επιτοκίων.

Η Διευκόλυνση δεν επηρεάζεται άμεσα από τη διακύμανση της οικονομικής αξίας της ή τις αναντιστοιχίες ως προς την τιμολόγηση μεταξύ των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού, στοιχείων παθητικού και μέσων αντιστάθμισης κινδύνου διότι i) δεν έχει άμεσο κόστος δανεισμού ή έντοκα στοιχεία παθητικού και ii) αποδέχεται τις επιπτώσεις των διακυμάνσεων των επιτοκίων στα έσοδα από τις επενδύσεις της.

Η Διευκόλυνση υπολογίζει την ευαισθησία του χαρτοφυλακίου των δανείων της και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης στις διακυμάνσεις των επιτοκίων με τον υπολογισμό της τιμής μονάδων βάσης (BPV-Basis Point Value).

Η τιμή μονάδων βάσης (BPV) μετρά το κέρδος ή τη ζημία στην καθαρή παρούσα αξία του σχετικού χαρτοφυλακίου, λόγω αύξησης κατά μία μονάδα βάσης (0,01 %) σε περιόδους ισχύος των επιτοκίων που υπάγονται σε μία από τις εξής κατηγορίες «χρηματαγορά – έως ένα έτος», «πολύ σύντομη – 2 έως 3 έτη», «σύντομη – 4 έως 6 έτη», «μέση – 7 έως 11 έτη», «μακροπρόθεσμη – 12 έως 20 έτη» και «εξαιρετικά μακροπρόθεσμη – πάνω από 21 έτη».

Για να προσδιοριστεί η καθαρή παρούσα αξία (στο εξής: ΚΠΑ) των ταμειακών ροών των δανείων σε ευρώ, η Διευκόλυνση χρησιμοποιεί την καμπύλη ανταλλαγής 3 μηνών σε ευρώ. Η ΚΠΑ των ταμειακών ροών των δανείων σε νομίσματα εκτός του ευρώ καθορίζεται με τη χρήση της ανταλλαγής 3 μηνών σε ευρώ συν τη βάση ανταλλαγής μεταξύ διαφορετικών νομισμάτων. Για τα νομίσματα εκτός ευρώ για τα οποία δεν υπάρχει αξιόπιστη και επαρκώς πλήρης καμπύλη προεξόφλησης, χρησιμοποιείται η καμπύλη προεξόφλησης σε EUR ή USD.

Η Διευκόλυνση, για να υπολογίσει την καθαρή παρούσα αξία των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης, χρησιμοποιεί την καμπύλη swap του ευρώ για τις ταμειακές ροές σε ευρώ και την καμπύλη swap του δολαρίου για τις ταμειακές ροές σε δολάρια ΗΠΑ.

Σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί, η καθαρή παρούσα αξία του χαρτοφυλακίου δανείων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πολύ μικρών πράξεων ανταλλαγής αντιστάθμισης την 31η Δεκεμβρίου 2023 θα μειωθεί κατά 491 000 EUR (την 31η Δεκεμβρίου 2022: μείωση κατά 500 000 EUR) εάν όλες οι σχετικές καμπύλες επιτοκίων μετατοπιστούν ταυτόχρονα προς τα άνω παράλληλα κατά 1 μονάδα βάσης.

(σε χιλιάδες EUR)

Τιμή μονάδων βάσης — BPV Στις 31.12.2023	Χρηματαγορά Αγορά 1 έτος	Πολύ σύντομη περίοδος 2 έως 3 έτη	Σύντομη περίοδος 4 έως 6 έτη	Μέση περίοδος 7 έως 11 έτη	Μακροπρόθεσμη περίοδος 12 έως 20 έτη	Εξαιρετικά μακροπρόθεσμη περίοδος Πάνω από 20 έτη	Σύνολο
Συνολική ευαισθησία των δανείων και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης	– 39	– 97	– 153	– 153	– 47	– 2	**– 491**

(σε χιλιάδες EUR)

Τιμή μονάδων βάσης — BPV Στις 31.12.2022	Χρηματαγορά Αγορά 1 έτος	Πολύ σύντομη περίοδος 2 έως 3 έτη	Σύντομη περίοδος 4 έως 6 έτη	Μέση περίοδος 7 έως 11 έτη	Μακροπρόθεσμη περίοδος 12 έως 20 έτη	Εξαιρετικά μακροπρόθεσμη περίοδος Πάνω από 20 έτη	Σύνολο
Συνολική ευαισθησία των δανείων και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης	– 34	– 98	– 154	– 162	– 50	– 2	**– 500**

3.4.2. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Για την Επενδυτική Διευκόλυνση, συναλλαγματικός κίνδυνος («FX») είναι ο κίνδυνος ζημίας στα κέρδη ή στην οικονομική αξία λόγω δυσμενών διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Δεδομένης της ύπαρξης λογιστικού νομίσματος αναφοράς (του ευρώ για την Επενδυτική Διευκόλυνση), η Διευκόλυνση εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο σε περίπτωση αναντιστοιχίας μεταξύ στοιχείων ενεργητικού και στοιχείων παθητικού τα οποία εκφράζονται σε λογιστικό νόμισμα διαφορετικό από το λογιστικό νόμισμα αναφοράς. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιλαμβάνει επίσης το αποτέλεσμα των μεταβολών της αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών εκφρασμένων σε λογιστικό νόμισμα διαφορετικό από το λογιστικό νόμισμα αναφοράς (π.χ. πληρωμές τόκων και μερισμάτων), λόγω διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3.4.2.1. *Συναλλαγματικός κίνδυνος και ταμειακά διαθέσιμα*

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Επενδυτικής Διευκόλυνσης εκφράζονται είτε σε ευρώ είτε σε δολάρια ΗΠΑ (USD).

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αντισταθμίζεται με προθεσμιακές πράξεις ή πράξεις τοις μετρητοίς σε διαφορετικά νομίσματα, ανταλλαγές νομισμάτων ή ανταλλαγές συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα. Το τμήμα διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων της ΕΤΕπ μπορεί, όταν κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο, να χρησιμοποιήσει κάθε άλλο μέσο, σύμφωνο με την πολιτική της Τράπεζας, που παρέχει προστασία έναντι κινδύνων αγοράς σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

3.4.2.2. *Συναλλαγματικός κίνδυνος και πράξεις που χρηματοδοτούνται ή τυγχάνουν εγγύησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση*

Οι συνεισφορές των κρατών μελών προς την Επενδυτική Διευκόλυνση εισπράττονται σε ευρώ. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται ή τυγχάνουν εγγύησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση, καθώς και οι επιδοτήσεις επιτοκίου μπορούν να εκφράζονται σε ευρώ, δολάρια ΗΠΑ ή σε κάθε άλλο αναγνωρισμένο νόμισμα.

Έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο (έναντι του ευρώ ως νομίσματος αναφοράς) προκύπτει οσάκις δεν αντισταθμίζονται συναλλαγές εκφρασμένες σε νομίσματα άλλα εκτός από το ευρώ. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης παρατίθενται κατωτέρω.

3.4.2.2.1. *Αντιστάθμιση πράξεων εκφρασμένων σε δολάρια ΗΠΑ*

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος που προκύπτει από τις πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης οι οποίες είναι εκφρασμένες σε δολάρια ΗΠΑ καλύπτεται σε συγκεντρωτική βάση μέσω της χρήσης συναλλαγματικών ανταλλαγών EUR/USD, που ανανεώνονται και αναπροσαρμόζονται ως προς το ποσό σε περιοδική βάση. Η χρήση των συναλλαγματικών ανταλλαγών επιτελεί διττό σκοπό. Από τη μία πλευρά, παρέχει την απαραίτητη ρευστότητα για τις νέες εκταμιεύσεις (δάνεια και ίδια κεφάλαια) και, από την άλλη πλευρά, διατηρείται η μακροπρόθεσμη αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου.

Στην αρχή κάθε περιόδου, ταμειακές ροές εισπρακτέες ή πληρωτέες σε δολάρια ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου εκτιμώνται βάσει των προβλεπόμενων ή αναμενόμενων εισροών/εκταμιεύσεων. Στη συνέχεια, οι ληξιπρόθεσμες συναλλαγματικές ανταλλαγές ανανεώνονται και το ύψος τους προσαρμόζεται για να καλύψει τουλάχιστον τις ανάγκες ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ, όπως προβλέπονται για την επόμενη περίοδο.

Σε μηνιαία βάση, η συναλλαγματική θέση σε δολάρια ΗΠΑ αποτελεί αντικείμενο αντιστάθμισης, εάν υπερβαίνει τα σχετικά όρια, μέσω άμεσης ή προθεσμιακής συναλλαγής.

Κατά την περίοδο ανανέωσης, μη αναμενόμενα ελλείμματα ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ καλύπτονται με συναλλαγματικές ανταλλαγές ad hoc, ενώ πλεονάσματα ρευστότητας επενδύονται σε ταμειακά διαθέσιμα ή μετατρέπονται σε ευρώ, εάν οφείλονται σε αύξηση της συναλλαγματικής θέσης.

3.4.2.2.2. *Αντιστάθμιση πράξεων εκφρασμένων σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ ή το δολάριο ΗΠΑ*

Οι πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ και το δολάριο ΗΠΑ αντισταθμίζονται με συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα με το ίδιο χρηματοοικονομικό προφίλ όπως το υποκείμενο δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά ανταλλαγών λειτουργεί.

Κάποιες πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης είναι εκφρασμένες σε νομίσματα για τα οποία οι δυνατότητες αντιστάθμισης κινδύνου είτε δεν είναι διαθέσιμες με αποδοτικό τρόπο είτε είναι διαθέσιμες με υψηλό κόστος. Αυτές οι πράξεις εκφράζονται σε τοπικά νομίσματα (LCs), όμως τακτοποιούνται σε ευρώ ή σε δολάρια ΗΠΑ. Το πλαίσιο χρηματοοικονομικών κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης, το οποίο εγκρίθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2015 από την επιτροπή της Επενδυτικής Διευκόλυνσης, παρέχει τη δυνατότητα αντιστάθμισης του κινδύνου των ανοιγμάτων σε τοπικά νομίσματα τα οποία παρουσιάζουν υψηλό θετικό συσχετισμό με το δολάριο ΗΠΑ μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ. Τα τοπικά νομίσματα που αποτελούν αντικείμενο αντιστάθμισης μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ εμφανίζονται στον πίνακα της ενότητας 3.4.2.2.3. κατωτέρω, στο στοιχείο «Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)», ενώ τα τοπικά νομίσματα που δεν αποτελούν αντικείμενο αντιστάθμισης μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ εμφανίζονται στον ίδιο πίνακα στο στοιχείο «Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)».

Επιπλέον, για δάνεια εκφρασμένα σε νομίσματα πλην του ευρώ, του δολαρίου ΗΠΑ ή νομισμάτων για τα οποία δεν είναι δυνατή η αντιστάθμιση με συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα, η Επενδυτική Διευκόλυνση χρεώνει ένα πρόσθετο στοιχείο επιτοκίου, τη λεγόμενη «προσαύξηση συναλλάγματος», για τον μετριασμό του κινδύνου πιθανής υποτίμησης του τοπικού νομίσματος.

3.4.2.2.3. *Συναλλαγματική θέση*

Οι πίνακες της παρούσας σημείωσης απεικονίζουν τη συναλλαγματική θέση της Διευκόλυνσης.

Η συναλλαγματική θέση παρουσιάζεται στους κατωτέρω πίνακες σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης (όπως περιγράφονται στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης). Η συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου βασίζεται στα λογιστικά στοιχεία και ορίζεται ως το υπόλοιπο μεταξύ επιλεγμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που ορίζονται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου επιλέγονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα έσοδα θα μετατρέπονται στο μόνο τηρούμενο νόμισμα (ευρώ) την ημερομηνία της είσπραξής τους.

Η μεταβολή της εύλογης αξίας των μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης συμπεριλαμβάνεται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου, όπως και οι απομειώσεις επί δανείων και προκαταβολών. Τα παράγωγα που περιλαμβάνονται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου λαμβάνονται υπόψη στην ονομαστική και όχι στην εύλογη αξία τους, ώστε να ευθυγραμμιστούν με την αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιήθηκε ως βάση. Τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού λαμβάνονται επίσης υπόψη με την ονομαστική τους αξία, προσαρμοσμένη με την απομείωση αξίας για τα δάνεια.

Στους πίνακες που ακολουθούν, το υπολειπόμενο μέρος των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, το οποίο περιλαμβάνει κυρίως δεδουλευμένους τόκους δανείων, παράγωγα και επιδοτήσεις, παρουσιάζεται στη «Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου».

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού			Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
Νομίσματα	Συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση ισολογισμού	
USD	– 194 166	– 16 111	– 210 277	306 161
Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα) (*)				
KES	87 829	– 4 832	82 997	—
TZS	1 071	19	1 090	—

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού			Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
Νομίσματα	Συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση ισολογισμού	
DOP	16 663	122	16 785	—
UGX	20 283	221	20 504	—
RWF	55 837	367	56 204	—
Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα) (*)				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	67 992	– 1 136	66 856	—
Σύνολο νομισμάτων εκτός ευρώ	**55 509**	**– 21 350**	**34 159**	**306 161**
EUR	—	**3 489 673**	**3 489 673**	**1 344 972**
Σύνολο σε ευρώ και εκτός ευρώ	**55 509**	**3 468 323**	**3 523 832**	**1 651 133**

(*) Βλέπε ενότητα 3.4.2.2.2 για επεξηγήσεις σχετικά με την αντιστάθμιση μέσω συνθετικών προϊόντων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού			Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
Νομίσματα	Συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου	Συναλλαγματική θέση ισολογισμού	
USD	– 318 423	– 11 114	– 329 537	844 247
Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα) (*)				
KES	129 513	36 883	166 396	—
TZS	7 355	123	7 478	—
DOP	24 533	301	24 834	—
UGX	32 632	489	33 121	—
RWF	75 037	698	75 735	—
Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)*				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86 929	– 479	86 450	—
Σύνολο νομισμάτων εκτός ευρώ	**37 576**	**26 901**	**64 477**	**844 247**
EUR	—	4 009 151	4 009 151	1 726 301
Σύνολο σε ευρώ και εκτός ευρώ	**37 576**	**4 036 052**	**4 073 628**	**2 570 548**

(*) Βλέπε ενότητα 3.4.2.2.2 για επεξηγήσεις σχετικά με την αντιστάθμιση μέσω συνθετικών προϊόντων.

3.4.2.3. *Ανάλυση συναλλαγματικής ευαισθησίας*

Την 31η Δεκεμβρίου 2023 μια υποτίμηση του ευρώ κατά 10 % σε σχέση με όλα τα άλλα νομίσματα θα οδηγούσε σε αύξηση των πόρων χρηματοδοτών και του κέρδους κατά 2,9 εκατ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2022: 7,2 εκατ. EUR). Η ανατίμηση του ευρώ κατά 10 % σε σχέση με όλα τα άλλα νομίσματα θα οδηγούσε σε μείωση των πόρων χρηματοδοτών και του κέρδους κατά – 2,4 εκατ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2022: – 5,9 εκατ. EUR).

3.4.2.4. *Συντελεστές μετατροπής*

Για την κατάρτιση του ισολογισμού την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022 χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθοι συντελεστές μετατροπής:

	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
Νομίσματα εκτός ΕΕ		
Πούλα Μποτσουάνας (BWP)	14,78	13,59
Δομινικανά πέσος (DOP)	64,08	59,84
Δολάρια Φίτζι (FJD)	2,39	2,32
Γκουρντ Αϊτής (HTG)	143,68	154,37
Δολάριο Τζαμάικας (JMD)	168,22	161,59
Σελίνια Κένυας (KES)	173,20	131,68
Ουγκίγια Μαυριτανίας (MRU)	43,35	39,04
Ρουπίες Μαυρικίου (MUR)	48,56	46,83
Μετικάλ Μοζαμβίκης (MZN)	69,98	67,54
Νάιρα Νιγηρίας (NGN)	975,04	478,02
Φράγκα Ρουάντας (RWF)	1 385,07	1 132,20
Σελίνια Τανζανίας (TZS)	2 772,53	2 487,37
Σελίνια Ουγκάντας (UGX)	4 178,00	3 965,00
Δολάρια ΗΠΑ (USD)	1,11	1,07
Φράγκα CFA (XAF/XOF)	655,96	655,96
Ραντ Νότιας Αφρικής (ZAR)	20,35	18,10
Κουάτσα Ζάμπιας (ZMW)	28,45	19,28

3.4.3. Κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων

Κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων είναι ο κίνδυνος οι εύλογες αξίες επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου να μειωθούν λόγω μεταβολών στα επίπεδα τιμών μετοχών και/ή στην αξία επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου.

Η Επενδυτική Διευκόλυνση εκτίθεται σε κίνδυνο μέσω των άμεσων επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους και σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Η αξία των μη εισηγμένων μετοχικών τίτλων δεν είναι άμεσα διαθέσιμη για τον σκοπό της παρακολούθησης και του ελέγχου σε συνεχή βάση. Για τις θέσεις αυτές, μεταξύ των καλύτερων διαθέσιμων ενδείξεων είναι οι τιμές που προκύπτουν από όλες τις σχετικές τεχνικές αποτίμησης.

Οι επιπτώσεις στους πόρους των χρηματοδοτών της Διευκόλυνσης (ως αποτέλεσμα της μεταβολής της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου μετοχικών τίτλων) λόγω της κατά +/– 10 % μεταβολής της αξίας μεμονωμένων άμεσων επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια και επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια, με όλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές, είναι 82,1 εκατ. EUR και – 82,1 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2023 (79,7 εκατ. EUR και – 79,7 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2022).

4. **Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων**

4.1. ***Λογιστικές ταξινομήσεις και εύλογες αξίες***

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις λογιστικές αξίες και τις εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων ιεράρχησης της εύλογης αξίας. Οι λογιστικές αυτές αξίες δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες για την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν επιμετρηθεί στο αποσβεσμένο κόστος, καθώς η λογιστική αξία είναι λογικός κατ' εκτίμηση υπολογισμός της εύλογης αξίας.

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	Λογιστική αξία						Εύλογη αξία			
	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Μετρητά, δάνεια και προκαταβολές	Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεις	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	55 765	—	—	—	—	**55 765**	—	55 765	—	**55 765**
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων	—	693 042	—	—	—	**693 042**	—	—	693 042	**693 042**
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	—	127 671	—	—	—	**127 671**	—	—	127 671	**127 671**
Δάνεια και προκαταβολές	—	—	124 323	—	—	**124 323**	—	—	124 323	**124 323**
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**55 765**	**820 713**	**124 323**	—	—	**1 000 801**	—	**55 765**	**945 036**	**1 000 801**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος										
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	—	—	1 376 824	—	—	**1 376 824**				
Δάνεια και προκαταβολές	—	—	1 558 989	—	—	**1 558 989**				
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	—	—	85 321	—	—	**85 321**				
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	—	—	—	—	—				
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	—	—	—	—	616	**616**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	—	—	**3 021 134**	—	**616**	**3 021 750**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	**55 765**	**820 713**	**3 145 457**	—	**616**	**4 022 551**				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος										
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	—	—	—	—	– 19 038	**– 19 038**				
Οφειλές έναντι τρίτων	—	—	—	—	– 427 828	**– 427 828**				
Άλλα στοιχεία παθητικού	—	—	—	—	– 3 338	**– 3 338**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	—	—	—	—	**– 450 204**	**– 450 204**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	—	—	—	—	**– 450 204**	**– 450 204**				

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	Λογιστική αξία						Εύλογη αξία			
	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Μετρητά, δάνεια και προκαταβολές	Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεις	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	75 852	—	—	—	—	**75 852**	—	75 852	—	**75 852**
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων	—	684 564	—	—	—	**684 564**	—	—	684 564	**684 564**
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	—	112 777	—	—	—	**112 777**	—	—	112 777	**112 777**
Δάνεια και προκαταβολές	—	—	95 604	—	—	**95 604**	—	—	95 604	**95 604**
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**75 852**	**797 341**	**95 604**	—	—	**968 797**	—	**75 852**	**892 945**	**968 797**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος										
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	—	—	1 451 970	—	—	**1 451 970**				
Δάνεια και προκαταβολές	—	—	1 754 182	—	—	**1 754 182**				
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	—	—	85 321	—	—	**85 321**				
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	—	—	73 003	—	**73 003**				
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	—	—	—	—	950	**950**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	—	—	**3 291 473**	**73 003**	**950**	**3 365 426**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	**75 852**	**797 341**	**3 387 077**	**73 003**	**950**	**4 334 223**				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος										
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	—	—	—	—	– 16 583	**– 16 583**				
Οφειλές έναντι τρίτων	—	—	—	—	– 190 927	**– 190 927**				
Άλλα στοιχεία παθητικού	—	—	—	—	– 2 419	**– 2 419**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	—	—	—	—	**– 209 929**	**– 209 929**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	—	—	—	—	**– 209 929**	**– 209 929**				

4.2. ***Επιμέτρηση εύλογων αξιών***

4.2.1. Τεχνικές αποτίμησης και σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές αποτίμησης και τις σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους που έχουν χρησιμοποιηθεί για την επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, ταξινομημένων στο επίπεδο 2 και 3 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας:

	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι	Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας
Χρηματοοικονομικά μέσα καταλογισμένα σε εύλογη αξία			
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές: Οι μελλοντικές ταμειακές ροές εκτιμώνται βάσει προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος/επιτοκίων (από παρατηρήσιμες συναλλαγματικές ισοτιμίες και καμπύλες απόδοσης στο τέλος της περιόδου αναφοράς) και σύμβασης συναλλαγματικής ισοτιμίας/επιτοκίων, με επιτόκιο προεξόφλησης που αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο διαφόρων αντισυμβαλλομένων.	Οι καμπύλες που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση και την προεξόφληση των ταμειακών ροών βαθμονομούνται με βάση τα δεδομένα της αγοράς και οι συμφωνίες ανταλλαγής στο χαρτοφυλάκιο έχουν ληκτότητες οι οποίες δεν υπερβαίνουν τη μεγαλύτερη διάρκεια που διατίθεται στις παραμέτρους. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν μη παρατηρήσιμες παράμετροι.	Άνευ αντικειμένου.
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων (VCF)	Μέθοδος προσαρμογής της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού: Η εύλογη αξία προσδιορίζεται είτε με βάση το ποσοστό που κατέχει η Διευκόλυνση στο σχετικό υποκείμενο μέσο καθαρής αξίας του ενεργητικού, όπως προκύπτει από την πλέον πρόσφατη σχετική έκθεση που έχει προσαρμοστεί για λόγους ταμειακών ροών, είτε με τη συνεκτίμηση, στο μέτρο του δυνατού, της ακριβούς αξίας του μεριδίου την ίδια ημερομηνία, όπως έχει υποβληθεί από τον διαχειριστή του αντίστοιχου ταμείου. Για την κάλυψη του κενού μεταξύ της τελευταίας διαθέσιμης καθαρής αξίας ενεργητικού (ΚΑΕ) και της περιόδου αναφοράς στο τέλος του έτους, εκτελείται μεταγενέστερη διαδικασία επανεξέτασης και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, το σχετικό ΚΑΕ προσαρμόζεται.	Στην προσαρμογή για τον χρόνο που έχει παρέλθει μεταξύ της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της VCF και της ημερομηνίας επιμέτρησης, λαμβάνονται υπόψη: λειτουργικά έξοδα και αμοιβές διαχείρισης, μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού της VCF, πρόσθετες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν, μεταβολές της αγοράς ή άλλες μεταβολές της οικονομικής κατάστασης.	Όσο μεγαλύτερη είναι η περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας επιμέτρησης της εύλογης αξίας και της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της VCF, τόσο μεγαλύτερη είναι η προσαρμογή για το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει.
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	Προσαρμογή της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού.	Στην προσαρμογή για τον χρόνο που έχει παρέλθει μεταξύ της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της εκδότριας και της ημερομηνίας επιμέτρησης, λαμβάνονται υπόψη: λειτουργικά έξοδα, μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού της εκδότριας, πρόσθετες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν, μεταβολές της αγοράς ή άλλες μεταβολές της οικονομικής κατάστασης, αύξηση κεφαλαίου, πώληση/αλλαγή ελέγχου.	Όσο μεγαλύτερη είναι η έκπτωση εμπορευσιμότητας, τόσο μικρότερη είναι η εύλογη αξία.

	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι	Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας
		Η μείωση λόγω έλλειψης εμπορευσιμότητας (ρευστότητας) προσδιορίζεται σε σχέση με τιμές προηγούμενων συναλλαγών για παρόμοιες μετοχές στη χώρα/περιφέρεια, που κυμαίνεται μεταξύ 5 % έως 30 %.	
Δάνεια στην εύλογη αξία (IFE)	Για τους δανειολήπτες με συνεχιζόμενη δραστηριότητα: Προεξοφλημένες ταμειακές ροές με τη χρήση συμβατικών/αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προσαρμοσμένο στον κίνδυνο, το οποίο καλύπτει τον κίνδυνο που ενυπάρχει στο δάνειο (συμπεριλαμβανομένου του πιστωτικού κινδύνου του δανειολήπτη). Το προεξοφλητικό επιτόκιο συγκρίνεται/αξιολογείται σε σχέση με οποιοδήποτε σχετικό επιτόκιο αναφοράς της αγοράς. Για τους δανειολήπτες που δεν θα συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους: Προσέγγιση των καθαρών στοιχείων ενεργητικού (προσέγγιση βάσει της αξίας ρευστοποίησης).	Τα συστατικά στοιχεία του προεξοφλητικού επιτοκίου πρέπει να αντικατοπτρίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο του δανειολήπτη σε σύγκριση με τα επιτόκια μηδενικού κινδύνου της αγοράς.	Όσο υψηλότερο είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο, τόσο χαμηλότερη είναι η εύλογη αξία.

	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι	Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας
Χρηματοοικονομικά μέσα μη καταχωρισμένα σε εύλογη αξία			
Δάνεια και προκαταβολές	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές: Το υπόδειγμα αποτίμησης χρησιμοποιεί συμβατικές ταμειακές ροές που εξαρτώνται από τη μη αθέτηση εκ μέρους του οφειλέτη και δεν λαμβάνει υπόψη εξασφαλίσεις ή σενάρια πρόωρης εξόφλησης. Για να προκύψει η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) των δανείων, το υπόδειγμα που επιλέχθηκε προεξοφλεί τις συμβατικές ταμειακές ροές κάθε δανείου με προσαρμοσμένη καμπύλη προεξοφλητικών επιτοκίων. Η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) του επιμέρους δανείου προσαρμόζεται στη συνέχεια προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι σχετικές μη αμελητέες αναμενόμενες ζημίες. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα αθροίζονται για να ληφθεί η εύλογη αξία δανείων και προκαταβολών.	Άνευ αντικειμένου.	Άνευ αντικειμένου.

	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι	Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές.	Άνευ αντικειμένου.	Άνευ αντικειμένου.

Με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 13, οι προσαρμογές αποτίμησης συμπεριλαμβάνονται στην εύλογη αξία των παραγώγων την 31η Δεκεμβρίου 2023 και 2022, και συγκεκριμένα:

— οι προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (ΠΠΑ) αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σχετικά με συναλλαγές παραγώγων, ανερχόμενων σε – 6 100 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 και σε – 6 100 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022,

— οι προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (ΠΧΑ) που αντανακλούν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με συναλλαγές παραγώγων και που ανέρχονταν σε + 7 200 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2023 και σε + 7 200 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022.

4.2.2. Μεταφορές μεταξύ επιπέδων 1 και 2

Η πολιτική της Διευκόλυνσης είναι να αναγνωρίζονται οι μεταφορές μεταξύ επιπέδων κατά την ημερομηνία του περιστατικού ή της μεταβολής σε περιστάσεις που προκάλεσαν τη μεταφορά.

Το 2023 και το 2022 η Διευκόλυνση δεν προέβη σε μεταφορές από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 ή από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 1 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας.

4.2.3. Εύλογες αξίες επιπέδου 3

Συμφωνία εύλογων αξιών επιπέδου 3

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τις αλλαγές στα μέσα που υπάγονται στο επίπεδο 3 ([26]) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις 31 Δεκεμβρίου 2022:

(σε χιλιάδες EUR)

	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2023	**797 341**
Κέρδη ή ζημίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:	
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω πωλήσεων	—
Καθαρή μεταβολή της εύλογης αξίας μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	– 15 142
Σύνολο	**– 15 142**
Εκταμιεύσεις	101 100
Αποπληρωμές	– 32 560
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	– 30 026
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2023	**820 713**

(σε χιλιάδες EUR)

	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2022	**697 631**
Κέρδη ή ζημίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:	
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω πωλήσεων	99

([26]) Τα δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στη σημείωση 7.

(σε χιλιάδες EUR)

	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης
Καθαρή μεταβολή της εύλογης αξίας μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	9 172
Σύνολο	**9 271**
Εκταμιεύσεις	139 935
Αποπληρωμές	– 74 959
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	25 463
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**797 341**

Το 2023 και το 2022, η Διευκόλυνση δεν προέβη σε μεταφορές από ή προς το επίπεδο 3 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας.

Ανάλυση ευαισθησίας

Οι επιπτώσεις στους πόρους των χρηματοδοτών της Διευκόλυνσης και στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων λόγω της κατά +/– 10 % μεταβολής της αξίας των άμεσων επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια και επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια, με όλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές, είναι 82,1 εκατ. EUR και – 82,1 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2023 (79,7 εκατ. EUR και – 79,7 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2022).

5. **Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους**

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους συνίστανται σε:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Μετρητά	146 494	328 079
Προθεσμιακές καταθέσεις	625 403	963 004
Εμπορικά χρεόγραφα	599 507	159 506
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην κατάσταση ταμειακών ροών	**1 371 404**	**1 450 589**
Δεδουλευμένοι τόκοι	5 420	1 381
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης	**1 376 824**	**1 451 970**

6. **Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα**

Οι κύριες συνιστώσες παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, που έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση, έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	Εύλογη αξία		Τεκμαρτό ποσό
	Ενεργητικό	Παθητικό	
Διασυναλλαγματικές πράξεις ανταλλαγής	9 983	—	43 250
Συναλλαγματικές ανταλλαγές	45 782	—	1 640 000
Σύνολο παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	**55 765**	**—**	**1 683 250**

(σε χιλιάδες EUR)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	Εύλογη αξία		Τεκμαρτό ποσό
	Ενεργητικό	Παθητικό	
Συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα	4 778	—	47 033
Συναλλαγματικές ανταλλαγές	71 074	—	1 790 000
Σύνολο παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	**75 852**	—	**1 837 033**

7. **Δάνεια και προκαταβολές**

7.1. ***Δάνεια και προκαταβολές***

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος των δανείων και των προκαταβολών:

(σε χιλιάδες EUR)

	Συνολικά δάνεια (*)	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Σύνολο
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 1η Ιανουαρίου 2023	**1 236 887**	**563 277**	—	**1 800 164**
Εκταμιεύσεις	154 587	11 986	—	**166 573**
Διαγραφές	—	—	—	—
Αποπληρωμές	– 219 739	– 67 902	—	**– 287 641**
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	—	—	—	—
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	– 73 614	– 12 024	—	**– 85 638**
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2023	**1 098 121**	**495 337**	—	**1 593 458**
Απομείωση — Πρόβλεψη ζημίας την 1η Ιανουαρίου 2023	**– 37 604**	**– 22 798**	—	**– 60 402**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών 12μήνου	– 287	– 92	—	**– 379**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	– 1 060	4 887	—	**3 827**
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	—	—	—	—
Αντιλογισμός αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	5 205	402	—	**5 607**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	1 348	402	—	**1 750**
Απομείωση — Πρόβλεψη ζημίας την 31η Δεκεμβρίου 2023	**– 32 398**	**– 17 199**	—	**– 49 597**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2023	**1 065 723**	**478 138**	—	**1 543 861**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 1η Ιανουαρίου 2023	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**140 836**
Εκταμιεύσεις	—	37 092	3 572	**40 664**
Αποπληρωμές	—	– 514	—	**– 514**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	—	– 2 925	48	**– 2 877**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2023	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 1η Ιανουαρίου 2023	**– 1 080**	**– 26 420**	**– 17 732**	**– 45 232**

(σε χιλιάδες EUR)

	Συνολικά δάνεια (*)	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Σύνολο
Μεταβολή καθαρής εύλογης αξίας	—	– 8 941	9	**– 8 932**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	—	378	—	**378**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 31η Δεκεμβρίου 2023	**– 1 080**	**– 34 983**	**– 17 723**	**– 53 786**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2023	—	**71 593**	**52 730**	**124 323**
Αποσβεσμένο κόστος	– 3 518	– 4 040	—	**– 7 558**
Τόκος	11 560	10 876	250	**22 686**
Δάνεια και προκαταβολές την 31η Δεκεμβρίου 2023	**1 073 765**	**556 567**	**52 980**	**1 683 312**

(*) Περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες υπηρεσιών.

(σε χιλιάδες EUR)

	Συνολικά δάνεια (*)	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Σύνολο
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 1η Ιανουαρίου 2022	**1 260 960**	**549 115**	—	**1 810 075**
Εκταμιεύσεις	186 211	68 638	—	**254 849**
Αποπληρωμές	– 246 403	– 74 267	—	**– 320 670**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	36 119	19 791	—	**55 910**
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 236 887**	**563 277**	—	**1 800 164**
Απομείωση – Πρόβλεψη ζημίας την 1η Ιανουαρίου 2022	**– 43 723**	**– 22 191**	—	**– 65 914**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών 12μήνου	– 7 009	– 750	—	– 7 759
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	4 305	1 176	—	5 481
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	—	– 393	—	– 393
Αντιλογισμός αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	11 082	151	—	11 233
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	– 2 259	– 791	—	– 3 050
Απομείωση — Πρόβλεψη ζημίας την 31η Δεκεμβρίου 2022	**– 37 604**	**– 22 798**	—	**– 60 402**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 199 283**	**540 479**	—	**1 739 762**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 1η Ιανουαρίου 2022	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**272 016**
Εκταμιεύσεις	—	5 644	—	**5 644**
Αποπληρωμές	—	– 4 544	– 133 167	**– 137 711**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	—	887	—	**887**

(σε χιλιάδες EUR)

	Συνολικά δάνεια (*)	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Σύνολο
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**140 836**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 1η Ιανουαρίου 2022	**– 1 080**	**– 24 613**	**– 16 332**	**– 42 025**
Μεταβολή καθαρής εύλογης αξίας	—	– 1 680	– 1 400	**– 3 080**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	—	– 127	—	**– 127**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 31η Δεκεμβρίου 2022	**– 1 080**	**– 26 420**	**– 17 732**	**– 45 232**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2022	—	**46 503**	**49 101**	**95 604**
Αποσβεσμένο κόστος	– 3 450	– 3 718	—	**– 7 168**
Τόκος	11 809	9 741	38	**21 588**
Δάνεια και προκαταβολές την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 207 642**	**593 005**	**49 139**	**1 849 786**

(*) (1) Περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες υπηρεσιών.

7.2. ***Απομείωση δανείων και προκαταβολών — Προβλέψεις ζημιών***

(σε χιλιάδες EUR)

	2023			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2023	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**60 402**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	869	– 4 217	—	**– 3 348**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	– 927	3 593	—	**2 666**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	– 993	– 4 333	– 2 873	**– 8 199**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	1 470	1 188	—	**2 658**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	– 41	– 57	– 2 734	**– 2 832**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών (*)	– 784	– 317	– 649	**– 1 750**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2023	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**

(σε χιλιάδες EUR)

	2022			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2022	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**65 914**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	2 293	– 7 061	—	**– 4 768**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	– 489	3 160	—	**2 671**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας	—	– 617	393	**– 224**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	4 101	– 2 472	– 6 045	**– 4 416**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	1 878	1 670	—	**3 548**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	– 24	– 160	– 5 189	**– 5 373**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών (*)	46	1 029	1 975	**3 050**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**60 402**

(*) Οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών εξαιρούνται από τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, καθώς και στην κατάσταση μεταβολών στους πόρους χρηματοδοτών.

8. **Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης**

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου:

(σε χιλιάδες EUR)

	Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων	Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο
Κόστος την 1η Ιανουαρίου 2023	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Εκταμιεύσεις	101 100	—	**101 100**
Αποπληρωμές/πωλήσεις	– 32 560	—	**– 32 560**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	– 15 727	– 8 256	**– 23 983**
Κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2023	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 1η Ιανουαρίου 2023	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Καθαρή μεταβολή όσον αφορά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες	– 43 652	28 510	**– 15 142**
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω συμφωνιών ανταλλαγής μετοχών	—	—	—
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	– 683	– 5 360	**– 6 043**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 31η Δεκεμβρίου 2023	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης την 31η Δεκεμβρίου 2023	**693 042**	**127 671**	**820 713**

(σε χιλιάδες EUR)

	Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων	Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο
Κόστος την 1η Ιανουαρίου 2022	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Εκταμιεύσεις	139 935	—	**139 935**
Αποπληρωμές/πωλήσεις	– 74 959	—	**– 74 959**
Συμφωνίες ανταλλαγής μετοχών	—	3 598	**3 598**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	22 397	635	**23 032**
Κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 1η Ιανουαρίου 2022	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Καθαρή μεταβολή όσον αφορά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες	4 149	5 023	**9 172**
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω πωλήσεων	—	– 3 499	**– 3 499**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	2 472	– 41	**2 431**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 31η Δεκεμβρίου 2022	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης την 31η Δεκεμβρίου 2022	**684 564**	**112 777**	**797 341**

9. **Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες**

Τα ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες ύψους 85,3 εκατ. EUR (2022: 85,3 εκατ. EUR) αφορούν εξολοκλήρου αιτηθείσες αλλά μη καταβληθείσες συνεισφορές κρατών μελών.

10. **Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**

Το ταμειακό χαρτοφυλάκιο αποτελείται από εισηγμένα ομόλογα με εναπομένουσα διάρκεια κάτω των τριών μηνών την ημερομηνία αναφοράς. Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις κινήσεις του ταμειακού χαρτοφυλακίου:

(σε χιλιάδες EUR)

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2023	**73 003**
Αγορές	348 523
Ληκτότητα	– 421 278
Μεταβολή αποσβέσεων διαφορών υπέρ ή υπό το άρτιο	– 248
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους	—
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2023	—

(σε χιλιάδες EUR)

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2022	—
Αγορές	920 290
Ληκτότητα	– 847 608
Μεταβολή αποσβέσεων διαφορών υπέρ ή υπό το άρτιο	247
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους	74
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**73 003**

11. **Άλλα στοιχεία ενεργητικού**

Οι κύριες συνιστώσες άλλων στοιχείων ενεργητικού έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Ποσό προς είσπραξη από την ΕΤΕπ	616	940
Οικονομικές εγγυήσεις	—	10
Σύνολο άλλων στοιχείων ενεργητικού	**616**	**950**

12. **Προεισπραχθέντα έσοδα**

Οι κύριες συνιστώσες των προεισπραχθέντων εσόδων έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Προεισπραχθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	47 313	51 498
Προεισπραχθείσες προμήθειες από δάνεια και προκαταβολές	1 202	919
Σύνολο προεισπραχθέντων εσόδων	**48 515**	**52 417**

13. **Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις**

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος της πρόβλεψης ζημιών για μη εκταμιευθέντα δάνεια (δανειακές δεσμεύσεις):

(σε χιλιάδες EUR)

	2023			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Δανειακές δεσμεύσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**4 825**	**11 758**	—	**16 583**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	– 163	1 955	—	**1 792**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	466	8 206	—	**8 672**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	– 1 295	– 1 461	—	**– 2 756**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	– 1 120	– 4 118	—	**– 5 238**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	2	– 17	—	**– 15**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**2 715**	**16 323**	—	**19 038**

(σε χιλιάδες EUR)

	2022			
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Δανειακές δεσμεύσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**1 693**	**14 909**	—	**16 602**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	– 302	4 687	—	**4 385**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	3 147	– 6 797	—	**– 3 650**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	428	354	—	**782**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	– 142	– 1 395	—	**– 1 537**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	1	—	—	**1**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**4 825**	**11 758**	—	**16 583**

14. **Οφειλές έναντι τρίτων**

Οι κύριες συνιστώσες των οφειλών έναντι τρίτων έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Καθαρά γενικά διοικητικά έξοδα καταβλητέα στην ΕΤΕπ	29 655	33 628
Άλλα ποσά πληρωτέα στην ΕΤΕπ	39 384	1 460
Επιδοτήσεις επιτοκίων και τεχνικής βοήθειας που δεν έχουν ακόμα εκταμιευθεί και που οφείλονται σε κράτη μέλη	358 789	155 839
Σύνολο οφειλών έναντι τρίτων	**427 828**	**190 927**

15. **Άλλα στοιχεία παθητικού**

Οι κύριες συνιστώσες άλλων στοιχείων παθητικού έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Προκαταβληθείσες αποπληρωμές δανείων	2 727	1 790
Προεισπραχθέντα έσοδα λόγω επιδοτήσεων επιτοκίου	611	629
Σύνολο άλλων στοιχείων παθητικού	**3 338**	**2 419**

16. **Συνεισφορά που ζητήθηκε από τα κράτη μέλη *(σε χιλιάδες EUR)***

Κράτη μέλη	Συνεισφορά στη Διευκόλυνση	Συνεισφορά σε επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια	Συνολική συνεισφορά	Αιτηθείσες αλλά μη καταβληθείσες συνεισφορές (*)
Αυστρία	94 677	20 161	114 838	2 398

Κράτη μέλη	Συνεισφορά στη Διευκόλυνση	Συνεισφορά σε επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια	Συνολική συνεισφορά	Αιτηθείσες αλλά μη καταβληθείσες συνεισφορές (*)
Βέλγιο	138 169	28 441	166 610	3 249
Βουλγαρία	2 660	1 361	4 021	219
Κροατία	1 126	969	2 095	225
Κύπρος	1 566	750	2 316	112
Τσεχία	9 697	4 961	14 658	797
Δανία	77 279	16 633	93 912	1 980
Εσθονία	992	521	1 513	86
Φινλανδία	55 115	12 364	67 479	1 509
Γαλλία	818 754	159 285	978 039	17 813
Γερμανία	823 467	173 107	996 574	20 580
Ελλάδα	50 271	12 130	62 401	1 507
Ουγγαρία	9 230	4 295	13 525	615
Ιρλανδία	27 921	7 387	35 308	940
Ιταλία	470 233	104 875	575 108	12 530
Λετονία	1 364	709	2 073	116
Λιθουανία	2 248	1 138	3 386	181
Λουξεμβούργο	10 395	2 194	12 589	255
Μάλτα	526	253	779	38
Κάτω Χώρες	187 913	40 256	228 169	4 777
Πολωνία	24 591	12 537	37 128	2 007
Πορτογαλία	39 250	9 557	48 807	1 197
Ρουμανία	7 734	4 200	11 934	718
Σλοβακία	4 231	2 248	6 479	376
Σλοβενία	3 137	1 507	4 644	225
Ισπανία	250 314	63 448	313 762	7 932
Σουηδία	102 760	23 561	126 321	2 939
Ηνωμένο Βασίλειο	506 075	120 148	626 223	—
Σύνολο την 31η Δεκεμβρίου 2023	**3 721 695**	**828 996**	**4 550 691**	**85 321**
Σύνολο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**3 701 695**	**548 996**	**4 250 691**	**85 321**

(*) ([1]) Στις 15 Νοεμβρίου 2023, το Συμβούλιο καθόρισε το ποσό των χρηματοοικονομικών συνεισφορών που πρέπει να καταβάλει κάθε κράτος μέλος μέχρι την 21η Ιανουαρίου 2024. Την 31η Δεκεμβρίου 2023 ποσό 85,3 εκατ. EUR δεν είχε καταβληθεί.

17. **Καταβληθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη**

(σε χιλιάδες EUR)

	Ευρωπαϊκή Επιτροπή			Ηνωμένο Βασίλειο	Σύνολο
	ΑΚΕ	ΥΧΕ	Σύνολο		
Καταβληθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη την 1η Ιανουαρίου 2023	—	—	—	—	—
Επανεισροές σε σχέση με το 2021	251 000	7 000	**258 000**	44 386	**302 386**
Επανεισροές σε σχέση με το 2022	236 883	6 732	**243 615**	41 912	**285 527**
Καταβληθείσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη την 31η Δεκεμβρίου 2023	**487 883**	**13 732**	**501 615**	**86 298**	**587 913**

Σύμφωνα με τη συμφωνία μεταφοράς, από το 2023 και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 η Διευκόλυνση θα μεταφέρει ετησίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το ποσό των διαθέσιμων επανεισροών στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ και των διαθέσιμων επανεισροών από το Επενδυτικό Μέσο ΥΧΕ. Το ενδεικτικό ποσό των διαθέσιμων επανεισροών στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ και των διαθέσιμων επανεισροών από το Επενδυτικό Μέσο ΥΧΕ ανέρχεται σε 1 000 εκατ. EUR και 35 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Επιπλέον, η Διευκόλυνση μεταφέρει στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ποσά που αντιστοιχούν στο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις εν λόγω διαθέσιμες επανεισροές. Στον ανωτέρω πίνακα παρουσιάζονται οι επανεισροές που έχουν ήδη εκταμιευθεί.

18. **Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων**

(σε χιλιάδες EUR)

	31.12.2023	31.12.2022
Αναλήψεις υποχρεώσεων		
Μη εκταμιευθέντα δάνεια	883 092	1 671 851
Μη εκταμιευθείσα ανάληψη υποχρέωσης έναντι μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	297 534	411 172
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	985	—
Επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια	422 758	441 630
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		
Υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις	46 764	49 378
Σύνολο ενδεχόμενων υποχρεώσεων και αναλήψεων υποχρεώσεων	**1 651 133**	**2 574 031**

19. **Τόκοι και συναφή έσοδα και έξοδα**

Οι κύριες συνιστώσες τόκων και συναφών εσόδων έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	36 668	1 999
Δάνεια και προκαταβολές	95 137	82 162

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Επιδοτήσεις επιτοκίου	10 029	9 625
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	3 584	—
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2 918	—
Σύνολο εσόδων από τόκους και συναφών εσόδων	**148 336**	**93 786**

Οι κύριες συνιστώσες τόκων και συναφών εξόδων έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	—	– 5 080
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	– 399
Σύνολο τόκων και συναφών εξόδων	**—**	**– 5 479**

20. **Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες**

Οι κύριες συνιστώσες των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες είναι οι εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Αμοιβές και προμήθειες από δάνεια και προκαταβολές	1	42
Αμοιβές και προμήθειες από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	24	469
Σύνολο εσόδων από αμοιβές και προμήθειες	**25**	**511**

Οι κύριες συνιστώσες των εξόδων από αμοιβές και προμήθειες είναι οι εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Προμήθεια που καταβλήθηκε σε τρίτους αναφορικά με μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	– 62	– 761
Σύνολο εξόδων από αμοιβές και προμήθειες	**– 62**	**– 761**

21. **Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης**

Οι κύριες συνιστώσες του καθαρού αποτελέσματος από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης έχουν ως εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Καθαρά έσοδα	130	35
Έσοδα από μερίσματα	6 555	15 225
Καθαρή μεταβολή εύλογης αξίας	– 15 142	9 172
Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	**– 8 457**	**24 432**

22. **Καθαρά συναλλαγματικά αποτελέσματα**

Οι κύριες συνιστώσες των καθαρών συναλλαγματικών αποτελεσμάτων είναι οι εξής:

(σε χιλιάδες EUR)

	Από 1.1.2023 έως 31.12.2023	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022
Αναπροσαρμογή συναλλαγματικών θέσεων		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	– 123	6 687
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	86 071	– 194 033
Δάνεια και προκαταβολές	– 89 458	50 951
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	– 30 026	25 464
Λοιπά	3 479	– 934
Συνολική αναπροσαρμογή συναλλαγματικών θέσεων	**– 30 057**	**– 111 865**
Επιτευχθέντα αποτελέσματα σε συμφωνίες συναλλαγματικών ανταλλαγών (κόστος αντιστάθμισης)	**– 37 828**	**– 28 239**
Καθαρό συναλλαγματικό αποτέλεσμα	**– 67 885**	**– 140 104**

23. **Γενικά διοικητικά έξοδα**

Τα γενικά διοικητικά έξοδα αντιπροσωπεύουν τα πραγματικά έξοδα που καταβάλλει η ΕΤΕπ για τη διαχείριση της Διευκόλυνσης, μείον τα έσοδα που προκύπτουν από τις συνήθεις αμοιβές αξιολόγησης οι οποίες χρεώνονται απευθείας από την ΕΤΕπ στους πελάτες της Διευκόλυνσης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 το σύνολο των γενικών διοικητικών εξόδων ανερχόταν σε – 29,7 εκατ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2022: – 33,6 εκατ. EUR).

24. **Συμμετοχή σε μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες (σε χιλιάδες EUR)**

Ορισμός δομημένης οντότητας

Δομημένη οντότητα νοείται η οντότητα που έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαιώματα ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα να μην αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τον έλεγχο της οντότητας. Στο ΔΠΧΑ 12 σημειώνεται ότι συχνά μια δομημένη οντότητα παρουσιάζει ορισμένα ή όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

— περιορισμένες δραστηριότητες,

— περιορισμένο και σαφώς καθορισμένο σκοπό, όπως η πραγματοποίηση μιας φορολογικής αποδοτικής μίσθωσης, η άσκηση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, η παροχή πηγής κεφαλαίου ή χρηματοδότησης μιας οντότητας ή η παροχή επενδυτικών ευκαιριών για επενδυτές μέσω μεταβίβασης κινδύνων και ανταμοιβών που συνδέονται με τα στοιχεία ενεργητικού της δομημένης οντότητας σε επενδυτές,

— ανεπαρκές μετοχικό κεφάλαιο που δεν επιτρέπει στη δομημένη οντότητα να χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές της χωρίς οικονομική στήριξη μειωμένης εξασφάλισης,

— χρηματοδότηση με τη μορφή πολλαπλών συμβατικά συνδεδεμένων τίτλων σε επενδυτές που δημιουργούν συγκεντρώσεις πίστωσης ή άλλους κινδύνους (δόσεις).

Μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες

Ο όρος «μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες» παραπέμπει στο σύνολο των δομημένων οικονομικών οντοτήτων που δεν ελέγχονται από τη Διευκόλυνση και περιλαμβάνει συμμετοχές σε μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες.

Ορισμός των συμμετοχών σε δομημένες οντότητες:

Το ΔΠΧΑ 12 ορίζει τις «συμμετοχές» με την ευρεία έννοια του όρου, ώστε να περιλαμβάνεται κάθε συμβατική και μη συμβατική εμπλοκή που εκθέτει την αναφέρουσα οντότητα σε μεταβλητότητα των αποδόσεων σε σχέση με την απόδοση της οντότητας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτών των συμμετοχών είναι η κατοχή συμμετοχικών τίτλων και άλλων μορφών συμμετοχής, όπως η χορήγηση χρηματοδότησης, η υποστήριξη της ρευστότητας, οι πιστωτικές ενισχύσεις, οι δεσμεύσεις και η παροχή εγγυήσεων στην άλλη οντότητα. Το ΔΠΧΑ 12 ορίζει ότι μια αναφέρουσα οντότητα δεν έχει κατ' ανάγκη συμφέροντα σε μιαν άλλη οντότητα απλώς και μόνο επειδή διατηρεί μαζί της τυπική σχέση πελάτη–προμηθευτή.

Στον πίνακα που ακολουθεί περιγράφονται τα είδη δομημένων οντοτήτων τα οποία η Διευκόλυνση δεν ενοποιεί αλλά στα οποία έχει συμμετοχή.

Είδος δομημένης οντότητας	Χαρακτήρας και σκοπός	Συμμετοχές της Διευκόλυνσης
Χρηματοδότηση έργων — δανειοδότηση φορέων ειδικού σκοπού («ΦΕΣ»)	Οι συναλλαγές χρηματοδότησης έργων (πράξεις χρηματοδότησης έργων) είναι συναλλαγές στις οποίες στηρίζεται η Διευκόλυνση για την εξυπηρέτηση του χρέους της έναντι δανειστή του οποίου η αποκλειστική ή κύρια πηγή εσόδων παράγεται από ένα μόνο στοιχείο ενεργητικού ή από περιορισμένο αριθμό στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούνται από το εν λόγω χρέος ή άλλα προϋπάρχοντα στοιχεία ενεργητικού που έχουν συμβατική σχέση με το έργο. Οι πράξεις χρηματοδότησης έργων χρηματοδοτούνται συχνά μέσω φορέων ειδικού σκοπού.	Καθαρά εκταμιευθέντα ποσά· Έσοδα από τόκους.
Πράξεις επιχειρηματικών κεφαλαίων	Η Διευκόλυνση χρηματοδοτεί επιχειρηματικά κεφάλαια και επενδυτικά κεφάλαια. Τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τα επενδυτικά κεφάλαια συγκεντρώνουν και διαχειρίζονται κονδύλια από επενδυτές που επιδιώκουν ιδιωτική συμμετοχή στο κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ισχυρό δυναμικό ανάπτυξης, καθώς και χρηματοδότηση έργων υποδομής.	Επενδύσεις σε μερίδια που εκδίδονται από την οντότητα επιχειρηματικού κεφαλαίου· Μερίσματα που εισπράχθηκαν ως έσοδα από μερίσματα.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη λογιστική αξία μη ενοποιημένων δομημένων οντοτήτων στις οποίες η Διευκόλυνση έχει συμμετοχή κατά την ημερομηνία αναφοράς, καθώς και τη μέγιστη έκθεση σε ζημία της Διευκόλυνσης σε σχέση με τις εν λόγω οντότητες. Η μέγιστη έκθεση σε ζημία περιλαμβάνει τις λογιστικές αξίες και τις σχετικές μη εκταμιευθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων.

		31.12.2023		31.12.2022	
Είδος δομημένης οντότητας	Τίτλος	Λογιστική αξία	Μέγιστη έκθεση σε ζημία	Λογιστική αξία	Μέγιστη έκθεση σε ζημία
Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	693 042	725 781	684 564	1 091 122
Σύνολο		**693 042**	**725 781**	**684 564**	**1 091 122**

Η Διευκόλυνση δεν παρέχει στήριξη σε δομημένες οντότητες πέραν της σχετικής χρηματοδότησης.

25. **Κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο (σε χιλιάδες EUR)**

Τον Ιούνιο του 2013 το κοινό υπουργικό συμβούλιο ΑΚΕ–ΕΕ ενέκρινε το νέο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο για το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), το οποίο καλύπτει την περίοδο 2014-2020.

Συμφωνήθηκε η χρηματοδότηση της Επενδυτικής Διευκόλυνσης κατά 500 εκατ. EUR, για το αποκαλούμενο «κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο» ή «IFE», το οποίο επιτρέπει στη Διευκόλυνση να στηρίξει έργα τα οποία υπόσχονται ιδιαίτερα υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο και να αναλάβει τους μεγαλύτερους εγγενείς κινδύνους τέτοιων επενδύσεων. Από αυτό το κονδύλιο προκύπτουν νέες δυνατότητες ενίσχυσης της δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα από τη Διευκόλυνση, μέσω επενδύσεων στα ακόλουθα μέσα:

Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο — που προωθούνται από ολοένα και περισσότερους διαχειριστές ιδιωτικών αμοιβαίων κεφαλαίων οι οποίοι επικεντρώνουν την επενδυτική στρατηγική των κεφαλαίων τους στον περιορισμό κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων, ενώ παράλληλα στοχεύουν στη βιωσιμότητα τόσο του κεφαλαίου όσο και των εταιρειών στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις.

Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς — (π.χ. ιδρύματα μικροχρηματοδότησης, τοπικές τράπεζες και πιστωτικές ενώσεις) που λειτουργούν σε χώρες ΑΚΕ όπου η ΕΤΕπ δεν μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο χρηματοδότησης —ειδικά σε τοπικό νόμισμα— σύμφωνα με τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, π.χ. λόγω υψηλού κινδύνου χώρας, μεταβλητότητας του νομίσματος ή έλλειψης δεικτών αναφοράς για την τιμολόγηση. Βασικός στόχος τέτοιου είδους δανείων είναι η χρηματοδότηση έργων με υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο, ειδικότερα στον τομέα της παροχής στήριξης σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και στον κλάδο της γεωργίας, που συνήθως δεν πληρούν τα κριτήρια χρηματοδότησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού των κινδύνων — τα οποία έχουν τη μορφή εγγυήσεων πρώτης ζημίας («τμήματα απορρόφησης πρώτης ζημίας») και διευκολύνουν πράξεις επιμερισμού των κινδύνων της ΕΤΕπ με τους τοπικούς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (κυρίως εμπορικές τράπεζες) προς όφελος των μη επαρκώς εξυπηρετούμενων ΜΜΕ και μικρών έργων που πληρούν τα κριτήρια της χρηματοδότησης με αντίκτυπο σε περιπτώσεις όπου εντοπίζεται κενό στην αγορά όσον αφορά την πρόσβαση των ΜΜΕ/μικρών έργων σε χρηματοδότηση. Τα τμήματα απορρόφησης πρώτης ζημίας θα είναι δομημένα ως αντεγγύηση υπέρ των τμημάτων με υψηλότερη εγγυητική διαβάθμιση τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΕΤΕπ —στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης— και από άλλους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς/αναπτυξιακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δημιουργώντας έτσι ουσιαστικό αποτέλεσμα μόχλευσης.

Άμεση χρηματοδότηση — μέσω χρεωστικών τίτλων (δηλ. δανείων) ή μέσων μετοχικού κεφαλαίου σε έργα με ισχυρούς και έμπειρους φορείς και υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο, τα οποία, ωστόσο, θα ενέχουν επίσης υψηλότερες αναμενόμενες ζημίες και δυσκολίες στην ανάκτηση της επένδυσης (κίνδυνος συμμετοχικών τίτλων με υψηλότερες από τις συνήθεις αναμενόμενες ζημίες). Η ΕΤΕπ εφαρμόζει αυστηρά κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας για αυτό το μέσο, καθώς αυτά τα έργα, με εξαίρεση τον υψηλό αναπτυξιακό τους αντίκτυπο, δεν θα ήταν σε θέση να εκπληρώσουν τα αποδεκτά κριτήρια χρηματοδότησης (δηλαδή χαμηλή προσδοκία ανάκτησης της επένδυσης ή αντιστάθμισης των ζημιών μέσω των επιτοκίων/αποδόσεων μετοχών).

Το κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο επιτρέπει επίσης τη διαφοροποίηση σε νέους τομείς, όπως η υγεία και η εκπαίδευση, η γεωργία και η επισιτιστική ασφάλεια, καθώς και την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων μέσων επιμερισμού του κινδύνου. Το 2016 η χρηματοδοτική ικανότητα του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο αυξήθηκε σε 800 εκατ. EUR με μερική ανανέωση του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο.

Από οικονομική και λογιστική άποψη, το κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο αποτελεί μέρος του χαρτοφυλακίου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης και καταχωρίζεται στις συνολικές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται οι καθαρές λογιστικές αξίες και τα δεσμευμένα, αλλά μη εκταμιευμένα ποσά, ανά είδος στοιχείου ενεργητικού:

Είδος επένδυσης κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο	Τίτλος	Επιμέτρηση	Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2023	Προβλέψεις ζημιών / ποσό προσαρμοσμένο στην εύλογη αξία στις 31.12.2023	Λογιστική αξία την 31.12.2023	Μη εκταμιευμένο ποσό την 31.12.2023	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εκτός ισολογισμού, ποσό προσαρμοσμένο στις 31.12.2023
Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς	Δάνεια και προκαταβολές	Αποσβεσμένο κόστος	73 423	– 1 522	71 901	7 749	– 334
Πράξεις άμεσης δανειοδότησης	Δάνεια και προκαταβολές	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	152 155	– 58 759	93 396	68 288	—

Είδος επένδυσης κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο	Τίτλος	Επιμέτρηση	Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2023	Προβλέψεις ζημιών / ποσό προσαρμοσμένο στην εύλογη αξία στις 31.12.2023	Λογιστική αξία την 31.12.2023	Μη εκταμιευμένο ποσό την 31.12.2023	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εκτός ισολογισμού, ποσό προσαρμοσμένο στις 31.12.2023
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	110 572	9 936	120 508	58 572	—
Άμεσοι συμμετοχικοί τίτλοι	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	58 889	41 490	100 379	14	—
Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού κινδύνου	Χορηγηθείσες εγγυήσεις	υψηλότερη προσέγγιση (*)	—	—	—	44 264	—
Σύνολο			**395 039**	**– 8 855**	**386 184**	**178 887**	**– 334**

(*) Για πληροφορίες, βλ. ενότητα «Επακόλουθη επιμέτρηση» της σημείωσης 2.4.3.

Είδος επένδυσης κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο	Τίτλος	Επιμέτρηση	Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2022	Προβλέψεις ζημιών / ποσό προσαρμοσμένο στην εύλογη αξία στις 31.12.2022	Λογιστική αξία την 31.12.2022	Μη εκταμιευμένο ποσό την 31.12.2022	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εκτός ισολογισμού, ποσό προσαρμοσμένο στις 31.12.2022
Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς	Δάνεια και προκαταβολές	Αποσβεσμένο κόστος	79 778	– 3 454	76 324	64 345	– 632
Πράξεις άμεσης δανειοδότησης	Δάνεια και προκαταβολές	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	104 709	– 45 224	59 485	67 215	—
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	94 385	23 802	118 187	79 393	—
Άμεσοι συμμετοχικοί τίτλοι	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	59 429	26 939	86 368	14	—
Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού κινδύνου	Χορηγηθείσες εγγυήσεις	υψηλότερη προσέγγιση (*)	—	—	—	46 878	—
Σύνολο			**338 301**	**2 063**	**340 364**	**257 845**	**– 632**

(*) Για πληροφορίες, βλ. ενότητα «Επακόλουθη επιμέτρηση» της σημείωσης 2.4.3.

Η ΕΤΕπ εφαρμόζει τις αρχές διαχείρισης κινδύνου της γενικής εντολής στις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο (εξαιρουμένων των δανείων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς), όπως προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΤΕπ για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο μετοχών, καθώς και να παρακολουθεί και να αναφέρει τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο βάσει της εύλογης αξίας τους. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία αυτή, η Τράπεζα διενεργεί ποιοτική αξιολόγηση κινδύνου με στόχο την αξιολόγηση της ορθότητας του επενδυτικού σκεπτικού και της εύλογης επιχειρηματικής βιωσιμότητας αυτών των πράξεων.

26. **Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών**

Η Διευκόλυνση έχει προσδιορίσει την ΕΤΕπ ως συνδεδεμένο μέρος στο πλαίσιο του ΔΛΠ 24, δεδομένου ότι η ΕΤΕπ έχει λάβει εντολή από τα κράτη μέλη της ΕΕ να διαχειρίζεται τη Διευκόλυνση σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των πράξεών της έως την πλήρη επιστροφή των εξόδων, και παρέχει υπηρεσίες βασικών διοικητικών στελεχών (Διευθύνουσα Επιτροπή της ΕΤΕπ και Ελεγκτική Επιτροπή της ΕΤΕπ). Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΕπ έχει δικαίωμα να ανακτά τα πραγματικά έξοδα που καταβάλλει για τη διαχείριση της Διευκόλυνσης, μείον τα έσοδα που προκύπτουν από τις συνήθεις αμοιβές αξιολόγησης οι οποίες χρεώνονται απευθείας από την ΕΤΕπ στους πελάτες της Διευκόλυνσης. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις αμοιβές, βλ. σημείωση 23.

27. **Μεταγενέστερα γεγονότα**

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού που θα απαιτούσαν προσαρμογή ή γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2023.

Στο πλαίσιο της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και των ευρύτερων οικονομικών συνεπειών της, η Τράπεζα εξακολουθεί να παρακολουθεί στενά την κατάσταση, και συγκεκριμένα στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης μεταγενέστερων συμβάντων.